זוהר, פרשת אחרי מות

ספר הזוהר

ספר הזהר, ויקיטקסט, ברישיון CC BY-SA.
geulaquiz.com

דף נו עמוד א

וידבר יהו״ה אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו׳ ויאמר יהו״ה אל משה (ויקרא טז א) .

רבי יהודה אמר, כיון דכתיב **וידבר יהו״ה אל משה** - אמאי זמנא אחרא **ויאמר יהו״ה אל משה דבר אל אהרן אחיך**? דהא במלולא קדמאה סגי? אלא הכי תנינן, כתיב **ויקרא אל משה וידבר יהו״ה אליו** (ויקרא א א) , וכתיב **ואל משה אמר עלה אל יהו״ה** (שמות כד א) - והא אוקמוה מלה דהכא דרגא חד ולבתר דרגא אחרא. אוף הכא - **וידבר יהו״ה אל משה** - דרגא חד, ולבתר **ויאמר יהו״ה אל משה דבר אל אהרן אחיך** - דרגא אחרא. וכלא בחד מתקלא סלקא, ומן שרשא חדא כולא אתחבר:

אחרי מות שני בני אהרן.

רבי יצחק פתח: **עבדו את יהו״ה ביראה וגילו ברעדה** (תהלים ב יא) , וכתיב **עבדו את יהו״ה בשמחה באו לפניו ברננה** (תהלים ק ב) . הני קראי קשיין אהדדי. אלא הכי תאנא, **עבדו את יהו״ה ביראה** - דכל פולחנא דבעי בר נש למפלח קמי מאריה - בקדמיתא בעי יראה לדחלא מניה. ובגין דחלא דמאריה ישתכח לבתר דיעביד בחדוותא פקודי אורייתא. ועל דא כתיב **מה יהו״ה אלהי״ך שואל מעמך כי אם ליראה** (דברים י יב) .

וגילו ברעדה - דאסיר ליה לבר נש למחדי יתיר בעלמא דין. האי במלי דעלמא. אבל במלי דאורייתא ובפקודי דאורייתא - בעי למחדי. לבתר ישתכח בר נש דיעבד בחדוותא פקודי אורייתא דכתיב **עבדו את יהו״ה בשמחה** (תהלים ק ב) .

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נו עמוד ב

רבי אבא אמר, **עבדו את יהו״ה ביראה** - רזא דמלה הוא, **עבדו את יהו״ה ביראה** - מה יראה הכא? אלא כמה דאוקימנא דכתיב **יראת יהו״ה ראשית דעת** (משלי א ז) , וכתיב **ראשית חכמה יראת יהו״ה** (תהלים קיא י) . **יראת יהו״ה** - קודשא בריך הוא הכי אקרי.

רבי אלעזר אמר, **עבדו את יהו״ה ביראה** - מאן דבעי למעבד פולחנא דמאריה - מאן אתר שארי? ובאן אתר יכוון פולחנא ליחדא שמא דמאריה? הדר ואמר **ביראה** - **ביראה** הוא שירותא מתתא לעילא.

תא חזי, מה כתיב הכא **אחרי מות**, ולבתר **דבר אל אהרן אחיך וגו׳ בזאת יבא אהרן**? אלא מכאן שירותא לאזהרא לכהני - כל מה דבעיין לאזדהרא - בהאי **זאת**. ודא היא **יראת יהו״ה**.

דבר אחר: **אחרי מות שני בני אהרן.**

רבי יוסי אמר, ״אחרי מות נדב ואביהוא״ מבעי ליה?! מאי טעמא **שני בני אהרן** - והא ידיע דבנוי הוו? אלא הכי תאנא, דעד כאן לאו ברשותייהו קיימי אלא ברשותא דאבוהון. ובגין כך **בקרבתם לפני יהו״ה וימותו** - דאינון דחקו שעתא בחיי דאבוהון. וכלא הוה בגין ההוא חובא דעבדו דכתיב **בהקריבם אש זרה** (במדבר ג ד) . דתניא באתר חד כתיב **בהקריבם אש זרה**, ובאתר חד כתיב **בקרבתם לפני יהו״ה**. והאי והאי הוה. ובגין כך כתיב הכא **בני אהרן** וכתיב **בקרבתם**.

אמר רבי חייא, יומא חד הוינא אזיל באורחא למיהך גביה דרבי שמעון למילף מניה פרשתא דפסחא. ערעית בחד טורא וחמינא בקיעין גומין בחד טינרא, ותרין גוברין בה. עד דהוינא אזיל - שמענא קלא דאינון גוברין והוו אמרין **שיר מזמור לבני קרח גדול יהו״ה ומהלל מאד וגו׳** ב. מאי **שיר מזמור**? אלא הכי תאנא משמיה דרבי שמעון **שיר** דאיהו כפול, **שיר** דאיהו משובח משאר שירין. ועל דאיהו משובח משאר שירין - תרין זמנין אתמר ביה שירתא. וכן **מזמור שיר ליום השבת** (תהלים צב א) . כהאי גוונא **שיר השירים אשר לשלמה** - שירתא לעילא מן שירתא.

שיר מזמור - שירתא דקודשא בריך הוא דקא מזמרי לבני קרח על אינון דיתבי על פתחא דגיהנם. ומאן אינון? אחוהון דאינון בתרעי דגיהנם. ועל דא שירתא דא ביום שני אתמר.

קריבנא גבייהו. אמינא להו *"מאי עסקייכו באתר דא"?* אמרו *"מזבני אנן, ותרי יומי בשבתא בדילנא מישובא ונעסק באורייתא, בגין דלא שבקין לן בני נשא כל יומא ויומא"*. אמינא *"זכאה חולקכון"*!

תו פתחו ואמרו: בכל זמנא דצדיקייא מסתלקי מעלמא - דינא אסתלק מעלמא! ומיתתהון דצדיקייא מכפרת על חובי דרא. ועל דא פרשתא דבני אהרן ביומא דכפורי קרינן לה למהוי כפרה לחוביהון דישראל. אמר קודשא בריך הוא: אתעסקו במיתתהון דצדיקייא אלין ויתחשב לכו כאלו אתון מקרבין קרבנין בהאי יומא לכפרא עלייכו. דתנינן, כל זמנא דישראל יהון בגלותא ולא יקרבון קרבנין בהאי יומא, ואינון תרין שעירין לא יכלין לקרבא - יהא להו דכרנא דתרי בני אהרן ויתכפר עלייהו. דהכי אוליפנא, דכתיב **ואלה שמות בני אהרן הכהנים וגו'** (במדבר ג ב) , וכתיב **הבכור נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר**. "ואלעזר ואיתמר" מבעי ליה?! מהו **אלעזר ואיתמר**? אלא שקול הוה אביהוא כתרי אחוי. ונדב ככלהו.

ואית דמתני לה אפכא. **הבכור נדב** - דא בלחודוי, **ואביהוא** בלחודוי. וכל חד אתחשיב בעיניה כתרוייהו, כאלעזר ואיתמר. אבל נדב ואביהוא בלחודייהו שקולין הוי לקבל שבעין סנהדרין דהוו משמשין קמי משה, ובגין כך מיתתהון מכפרא על ישראל. ועל דא כתיב **ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה** (ויקרא י ו) . ואמר רבי שמעון, **הבכור נדב** - כלומר ההוא דכל שבחא ויקרא דיליה. נדב ואביהוא - על אחת כמה וכמה! דהני תרי לא אשתכחו כוותייהו בישראל:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נז עמוד א

וידבר יהו"ה אל משה אחרי מות שני בני אהרן.

רבי חזקיה פתח ואמר, **לכן כה אמר יהו"ה אל בית יעקב אשר פדה את אברהם וגו'** (ישעיה כט כב) . האי קרא קשיא! "לכן כה אמר יהו"ה אשר פדה את אברהם" מבעי ליה?! מאי **כה אמר יהו"ה אל בית יעקב אשר פדה את אברהם**?

אלא הא אוקמוה והא אתמר דיעקב פדה את אברהם ודאי.

דבההיא שעתא דנפל בגו נורא דכשדאי - דנו דיניה ואמרו קמי קודשא בריך הוא *"בגין מאי ישתזיב האי? זכות אבהן לית ליה!"*

אמר לון *"ישתזיב בגין בנוי דהכי תניא **ברא מזכי אבא**"*.

אמרו: *"הא ישמעאל דנפיק מניה!"*

אמר קודשא בריך הוא: *"הא יצחק דיושיט קדליה על גבי מדבחא!"*

אמרו: *"הא עשו דנפיק מניה!"*

אמר: *"הא יעקב דאיהו כדסייא שלימתא, וכל בנוהי שלימין קמאי"*.

אמרו: *"הא ודאי בזכותא דא ישתזיב אברהם!*

*הדא הוא דכתיב **אשר פדה את אברהם**.*

לא עתה יבוש יעקב, ולא עתה פניו יחורו, כי בראותו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו שמי. מאן אינון **ילדיו מעשה וגו'**? אלין אינון חנניה מישאל ועזריה, דאפילו גרמייהו לגו נורא יקידתא, לקדשא שמי. **לא עתה יבוש יעקב** - מאי בעי הכא יעקב? והא כתיב **ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה** (דניאל א ו) - בני יהודה אקרון, ובגין כך "לא עתה יבוש יהודה" מבעי ליה?! מאי **לא עתה יבוש יעקב**?

אלא הכי תנינן, בההיא שעתא דכפיתו לחנניה מישאל ועזריה למירמי לון לגו אתון נורא יקידתא - כל חד ארים קליה ואמר גבי כל אינון עמין ומלכין ואפרכיא. חנניה אמר **יהו"ה לי לא אירא מה יעשה לי אדם, יהו"ה לי בעוזרי ואני אראה בשונאי, טוב לחסות ביהו"ה וגו'** (תהלים קיח ו) . מישאל פתח ואמר **ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם יהו"ה, כי אתך אני נאם יהו"ה להושיעך, כי אעשה וגו'** (ירמיה ל י) . בההיא שעתא דשמעו כלהו שמא דיעקב - תווהו וחייכו בלצנותא. עזריה פתח ואמר **שמע ישראל יהו"ה אלהינ"ו יהו"ה אחד** (דברים ו ד) .

הדא הוא דכתיב **זה יאמר ליהו"ה אני וגו'** (ישעיה מד ה) . **זה יאמר ליהו"ה אני** - דא חנניה, **וזה יקרא בשם יעקב** - דא מישאל, **וזה יכתוב ידו ליהו"ה ובשם ישראל יכנה** - דא עזריה.

ביה שעתא כנש קודשא בריך הוא פמליא דיליה. אמר לון, במאן מלה מאינון מלין דאמרו אלין תלתא אשזיב לון? פתחו ואמרו **וידעו כי אתה שמך יהו״ה לבדך עליון על כל הארץ** (תהלים פג יט) . בה שעתא אמר קודשא בריך הוא לכורסייא: ״כורסייא דילי! במאן מלה מאינון מלין אשזיב לאינון צדיקיא?״. *אמר ליה* ״בההוא מלה דכולהו חייכין בה - אשזיב לון!״. **לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו**. כמה דקאים יעקב לגבי דאברהם בנורא - יקום השתא לגבי אלין! הדא הוא דכתיב **כה אמר יהו״ה אל בית יעקב אשר פדה את אברהם, לא עתה יבוש יעקב וגו׳** - מההיא כסופא דלצנותא. תנא - כלהו דהוו חייכין ממלה דא - אתוקדו בההוא נורא וקטל לון שביבא דנורא.

מאן שזיב לאלין? על דהוו מצלן קמי קודשא בריך הוא, ומיחדן שמיה כדקא יאות. ועל דמיחדן שמיה כדקא יאות - אשתזיבו מההוא נורא יקידתא. תרי בני אהרן קריבו אשא נוכראה דלא אתיחדו שמיה כדקא יאות, ואתוקדו בנורא.

רבי יצחק אמר, כתיב **אחרי מות** וכתיב **וימותו** - כיון דאמר **אחרי מות שני בני אהרן** לא ידענא דהא **וימותו**?! אלא הכי תנינן, תרי מיתות הוה - חד **לפני יהו״ה**, וחד דלא הוו להו בנין. דכל מאן דלא זכי לבנין - מית הוא. בגין כך **אחרי מות...וימותו**.

רבי אבא אמר, מאי דכתיב **וימת נדב ואביהוא לפני יהו״ה בהקריבם אשר זרה לפני יהו״ה במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר** (במדבר ג ד) ? מאי דא לגבי דא דכתיב **ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר**? אלא רזא דמלתא, האי דאמינא **וימותו** דלא הוו להו בנין, והכי הוא ודאי. אבל לא כשאר בני עלמא - אף על גב דלא אנסיבו - דהא אלין לא מיתו אלא מיתת גרמיהון אבל מיתת נפשהון לא מיתו.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נז עמוד ב

מנא לן? דכתיב **ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה, ותלד לו את פנחס, אלה ראשי אבות הלוים למשפחותם** (שמות ו כה) . **אלה**?! והא פנחס בלחודוי הוה! וכתיב **ראשי אבות הלוים**?! בגין כך - מיתת גרמיהון מיתו, מיתת נפשהון לא מיתו.

אמר רבי אלעזר, ודאי משמע **אלה** ומשמע **ראשי**. ובגין כך כתיב **פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן** (במדבר כה יא) , וכתיב **ופנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן היה כהן בימים ההם** (שופטים כ כח) . ״פנחס בן אלעזר הכהן״ מבעי ליה?

אלא בכל אתר דאתא פנחס - **בן אהרן הכהן** כתיב. ואלעזר לא כתיב אלא **אלעזר הכהן** דכתיב **ולפני אלעזר הכהן** (במדבר כז כא) , **ויאמר אלעזר הכהן וגו׳** (במדבר לא כא) . ועל דא מיתת גרמיהון מיתו, מיתת נפשהון לא מיתו.

ותנינן ברזא דמתניתין: תרי זוג - **פן חס**. והא אתמר, **י׳** זעירא ביני אתוון **דפינחס**, דהאי יו״ד כליל תרי כחדא. ודא הוא רזא דמלה, והא אתמר.

רבי אלעזר שאיל לאבוי. אמר ליה: והא תרי אינון? תרי הוו? אמאי לא אשתכחו תרי?

אמר ליה, תרי פלגי גופא הוו דהא לא אנסיבו, ובגין כך בחד אתכלילו דכתיב **ותלד לו את פנחס אלה ראשי וגו׳**. ויו״ד דפנחס לא אתיהיב ביה לחברא אתוון אלא בשעתא דקני לקודשא בריך הוא ואתא לישרא עקימא; דחמא דהאי את ברית קדישא עייל זמרי ברשותא אחרא. ובמה דאתעקם בקדמיתא - אתתקן הכא. בנוכראה אתעקם בקדמיתא דכתיב **בהקריבם אש זרה** - הכא בנוכראה אתתקן כמה דכתיב **ובעל בת אל נכר** (מלאכי ב יא) . מה להלן אש זרה, אף כאן נמי אשה זרה.

מאי אתחזי הכא? אלא בקדמיתא רחיקא - קריבו, דכתיב **בהקריבם אש זרה**. אוף הכא זמרי הוה קריב רחיקא - שמא דמלכא הוה קריב גבי רחיקא - מיד **וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה** (במדבר כה ז) . הכא אתקין עקימא דקדמיתא. כדין אתיהיב **י׳** בשמיה, לחברא אתוון כחדא. ואתבשר בשלום, דכתיב **לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום** (במדבר כה יב) - **בריתי** ממש. מאי **שלום** הכא? אלא בההוא כתרא חאבו בקדמיתא, בההוא כתרא אתערו קטטותא בקדמיתא, והשתא דאתתקן כתיב **הנני נותן לו את בריתי שלום** - בריתי ממש תהא עמיה בשלום. ובגין כך אתיהיב **י׳** זעירא בשמיה - דהא מאתוון זעירן היא, לאתחזאה דהא אתתקן מה דאתעקם בקדמיתא והא אשלימת עמיה.

אתא רבי אלעזר ונשיק ידוי. אמר בריך רחמנא דשאילנא האי מלה, ולא אתאביד מנאי!

תאנא, אמר רבי יוסי, בהאי יומא דכפורי אתתקן למקרי פרשתא דא לכפרא לישראל בגלותא. בגין דא סדרא דיומא דא הכא אסתדר. ובגין דמיתתהון דבני אהרן מכפרא על ישראל. מכאן אוליפנא, כל ההוא בר נש דיסורי דמאריה אתיין עליה - כפרה דחובוי אינון ! וכל מאן דמצטער על יסוריהון דצדיקייא - מעבירין חוביה מעלמא ! ועל דא ביומא דא קורין **אחרי מות שני בני אהרן** דישמעון עמא ויצטערון על אבודהון דצדיקייא, ויתכפר להון חובייהו. וכל דמצטער על אבודהון דצדיקייא או אחית דמעין עלייהו - קודשא בריך הוא מכריז עליה ואומר **וסר עונך וחטאתך תכופר** (ישעיה ו ז) . ולא עוד אלא דלא ימותון בנוי ביומוי, ועליה כתיב **יראה זרע יאריך ימים וגו׳** (ישעיהו נג י) :

ויאמר יהו״ה אל משה דבר ואל אהרן אחיך ואל בא בכל עת אל הקדש וגו׳ (ויקרא טז ב) .

רבי שמעון פתח ואמר: **כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא וגו׳** (קהלת א ז) . אמר רבי שמעון, תווהנא על בני עלמא ! דהא לית להו עיינין למחזי ולבא לאשגחא ולא ידעין ולא שוויין לבייהו לאסתכלא ברעותא דמאריהון ! היך ניימין ולא מתערי משנתייהו עד לא ייתי ההוא יומא דחפי עלייהו חשוכא וקבלא, ויתבע ההוא מאריה דפקדונא חושבנא מנייהו !

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נח עמוד א

וכרוזא כל יומא קארי עלייהו. ונשמתהון אסהידת בהון בכל יומא וליליא. אורייתא ראמת קלין לכל עבר - מכרזת ואומרת - **עד מתי פתאים תאהבו פתי** (משלי א כב) , **מי פתי יסור הנה חסר לב אמרה לו לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי** (משלי ט ד) . ולית מאן דירכין אודניה, ולית מאן דיתער לביה !

תא חזי, זמינין דרי בתראי דייתון - דיתנשי אורייתא מבינייהו, וחכימי לבא יתכנשון לאתרייהו, ולא ישתכח מאן דסגיר ופתח. ווי להההוא דרא ! ומכאן ולהלאה לא יהא דרא כדרא דא, עד דרא דייתי מלכא משיחא ומנדעא יתער בעלמא, דכתיב **כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם** (ירמיה לא לג) .

תא חזי, כתיב **ונהר יוצא מעדן** (בראשית ב י) , ותנינן - מה שמיה דההוא נהר? הא אוקימנא **יובַל** שמיה דכתיב **וְעַל יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו** (ירמיה יז ח) . ובספרא דרב המנונא סבא - **חיים** שמיה, דמתמן נפקין חיים לעלמא, ואינון אקרון **חיי מלכא**. והא אוקימנא, ההוא אילנא רבא ותקיפא דמזון לכלא ביה אקרי **עץ חיים** ; אילנא דנטע שרשוי באינון **חיים**, וכלא הוא שפיר.

ותאנא, ההוא נהר אפיק נחלין עמיקין במשח רבות לאשקאה גנתא, ולרוואה אילנין ונטיעין, דכתיב **ישבעו עצי יהו״ה ארזי לבנון אשר נטע** (תהלים קד טז) . ואינון נחלין - נגדין ואתמשכן ומתכנשין בתרין קיימין, ואינון תרי קרנין להו **יכין ובועז** (מ״א ז כא) , ושפיר. ומתמן נפקין כל אינון נחלין, ושדיין לון בחד דרגא דאקרי ׳צדיק׳, דכתיב **וצדיק יסוד עולם** (משלי י כה) . וכלהו אזלין ומתכנשין להההוא אתר דאקרי **ים**. והוא ימא דחכמתא. הדא הוא דכתיב **כל הנחלים הולכים אל הים וגו׳** (קהלת א ז) .

ואי תימא, דהא מטו לאתר דא ופסקין ולא תייבין לבתר -- כתיב **אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת** ! בגין דההוא נהרא לא פסיק לעלמין ! **הם שבים** - לאן אתר שבים? לאינון תרין קיימין נצח והוד. **ללכת** - בהאי צדיק, לאשכחא ברכאן וחידו. והיינו רזא דתנינן **לויתן זה יצרת לשחק בו** (תהלים קד כו) - דא צדיק.

ועל דא **כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ** (תהלים קד כז) - מאן **עתו**? דא מטרוניתא דאקרי **עתו** דצדיק. ובגין כך כלהו מחכאן להאי **עתו**. כלהו דאתזנן לתתא - מאתר דא אתזנן. ורזא דא אוקימנא **עיני כל אליך ישברו וגו׳** (תהלים קמה טו) , כמה דאוקימנא.

תא חזי, בשעתא דהאי **כל** מבסם ל**עתו** ומתחברא עמיה - כלהו עלמין בחדו, כלהו עלמין בברכאן. כדין שלמא אשתכח בעלאי ותתאי. וכד גרמין חייבי עלמא דתמן לא אשתכחו ברכאן דאינון נחלי, וינקא האי **עת** מסטרא אחרא - כדין דינין מתערין בעלמא ושלמא לא אשתכח. וכד בעאן בני עלמא לאתברכא - לא יכלין אלא על ידא דכהנא, בגין דיתער כתרא דיליה ויתברך מטרוניתא, וישתכחו ברכאן בכלהו עלמין.

תאנא, בההיא שעתא בעא משה קמי קודשא בריך הוא מלה דא. אמר ליה, אי בני עלמא יתובון קמך - על ידי דמאן מתברכאן? אמר ליה קודשא בריך הוא, ולי את אומר? ! **דבר אל אהרן אחיך** ! דהא בידיה מסיראן ברכאן לעילא ותתא.

ויאמר יהו״ה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש וגו׳.

אמר רבי אבא, זמנין אית קמי קודשא בריך הוא לאשתכחא רעוון, ולאשתכחא ברכאן, ולמתבע בעותי. וזמנין דרעוון לא אשתכחו, וברכאן לא מזדמנן, ודינין קשיין מתערין בעלמא. וזמנין דדינא תליא.

תא חזי, זמנין אית בשתא דרעווא אשתכח, וזמנין אית בשתא דדינא אשתכח, וזמנין אית בשתא דדינא אשתכח ותליא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נח עמוד ב

זמנין אית בירחי דרעווא אשתכח בהו, וזמנין אית בירחי דדינין אשתכחו ותליין על כלא. זמנין אית בשבועי דרעוון משתכחן, וזמנין אית בשבועי דדינין משתכחן בעלמא. וזמנין אית ביומי דרעווא אשתכח בעלמא ועלמא אתבסמא, וזמנין אית ביומי דדינין תליין ומשתכחן. ואפילו בשעתי.

ועל דא כתיב **ועת לכל חפץ וגו׳** (קהלת ג א) , וכתיב **ואני תפלתי לך וגו׳** (תהלים סט יד) , וכתיב **דרשו יהו״ה בהמצאו** (ישעיה נה ו) , וכתיב **למה יהו״ה תעמוד ברחוק תעלים לעתות בצרה** (תהלים י א) , וכתיב **מרחוק יהו״ה נראה לי** (ירמיה לא ב) . וזמנין דאיהו קרוב דכתיב **קרוב יהו״ה לכל קוראיו** (תהלים קמה יח) .

בגין כך - **ואל יבא בכל עת אל הקודש וגו׳.**

רבי שמעון אמר, הא אוקימנא מלה **בעתו**, והכי הוא ודאי. והכא אתא קודשא בריך הוא לאזהרא לאהרן דלא יטעי בההוא חובא דטעו בנוי, דהא האי **עת** ידיעא, בגין כך לא יטעי לחבר ׳עת׳ אחרא לגבי מלכא. הדא הוא דכתיב **ואל יבא בכל עת אל הקדש**, כלומר אף על גב דיחמי עידן דאתמסר בידא אחרא לאתנהגא עלמא, ויתמסר בידוי לייחד ביה, לקרבא ליה לקודשא, דהא אנא ושמי חד הוא, ובגיני כך (ס״א לקרבא ליה לקודשא בריך הוא, דהא האי עת ידיע, בגין כך) **ואל יבא בכל עת אל הקדש**. ואי בעי למנדע במה ייעול? **בזאת - בזאת יבא אהרן אל הקדש**, דהאי **זאת** היא **עת** דאחידת בשמי. בהאי ׳י׳ דרשימא בשמי ייעול אל הקדש, (אבל) **ואל יבא בכל עת.**

תאנא, אמר רבי יוסי, כתיב **את הכל עשה יפה בעתו** (קהלת ג יא) . האי מלה אוקמה בוצינא (ס״א בשמא) קדישא, והכי הוא, דתנינא **את הכל עשה יפה בעתו**, והכי הוא ודאי, **את הכל** ודאי, **עשה יפה בעתו**, דא בדא, ולא יתערבון אחרנין בינייהו, **בעתו** ממש, ולא באחרא, בגיני כך אזהרותא לאהרן, ואל יבא בכל עת אל הקדש, אבל במה ייעול, בזאת, כמה דאוקימנא דכתיב בזאת יבא אהרן אל הקדש:

רבי אלעזר הוה יתיב קמי אבוה, אמר ליה, כתיב בכנישתא דקרח **ויאבדו מתוך הקהל** (במדבר טז לג) . מאי **ויאבדו**? אלא כמה דכתיב **והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה** (ויקרא כג ל) , (ס״א כתיב בבני אהרן, ותצא אש מלפני יהו״ה ותאכל אותם וימותו, וכתיב בכנישתא דקרח, ואש יצאה מאת יהו״ה ותאכל את החמשים ומאתים איש, סלקא דעתך דשקילין דא כדא), אמר רבי שמעון, שאני אינון בני אהרן, דלא כתיב בהו אבידה כאינון דכנישתא דקרח, דכתיב בהו **ויאבדו מתוך הקהל** (במדבר טז לג) , וכתיב **הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו** (במדבר יז כו) , לאכללא אינון דאקריבו קטרת בוסמין מאתן וחמשין, דאתאבידו ודאי, ואלין לא אתאבידו.

אמר ליה, כתיב **ואל יבא בכל עת אל הקדש**, וכתיב **בזאת יבא אהרן אל הקדש**. כיון דאמר **ואל יבא בכל עת** - אמאי לא כתיב בהי זמנא ייעול?

אמר ליה, (אלעזר), הא אתמר, ומלה חד הוא, וזמנא חד הוא הוו ידעי כהני, אבל על מה דחאבו בנוי בעא לאזהרא הכא, והא אתמר.

אמר ליה, ואנא הכי סבירנא, ובגין לאתיישבא מלה בעינא.

אמר ליה, אלעזר ברי, תא חזי, כל קרבנין וכל עלוון, נייחא הוא דקודשא בריך הוא, אבל לא הוה נייחא כמה דהאי קטרת, דקטרת מעליא מכלא, ובגין כך הוו מעלין ליה לגו בגו בלחישו, והא אתמר, ובגין כך לא אתענשו כל בני נשא בשאר קרבנין ועלוון כמו בקטרת דכל פולחנא דקודשא בריך הוא הכי אתקטר ואתקשר יתיר מכלא ועד אקרי קטרת, והא אתמר **שמן וקטרת ישמח לב** (משלי כז ט) .

פתח רבי שמעון ודרש **לריח שמניך טובים וגו׳** (שיר א ג) . האי קרא אסתכלנא ביה, והכי הוא. **לריח** - מאי **ריח**? ריח דקטרת דאיהו דקיקא ומעליא ופנימאה מכלא. וכד סליק ההוא ריח לאתקשרא בההיא משח רבות דנחלי מבועא - אתערו דא בדא ואתקטרו כחדא, וכדין אינון משחן טבאן לאנהרא,

כמה דאת אמר **לריח שמניך טובים**. וכדין אתרק משחא מדרגא לדרגא באינון דרגין דאקרון שמא קדישא. הדא הוא דכתיב **שמן תורק שמך**.

על כן עלמות אהבוך - מאי **עלמות**? כמה דאוקימנא **עולמות** - עולמות ממש.

דבר אחר: **על כן עלמות אהבוך** - כמה דאת אמר **על עלמות שיר** (תהלים מו א) , וכלא חד.

ובספרא דרב המנונא סבא כתיב מאי **עלמות**?

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נט עמוד א

כמה דאת אמר **ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה** (משלי לא טו) - **נערותיה** - הני **עלמות**. **אהבוך** - לברכא שמך ולזמרא קמך, ומתמן אשתכחן ברכאן בכלהו תתאי, ומתברכאן עלאין ותתאין.

דבר אחר: **על כן עלמות אהבוך** - שפיר הוא מאן דאמר **על מות אהבוך**, דהא במלה דא מאריהון דדינין אתבסמון. ובגין דהאי קטרת אתקטר במשחא דלעילא - יתיר אתחשב קמיה דקודשא בריך הוא מכל קרבנין ועלוון.

אמרה כנסת ישראל: אנא כקטרת ואנת כמשחא! **משכני אחריך נרוצה וגו'** - **נרוצה** כמה דאת אמר **על כן עלמות אהבוך**, אנא וכל אכלוסין, דהא כלהו בי אחידן. ועל דא **משכני** דהא בי תליין.

הביאני המלך חדריו - אם ייעול לי מלכא באדרוי - **נגילה ונשמחה בך** - אנא וכלהו אכלוסין. תאנא: כלהו אכלוסין - בשעתא דכנסת ישראל חדאת ומתברכא - כלהו חדאן! ודינא לא שריא כדין בעלמא. ועל דא כתיב **ישמחו השמים ותגל הארץ** (תהלים צו יא) .

כי בענן אראה על הכפרת (ויקרא טז ב) .

אמר רבי יהודה, זכאין אינון צדיקייא דקודשא בריך הוא בעי ביקריהון! ותנינא: מלך בשר ודם - אי בר נש רכיב על סוסיא דיליה - בר קטלא הוא. קודשא בריך הוא ארכיב אליהו על דיליה! דכתיב **ויעל אליהו בסערה השמים וגו'** (מ"ב ב יא) .

הכא מאי כתיב? **ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת**. וקודשא בריך הוא עייליה למשה ביה! הדא הוא דכתיב **ויבא משה בתוך הענן** (שמות כד יח) - בתוך הענן ממש. **כי בענן אראה על הכפרת** - הדא הוא דכתיב **וברא יהו"ה על כל מכון הר ציון ועל מקראיה ענן יומם ועשן** (ישעיה ד ה) , וכתיב **כי ענן יהו"ה על המשכן יומם** (שמות מ לח) .

ותאנא מאי דכתיב **וירד יהו"ה בענן** (שמות לד ה) - **בענן אראה על הכפרת**. תאנא - אתר דהוו שראן אינון כרובי - כמה דאוקימנא כרובי על אָת הוו יתבין. ותאנא תלת זמנין ביומא אתרחיש נסא בגדפייהו. בשעתא דאתגלי עלייהו קדושה דמלכא - אינון מגרמייהו סלקין גדפייהו ופרסין לון וחפיין על כפורתא. לבתר קמיטין גדפייהו ונאחזין בגופייהו, כמה דאת אמר **והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה** (שמות כה כ) - ולא "פרושי", **סוככים** ולא "סכוכים". דהא באת הוו קיימי, וחדאן בשכינתא.

אמר רבי אבא, מה בעא הכא **כי בענן אראה על הכפרת** וכתיב **בזאת יבא אהרן**? והא כהנא לא חמי לשכינתא בשעתא כד הוה עאל! אלא עננא הוה נחית, וכד הוה נחית מטא על האי כפרת, ומתערין גדפייהו דכרובין ואקשו להו ואמרו שירתא. ומה שירתא אמרי? **כי גדול יהו"ה ומהלל מאד ונורא הוא על כל אלהי"ם** (תהלים צו ד) . האי כד סלקי גדפייהו. בשעתא דפרסין להו אמרי **כי כל אלהי העמים אלילים ויהו"ה שמים עשה** (תהלים צו ה) . כד חפיין על כפורתא אמרי **לפני יהו"ה כי בא לשפוט הארץ, ישפוט תבל בצדק ועמים במישרים** (תהלים צח ט) .

וקלהון הוה שמע כהנא במקדשא - כדין שוי קטרת באתריה, ואתכוון במה דאתכוון בגין דיתברך כלא. וגדפי כרובייא סלקין ונחתין וזמרי שירתא, ומחפיין לכפורתא וסלקי להו. הדא הוא דכתיב **סוככים - סוככים** דייקא. ומנא לן דקלהון אשתמע? כמה דאת אמר **ואשמע את קול וגו'** (יחזקאל א כח) .

אמר רבי יוסי **ועמים במישרים** (תהלים צח ט) - מהו **במישרים**? כמה דאת אמר **מישרים אהבוך** (שיר א ד) - לאכללא תרין כרובין דכר ונוקבא. מישרים ודאי. ועל דא **ועמים במישרים**. וכתיב **וישמע את הקול מדבר אליו מבין שני הכרובים וידבר אליו** (במדבר ז פט) . רבי יצחק אמר מכאן אוליפנא דבכל

אתר דלא אשתכח דכר ונוקבא - לאו כדאי למחמי אפי שכינתא. הדא הוא דכתיב **ישבו ישרים את פניך** (תהלים קמ יד) , ותנינן כתיב **צדיק וישר הוא** (דברים לב ד) - דכר ונוקבא. אוף הכא **כרובים** - דכר ונוקבא. ועלייהו כתיב **אתה כוננת מישרים** (תהלים צט ד) , **ועמים במישרים** (תהלים צח ט) . ובגיני כך **ופניהם איש אל אחיו** (שמות כה כ) , והא אוקימנא:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף נט עמוד ב

תניא אמר רבי יוסי, זמנא חדא הוה צריכא עלמא למטרא. אתו לקמיה דרבי שמעון, **רבי ייסא ורבי חזקיה ושאר חברייא**. אשכחוהו דהוה אזיל למחמי **לרבי פנחס בן יאיר**, הוא ורבי אלעזר בריה. כיון דחמא לון - פתח ואמר **שיר המעלות הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד** (תהלים קלג א) .

מאי **שבת אחים גם יחד**? כמה דאת אמר **ופניהם איש אל אחיו** - בשעתא דהוו חד בחד - משגיחין אנפין באנפין - כתיב **מה טוב ומה נעים**. וכד מהדר דכורא אנפוי מן נוקבא - ווי לעלמא! כדין כתיב **ויש נספה בלא משפט** (משלי יג כג) - **בלא משפט** ודאי! וכתיב **צדק ומשפט מכון כסאך** (תהלים פט טו) . דלא אזיל דא בלא דא. וכד **משפט** מתרחק **מצדק** - ווי לעלמא! והשתא חמינא דאתון אתיתון על דדכורא לא שריא בנוקבא.

אמר: *"אי לדא אתיתון גבאי - תיבו! דהאי יומא אסתכלנא דיתהדד כלא למישרי אנפין באנפין! ואי לאורייתא אתיתון - שרו גבאי!".*

אמרו ליה: *"לכלא קא אתינא לגבי דמר. ישתמיט חד מינן לבשרא לאחנא שאר חברייא, ואנן נתיב לקמיה דמר."*

עד דהוו אזלי פתח ואמר **שחורה אני ונאוה בנות ירושלם וגו'** (שיר א ה) . אמרה כנסת ישראל קמי קודשא בריך הוא, **שחורה אני** בגלותא, **ונאוה אני** בפקודי אורייתא; דאף על גב דישראל בגלותא - לא שבקי לון. **כאהלי קדר** דאינון בני קטורה דאתקדרו אנפייהו תדירא, ועם כל דא - **כיריעות שלמה** - כההוא חיזו שמיא למדכי, דכתיב **נוטה שמים כיריעה** (תהלים קד ב) .

אל תראוני שאני שחרחורת - מאי טעמא **אל תראוני**? בגין **שאני שחרחורת ששזפתני השמש** - דלא אסתכל בי שמשא לאנהרא לי כדקא יאות.

ישראל מה אינון אמרין? **בני אמי נחרו בי**. מאן אינון **בני אמי**? אלין רברבין ממנן תריסין על שאר עמין.

דבר אחר: **בני אמי** ממש, כמה דאת אמר **השליך משמים ארץ וגו'** (איכה ב) . וכד **השליך משמים ארץ - שמוני נוטרה את הכרמים**. מאי טעמא? בגין **דכרמי שלי לא נטרתי**. ותנינן, **בני אמי** ודאי אסתכמו עלי, כלומר כד אתעדי ארץ משמים כמה דאוקימנא, דכתיב **ותתצב אחותו מרחוק** (שמות ב ד) .

והכא אתמר ודאי **הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד**! ובהו אוקימנא **גם יחד** כמה דאת אמר **ואף גם זאת בהיותם** (ויקרא כו מד) . **שבת אחים** בכלל. כיון דכתיב **גם** - לאכללא כל אינון דלעילא; דכל שולטנותא בההוא אתר אשתכח.

דבר אחר: **הנה מה טוב ומה נעים וגו'** - אלין אינון חברייא בשעתא דאינון יתבין כחדא ולא מתפרשן דא מן דא. בקדמיתא אתחזון גוברי מגיחי קרבא דבעו לקטלא דא לדא. לבתר - אתהדרו ברחימותא דאחוה! קודשא בריך הוא מהו אומר? **הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. גם** - לאכללא עמהון שכינתא. ולא עוד אלא קודשא בריך הוא אצית למולייהו וניחא ליה וחדי בהו! הדא הוא דכתיב **אז נדברו יראי יהו"ה איש אל רעהו ויקשב יהו"ה וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו וגו'** (מלאכי ג טז) .

ואתון חברייא דהכא - כמה דהויתון בחביבותא ברחימותא מקדמת דנא - הכי נמי מכאן ולהלאה לא תתפרשון דא מן דא! עד דקודשא בריך הוא חדי עמכון, ויקרי עלייכו שלם, וישתכח בגינכון שלמא בעלמא. הדא הוא דכתיב **למען אחי ורעי אדברא נא שלום בך** (תהלים קכב ח) .

אזלו. עד דהוו אזלי - מטו לבי **רבי פנחס בן יאיר**. נפק רבי פנחס ונשקיה. *"אמר זכינא לנשקא שכינתא - זכאה חולקי!"*. אתקין להו טיקלי דערסי קפטורי דקילטא. אמר רבי שמעון *"אורייתא לא בעי הכי"*. אעבר להון ויתיבו.

אמר רבי פנחס: עד לא ניכול - נשמע ממאריה דאורייתא מלה. דהא רבי שמעון כל מלוי באתגלייא אינון. איהו גברא דלא דחיל מעילא ותתא למימר לון. לא דחיל מעילא - דהא קודשא בריך הוא אסתכם ביה. לא דחיל מתתא - כאריה דלא דחיל מבני ענא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף ס עמוד א

א״ר שמעון לרבי אלעזר בריה: אלעזר! קום בקיומך ואימא מלה חדתא לגביה דר׳ פנחס ושאר חברייא!

קם ר׳ אלעזר פתח ואמר: **וידבר יהו״ה אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו׳**. האי קרא אית לאסתכלא ביה דאתחזי דיתירא איהו. דהא כתיב בתריה **ויאמר יהו״ה אל משה דבר אל אהרן אחיך** - מכאן שירותא דפרשתא! האי קרא דלעילא - מאי הוא? דכתיב **וידבר יהו״ה אל משה** - מאי הוא דאמר ליה ולבתר **ויאמר יהו״ה אל משה**?

אלא בשעתא דקב״ה יהב קטרת בוסמין לאהרן בעא דלא ישתמש ביה בחייוי בר נש אחרא. מאי טעמא? בגין דאהרן אסגי שלמא בעלמא. א״ל קב״ה את בעא לאסגאה שלמא בעלמא - על ידך יסגי שלמא לעילא! הא קטורת בוסמין יהא מסור בידך מכאן ולהלאה, ובחייך לא ישתמש ביה בר נש אחרא. נדב ואביהו אקדימו בחיי דאבוהון לאקרבא מה דלא אתמסר להו, ומלה דא גרים להון דטעו ביה.

ותאנא: משה הוה מהרהר - מאן גרם לן טעותא דא - והוה עציב. מה כתיב **וידבר יהו״ה אל משה אחרי מות שני בני אהרן**, ומה אמר ליה **בקרבתם לפני יהו״ה וימותו** - ״בהקריבם״ לא כתיב. **בקרבתם**. א״ל קב״ה למשה דא גרמא להו! דדחקו שעתא בחיי אבוהון וטעו בה. והיינו דכתיב **אשר לא צוה אותם** - **אותם** לא צוה אבל לאהרן צוה.

ומה תרין בני אהרן על דדחיקו שעתא בחיי אבוהון - גרמו לגרמייהו כל כך, אנא לגבי אבא ור׳ פנחס ושאר חברייא - על אחת כמה וכמה!

אתא ר׳ פנחס נשקיה וברכיה.

רבי שמעון פתח ואמר: **הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה וגו׳**.

הנה מטתו שלשלמה - מאי **מטתו**? דא כורסי יקרא דמלכא דכתיב ביה **בטח בה לב בעלה**. **שלשלמה** - מלכא די שלמא כלא דיליה הוא. **ששים גבורים סביב לה** - דאתאחדן בסטרהא מדינא קשייא, ואקרון **שתין פולסי דנורא** דההוא נער אתלבש בהו. מימיניה - שננא דחרבא תקיפא, משמאליה - גומרי דנורא תקיפא דמתאחדא בקליפוי, בשבעין אלף להטי נורא דאכלא. ואינון שתין - מזייני זיוני קשיין, מאינון גבורן תקיפן דההיא גבורה עלאה דקב״ה. הדא הוא דכתיב **מגבורי ישראל**. ותאנא בהאי ערסא מה כתיב בה? **ותקם בעוד לילה** כד ינקא מסטרא דדינא. **ותתן טרף לביתה** - מאי **טרף**? כמה דאת אמר **וטרף ואין מציל** (מיכה ה ז) .

כלם אחזי חרב מלומדי מלחמה - זמינין בכל אתר למעבד ינא ואקרון מארי דיבבא ויללא.

איש חרבו על ירכו - כמה דאת אמר **חגור חרבך על ירך גבור**.

מפחד בלילות - הא אוקמוה מפחדה דגיהנם וגו׳. אבל **מפחד בלילות** כלומר כל דא מאַן אתר נטלין? מ**פחד** - מההוא אתר דאקרי **פחד**, כמה דאת אמר **ופחד יצחק היה לי** (בראשית לא מב) , **וישבע יעקב בפחד אביו יצחק** (בראשית לא נג) . **בלילות** - בזמנין דאינון מתפקדין למעבד דינא.

ותאנא כתיב **זממה ותקחהו** (משלי לא טז) - הדא הוא דכתיב **וכל חית השדה ישחקו שם** (איוב מ ב) . ועל דא כתיב **זה הים גדול ורחב ידים וגו׳ שם אניות יהלכון וגו׳** (תהלים קד כה) - כמה דאת אמר **היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה** (משלי לא יד) - **ממרחק** ודאי. מרישא דמוחא ומעילא דרישא. **תביא לחמה** - על ידא דצדיק כד מזדווגן כחד. כדין חדו בכלא - הדא הוא דכתיב **לויתן זה יצרת לשחק בו**.

תאנא 1500 מארי תריסין מארי דשולטנותא אתאחדן מהאי סטרא דאינון גיברין. בידוי דההוא דאקרי ׳נער׳ - ארבע מפתחין רברבן.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף ס עמוד ב

תנינייא אזלין תחות ספינה דהאי ימא רבא לארבע זוויין - דא אזיל לסטרא דא ודא אזיל לסטרא דא. וכן כלהו. ארבע חיזו דאנפין אתחזיין בהו, וכד אתכלילן בחד כתיב **ודמות פניהם פני אדם** (יחזקאל א י) - פניהם דכלא, אפי רברבי ואפי זוטרי כלילן כחד לעילא.

תרי סלקין ושאטין ותרין מגרופין בידייהו. אלף טורין סלקין ועאלין בכל יומא משקיו דההוא ימא. לבתר - אתעקרי מנה וסלקין לימא אחרא. לית חושבנא לאינון דאתאחדן בשערהא.

תרין בנין ינקין כל יומא דאקרון **מאללי ארעא**, ודא הוא רזא דספרא דצניעותא דכתיב **וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר** (יהושע ב א) . ואלין ינקין מתחות סטרי אברהא.

תרין בנות בתחות רגלהא. ועל דא כתיב **ויראו בני האלהים את בנות האדם** (בראשית ו ב) . ואלין מתאחדן בטופרי דההיא ערסא. ודא הוא דתנינן דכתיב **אז תבאנה שתים נשים זונות אל המלך** (מלכים א ג טז) - **אז תבאנה** ולא מקדמת דנא. ובזמנא דישראל לתתא אהדרון קדל מבתר קב״ה - מאי כתיב ? **עמי נוגשיו מעולל ונשים משלו בו** ודאי !

בידא שמאלא - שבעין ענפין דמגדלין בין נוני ימא - כלהו סומקי כוורדא. ועילא מנהון ענפא חד סומקא יתיר - דא סליק ונחית וכלהו אתחפיין בשערהא, מארי דלישנא בישא. כד נחית חויא - אתעביד ״מקפץ על טורין מדלגא על טנרי״ עד דישכח טרפא דאחיד בטופרי וייכול. כדין שכיך ואתחזר לישניה לטב.

זכאין אינון ישראל דמזמנין ליה טרפיה ! אהדר לאתריה - עייל בנוקבא דתהומא רבא !

כד סלקין מארי דרומחין וסייפין דלית לון חושבנא סוחרנייהו דאינון שתין עלאין דסוחרניה דהאי ערסא - אלף אלפין ורבוא רבוון קיימין בכל סטרא דהאי ערסא לעילא. ומניה אתזנן. כלהו מקמיה יקומון. מתחות כלהו נפקין כמה אלף ורבבן דלית לון חושבנא ונחתין ושאטין בעלמא עד דתקעי מארי שופרא ומתכנשי. והני בזוהמא דטופרי אחידן. דא ערסא כליל לון.

דא ערסא - רגלוהי אחידן בארבע סטרי עלמא. כלא עאלין בכללא ; דאשתכח לעילא ואשתכח לתתא, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. ועל דא כתיב **הנה**. מאי **הנה** ? בגין דזמינא לכלא לעילא ותתא, ורשומא האי ערסא מכלא. **אדני** אתקרי - רבונא דכלא - רשימא בין חיילהא !

בגיני כך כהנא בעא לכוונא מלי דלעילא ליחדא שמא קדישא מאתר דבעא ליחדא. ועל דא תנינן כתיב **בזאת יבא אהרן אל הקדש** - בהאי בעא לקרבא קדושה לאתריה. מהאי אתר בעי בר נש לדחלא מקמי קב״ה. ועל דא כתיב **לו חכמו ישכילו זאת** - מיד **יבינו לאחריתם** (דברים לב כט) . כלומר אי יסתכלון בני נשא בענשא היך אחידא **זאת** בין חיילהא, והיך אתמנו קמה כל אינון בני חיילין ואחידן בפולחנא לאתפרעא מן חייביא - מיד **יבינו לאחריתם** - ויסתמרון עובדיהון ולא יחובון קמי מלכא קדישא.

תו אמר ר׳ שמעון, כל בר נש דזכי למילף אורייתא ונטיר לה - האי **זאת** נטירת ליה וגזר עמיה קיימא על קיימא דיליה דלא יתעדי מניה ומן בנוהי ומן בני בנוהי לעלמין ! הדא הוא דכתיב **ואני זאת בריתי אותם וגו׳** (ישעיהו נט כא) .

יתבו למיכל. עד דאכלו אמר ר׳ שמעון לחברייא *״כל חד וחד לימא מלה חדתא דאורייתא על פתורא לקמיה דרבי פנחס !״.*

פתח רבי חזקיה ואמר : **אֲדֹנָי יְהוִה נתן לי לשון למודים לָדַעַת לָעוּת אֶת יָעֵף דָּבָר וגו׳** (ישעיהו נ ד) .

זכאין אינון ישראל ! דקודשא בריך הוא אתרעי בהו מכל שאר עמין וקראן **קדש** דכתיב **קדש ישראל ליהו״ה** (ירמיהו ב ג) .

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סא עמוד א

ויהיב להו חולק לאתאחדא בשמא קדישא. ובמה אחידו ישראל בשמא קדישא ? בגין דזכו באורייתא ! דכל מאן דזכי באורייתא - זכי ביה בקב״ה. ותנינן קמיה דמר מאי **קדש** ? שלימותא דאקרי ״חכמה עלאה״. ומהאי אתר נגיד משח רבות קדישא בשבילין ידיען לאתר דאקרי ״בינה עלאה״. ומתמן נפקין מבועין ונחלין לכל עבר עד דמטו להאי **זאת**. והאי **זאת** כד אתברכא מאתר עלאה דא דאקרי **קדש** ואקרי **חכמה** - קראן לה **רוח הקדש** ; כלומר **רוח** מההוא **קדש** דלעילא. וכד נפקין ומתערין מנה רזי אורייתא - כדין אתקרי **לשון הקדש**.

ובשעתא דנגיד ההוא רבות קדישא לאינון תרין קיימין דאקרון **למודי יהו״ה** ואקרון **צבאות** - אתכנש תמן. וכד נפיק מתמן בההוא דרגא דאקרי יסוד להההוא חכמה זעירא - כדין אתקרי **לשון למודים**. ונפיק לאתערא לאינון קדישי עליונים. כדין כתיב **אֲדֹנָי יְהוִה נתן לי לשון למודים**. ולמה? **לָדַעַת לָעוּת אֶת יָעֵף דָּבָר**.

וקב״ה יהיב האי לבוצינא קדישא ר׳ שעמון! ועוד דסליק ליה לעילא - בגין כך כל מלוי באתגלייא אתמרו ולא אתכסיין. עליה כתיב **פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות**:

פתח רבי ייסא ואמר: **ויהו״ה נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלום בין חירם ובין שלמה וגו׳** (מלכים א ה כו) . **ויהו״ה נתן חכמה לשלמה** - דא הוא דתנינן ביומוי דשלמה מלכא קיימא סיהרא באשלמותא. **כאשר דבר לו** - כמה דאתמר ליה **החכמה והמדע נתון לך** (דה״ב א יב) .

ויהי שלום בין חירם ובין שלמה - וכי מה האי להאי?! אלא הכי תנינן **ויהו״ה נתן חכמה לשלמה** והאי חכמה במאי אוקים לה? א״ר יוסי אוקים לה בהאי בקדמיתא. דשלמה עבד דנחית לחירם מההוא דרגא דהוה אמר **מושב אלהים ישבתי וגו׳** (יחזקאל כח ב) . דתניא חירם מלך צור עבד גרמיה אלוה. בתר דשלמה אתא - עבד ליה בחכמתיה דנחית מההוא עיטא ואודי ליה לשלמה. ובגין כך **ויהי שלום בין חירם ובין שלמה**. ותנינן א״ר יצחק א״ר יהודה דשדר ליה חד שידא ונחית ליה שבעה מדורין דגיהנם, וסלקיה ושדר ליה פתקין בכל יומא ויומא בידיה, עד דאהדר ואודי ליה לשלמה.

ותנינן שלמה ירית לה לסיהרא בכל סטרוי - בגין כך בכלא שליט בחכמתיה. ור׳ שמעון בן יוחאי שליט בחכמתיה על כל בני עלמא! כל אינון דסלקין בדרגוי - לא סלקין אי לא שלמין עמיה:

פתח רבי יוסי ואמר: **יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה וגו׳** (שיר ב יד) . **יונתי** - דא כנסת ישראל. מה יונה לא שבקת בן זוגה לעלמין - כך כנסת ישראל לא שבקת לקב״ה לעלמין. **בחגוי הסלע** - אלין תלמידי חכמים דלא משתכחי בנייחא בעלמא דין. **בסתר המדרגה** - אלין תלמידי חכמים הצנועין דבהון;, חסידין דחלי קב״ה, דשכינתא לא אעדי מנייהו לעלמין.

כדין קב״ה מתבע בגינייהו לכנסת ישראל ואמר **הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב** - דלית קלא משתמע לעילא אלא קלא דאינון דמתעסקי באורייתא. ותאנא כל אינון דמתעסקי באורייתא בליליא - דיוקניהון אתחקק לעילא קמי קב״ה, וקב״ה משתעשע בהו כוליה יומא ומסתכל בהו. וההוא קלא סליק ובקע כל אינון רקיעין עד דסליק קמי קב״ה. כדין כתיב **כי קולך ערב ומראך נאוה**.

והשתא קב״ה חקק דיוקנא דר׳ שמעון לעילא, וקליה לעילא לעילא סלקא, ומתעטרא בכתרא קדישא עד דקב״ה מתעטר ביה בכלהו עלמין ומשתבח ביה. עליה כתיב **ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר** (ישעיהו מט ג) :

פתח ר׳ חייא ואמר: **מה שהיה הוא שיהיה** (קהלת א ט) , **ואשר להיות כבר היה** (קהלת ג ט) , **מה שהיה כבר נקרא שמו** (קהלת ו י) . היינו דתנינן עד לא ברא קב״ה האי עלמא - הוה בארי עלמין וחריב לון!

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סא עמוד ב

עד דקב״ה סליק ברעותיה למברי האי עלמא ואמליך באורייתא - כדין אתתקן הוא בתקונוי ואתעטר בעטרוי וברא האי עלמא. וכל מאי דאשתכח בהאי עלמא - הא הוה קמיה ואתתקן קמיה.

ותאנא כל אינון דַּבָּרי עלמא דאשתכחו בכל דרא ודרא - עד לא ייתון לעלמא - הא הוו קיימי קמיה בדיוקניהון. אפילו כל אינון נשמתין דבני נשא עד לא ייחתון לעלמא - כלהו גליפין קמיה ברקיעא בהוא דיוקנא ממש דאינון בהאי עלמא. וכל מה דאולפין בהאי עלמא - כלא ידעו עד לא ייתון לעלמא. ותנינא האי באינון זכאי קשוט. וכל אינון דלא משתכחין זכאין בהאי עלמא - אפילו תמן מתרחקין מקמי קב״ה! ועאלין בנוקבא דתהומא רבא, ודחקין שעתא, ונחתין לעלמא. וההיא נשמתא דלהון הא אוליפנא - כמה דאינון קשי קדל בהאי עלמא - כך הוו עד לא ייתון לעלמא! וההוא חולקא קדישא דיהב לון - רמאן ליה ואזלין ושאטין ואסתאבון בההוא נוקבא דתהומא רבא, ונטלי חולקהון מתמן ודחקין שעתא ונחתי לעלמא. אי זכי לבתר ותב בתיובתא קמי מאריה - הוא נטיל ההוא חולקא דיליה ממש! הדא הוא דכתיב **מה שהיה כבר, ואשר להיות וגו׳**.

כבר נקרא שמו - תא חזי בני אהרן לא אשתכחו בישראל כוותייהו בר משה ואהרן, ואינון אקרון **אצילי בני ישראל**. ועל דטעו קמי מלכא קדישא - מיתו. וכי קב״ה בעא לאובדא לון? ! והא תנינן ברזא דמתניתין דקב״ה עבד חסד בכלא ואפילו ברשיעי עלמא לא בעי לאובדא לון. והני זכאי קשוט - סלקא דעתך דאינון אתאבידו מעלמא? ! זכותא דלהון אן הוא? ! זכותא דאבוהון אן הוא? ! זכותא דמשה הכי נמי ! ואינון היך אתאבידו? !

אלא הכי אוליפנא מבוצינא קדישא, דקב״ה חס על יקרא דלהון ואתוקד גרמיהון לגו, ונשמתהון לא אתאבידו. והא אוקימנא. ותא חזי עד לא מיתו בני אהרן כתיב **ואלעזר בן אהרן לקח לו וגו׳** (שמות ו כה) - אקרי שמיה **פנחס** - דהוה זמין לאתתקנא עקימא. הדא הוא דכתיב **ואשר להיות כבר היה** (קהלת ג טו) .

ותאנא - כלהו זכאי קשוט עד לא ייתון לעלמא כלהו אתתקנו לעילא ואקרון בשמהן. ור׳ שמעון בן יוחאי - מן יומא דברא קב״ה עלמא - הוה אזדמן קמי קב״ה ואשתכח עמיה, וקב״ה קרי ליה בשמיה. זכאה חולקיה לעילא ותתא ! עליה כתיב **ישמח אביך ואמך. אביך** - דא קב״ה, **ואמך** - דא כנסת ישראל.

פתח ר׳ אבא ואמר: **עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו** (שיר א יב) . האי קרא אוקמוה חברייא. בשעתא דקב״ה אשתכח וזמין בטורא דסיני למיהב אורייתא לישראל - **נרדי נתן ריחו** - ישראל יהבו וסליקו ריחא טב דקאים ואגין עלייהו לדרי דרין, ואמרו **כל אשר דבר יהו״ה נעשה ונשמע** (שמות כד ז) .

דבר אחר: **עד שהמלך במסבו** - בעוד דסליק משה לקבלא אורייתא מקב״ה ואתחקק בתרי לוחי אבנין - ישראל שבקו ההוא ריחא טבא דהוה מתעטר עלייהו ואמרו לעגל **אלה אלקיך ישראל**.

השתא האי קרא ברזא דחכמתא הוא. תא חזי כתיב **ונהר יוצר מעדן להשקות את הגן**. האי נהרא אתפשט בסטרוי בשעתא דמזדווג עמיה בזווגא שלים האי **עדן** בההוא **נתיב** דלא אתידע לעילא ותתא (כמה דאת אמר **נתיב לא ידעו עיט** (איוב כח ז)). ואשתכחו ברעותא דלא מתפרשן תדירא חד מחד. כדין נפקין מבועין ונחלין ומעטרי לבן קדישא בכל אינון כתרין. כדין כתיב **בעטרה שעטרה לו אמו**. ובההוא שעתא ירית ההוא בן אחסנתא דאבוי ואמיה - כדין הוא אשתעשע בההוא ענוגא ותפנוקא.

ותאנא, בשעתא דמלכא עלאה בתפנוקי מלכין יתיב בעטרוי - כדין כתיב **עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו** - דא יסוד דאפיק ברכאן לאזדווגא מלכא קדישא במטרוניתא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סב עמוד א

וכדין אתייהבון ברכאן בכולהו עלמין, ומתברכן עלאין ותתאין.

והשתא - הא בוצינא קדישא מתעטר בעטרוי דהאי דרגא, והוא וחברייא סליקו תשבחן מתתא לעילא והיא מתעטרא באינון תשבחן. השתא אית לאפקא ברכאן לכלהו חברייא מעילא לתתא בהאי דרגא קדישא.

ור׳ אלעזר בריה - לימא מאינון מלין מעליין דאוליף מאבוי !

פתח ר׳ אלעזר ואמר: **וירא והנה באר בשדה וגו׳ ונאספו שמה כל העדרים וגו׳** (בראשית כט ב) . הני קראי אית לאסתכלא בהו וברזא דחכמתא אינון דאוליפנא מאבא והכי אוליפנא. **וירא והנה באר בשדה** - מאן **באר**? דא היא דכתיב **באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם** (במדבר כא יח) . **והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה** - אלין אינון **נצח הוד יסוד** דאלין אינון רביעין עלה וקיימין עלה. ומאלין אתמלייא ברכאן ההיא באר. **כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים** דהא מן האי באר אתזנו עלאין ותתאין ומתברכאן כלהו כחדא.

והאבן גדולה על פי הבאר - דא הוא דינא קשיא דקיימא עלה מסטרא אחרא לינקא לה. **ונאספו שמה כל העדרים** - אלין אינון שית כתרי מלכא דמתכנשי כלהו ונגדי ברכאן מרישא דמלכא ומריקן בה. וכד אתחבראן כלהו כחדא לארקא בה - כתיב **וגללו את האבן מעל פי הבאר** - מגנדרין להההוא

דינא קשיא ומעברן ליה מינה. **והשקו את הצאן** - מריקין ברכאן מההיא באר לעלאין ותתאין. לבתר **והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה** - תב ההוא דינא לאתריה בגין דאצטריך ליה לבשמא עלמא ולתקנא עלמא.

והשתא הא קב״ה אריק עלייכו ברכאן ממבועא דנחלא - ומנייכו כל בני דרא מתברכין. זכאה חולקיכון בעלמא דין ובעלמא דאתי ! עלייכו כתיב **וכל בניך למודי יהו״ה ורב שלום בניך** (ישעיהו נד יג) :

פתח ר׳ שמעון ואמר : **יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם וגו׳** (תהלים קמט ה) . תאנא - בי״ג מכילן אתקשר קשרא דמהימנותא לאשתכחא ברכאן לכלא. וכל מהימנותא דקב״ה - בתלתא אסתימו. ועל האי בי״ג מכילן דאורייתא מתעטרא כמה דאוקימנא **מקל וחומר ומגזירה שוה וכו׳** (י״ג מדות דר׳ ישמעאל) . וכמה זמנין אוקימנא האי. ושמא קדישא בהאי מתעטרא.

תא חזי בההיא שעתא דבעא יעקב דיתברכון בנוי בשמא דמהימנותא מה כתיב ? **כל אלה שבטי ישראל שנים עשר - וזאת** (בראשית מט כח) - הא תליסר, דאשתתף עמהון שכינתא ואתקיימו ברכאן. והיינו דכתיב **איש אשר כברכתו ברך אותם**. מאי **כברכתו** ? בההוא דוגמא דלעילא כברכתו דכל מכילא ומכילא.

ותאנא כל אינון מכילין סלקין ומתעטרין ונייחין ברישא חדא, ותמן מתעטרא רישא דמלכא ההוא דאקרי ׳בדרגא עלאה דחסידות׳. וחסידים ירתין כל ההוא כבוד דלעילא דכתיב **יעלזו חסידים בכבוד** בהאי עלמא. **ירננו על משכבותם** בעלמא דאתי. **רוממות אל בגרונם** - דידעין לקשרא קשרא דמהימנותא כדקא יאות. וכדין **חרב פיפיות בידם**. מאן **חרב פיפיות** ? דא הוא **חרב ליהו״ה**, חרבא דקב״ה. **פיפיות** - להיטא בתרין דינין. ולמה ? **לעשות נקמה בגוים וגו׳**.

והא ר׳ פנחס בן יאיר כתרא דחסד רישא עלאה, בגין כך כבוד דלעילא ירית, והוא קשיר קשרא עלאה, קשרא קדישא, קשרא דמהימנותא. זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי ! על האי פתורא אתמר **זה השלחן אשר לפני יהו״ה** (יחזקאל מא כב) .

קם ר׳ פנחס ונשיק ליה ובריך ליה, ונשיק לר״א ולכלהו חברייא ובריך לון. נטל כסא ובריך.

פתח ואמר **תערוך לפני שלחן נגד צוררי וגו׳** (תהלים כג ה) . יתבו תמן כל ההוא יומא והוו חברייא כלהו חדאן במלי דאורייתא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סב עמוד ב

וחדוותא דר׳ שמעון הוה סגי. נטל ר׳ פנחס לר׳ אלעזר ולא שבקיה כל ההוא יומא וכל ליליא, והוה חדי עמיה. קרא עליה **אז תתענג על יהו״ה** - כל חדוותא וענוגא יתירא דא - דחולקי הוא. זמינין בההוא עלמא לאכרזא עלי ״זכאה חולקך רבי פנחס דאנת זכית לכל האי ! **שלום לך ושלום לעוזריך כי עזרך אלהיך** (דה״א יב יט) .

אשכימו למיזל. קם ר׳ פנחס ואחיד ביה בר׳ אלעזר ולא שבקיה למיהך. אוזיף ר׳ פנחס לר׳ שמעון וברכיה ולכלהו חברייא.

עד דהוו אזלי - אמר להו ר׳ שמעון לחברייא **עת לעשות ליהו״ה** (תהלים קיט קכו) .

אתא רבי אבא ושאיל : כתיב **ונתן אהרן על שני השעירים גורלות וגו׳** (ויקרא טז ח) . הני עדבין למה ? ואהרן למה ליה למיהב עדבין ? ופרשתא דא למה ? והא אוליפנא קמיה דמר סדרא דיומא והאי בעינא למנדע.

פתח ר׳ שמעון ואמר : **ויקח מאתם את שמעון ויאסור אותו לעיניהם** (בראשית מב כד) . וכי מה חמא יוסף למיסב לשמעון עמיה יתיר מאחוהי ? אלא אמר יוסף בכל אתר שמעון פתיחותא דדינא איהו, וההוא שעתא דאזילנא מאבא לגבייהו דאחי - שמעון פתח בקדמיתא בדינא. הדא הוא דכתיב **ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הלזה בא ועתה לכו וגו׳** כ. לבתר בשכם **ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי** - כלהו בדינא הוו. טב למיסב דא ולא יתער קטטותא בכלהו שבטין !

ותנינן מאי קא חמא שמעון לאזדווגא בלוי יתיר מכלא? והא ראובן הוה אחוה וסמיך ליה? אלא שמעון חמא וידע דלוי מסטרא דדינא קא אתי, ושמעון מסטרא דדינא קשיא יתיר אתאחד. אמר נתערב חד בחד ואנן נחריב עלמא. מאי עביד קב״ה? נטיל ליה לחולקיה ללוי. אמר מכאן ולהלאה שמעון ליתיב בקופטירא בהדיה בלחודוי.

תאנא בסטרא דאימא תרין גרדיני טהירין אתאחדן בידא שמאלא, והא אוקימנא דאינון ׳מאללי ארעא׳ בכל יומא ויומא. והיינו רזא דכתיב **שנים אנשים מרגלים**.

ותאנא - זכאה חולקיהון דישראל יתיר מכל עמין עכו״ם ; דקב״ה בעי לדכאה להו ולרחמא עלייהו, דאינון חולקיה ועדביה. הדא הוא דכתיב **כי חלק יהו״ה עמו וגו׳** (דברים לב ט) וכתיב **ירכיבהו על במתי ארץ** יג. **על במתי ארץ** דייקא. דהא אינון אתאחדן לעילא לעילא. ועל דא קב״ה רחימותא דיליה אתדבק בהו. הדא הוא דכתיב **אהבתי אתכם אמר יהו״ה** (מלאכי א ב) , וכתיב **כי מאהבת יהו״ה אתכם וגו׳** (דברים ז ח) . ומגו רחימותא יתירא דרחים להו - יהב לון יומא חד בשתא לדכאה להו ולזכאה להו מכל חוביהון, דכתיב **כי ביום הזה וגו׳**. בגין דיהון זכאין בעלמא דין ובעלמא דאתי ולא ישתכח בהו חובא. ועל דא ביומא דא מתעטרין ישראל ושלטין על כלהו גרדינין ועל כלהו טהירין.

תאנא **ונתן אהרן על שני השעירים גורלות. ונתן אהרן** - בגין דאתי מסטרא דחסד. **על שני השעירים - על** דייקא, בגין דתתבסם מטרוניתא. **גורל אחד ליהו״ה וגורל אחד לעזאזל**. והא תרין שעירין אינון - אמאי חד ליהו״ה? אלא אמר קב״ה יתיב האי גבאי, וחד יזיל וישוט בעלמא. דאלמלי תרווייהו מזדווגן - לא יכיל עלמא למסבל ; נפק האי - אזיל ושאט בעלמא - ואשכח להו לישראל בכמה פולחנין בכמה דרגין בכמה נמוסין טבן. לא יכיל להו. כלהו שלמא בינייהו - לא יכיל למיעל בהו בדלטורא. האי שעירא אחרא שלחין ליה במטולא דכל חובייהו דישראל.

תאנא כמה חבילי טריקין מזדווגן דאינון תחות ידיה. וממנן לאללא ארעא על כל אינון דעברין על פתגמי אורייתא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סג עמוד א

וההוא יומא לא שכיח דילטורא למללא בהו בישראל. כד מטא האי שעירא לגבי טורא - כמה חידו על חידו ; מתבסמין כלהו ביה ; וההוא גרדינא דנפיק - אהדר ואמר תושבחתא דישראל. קטיגורא אתעביד סניגורא.

ותא חזי - לאו דא בלחודוי הוא ; אלא בכל אתר דבעיין ישראל לאתדכאה מחובייהו - קב״ה יהיב לון עיטא לקשרא מארי דדינא ולבסמא להו באינון קרבנין ועלוון דקרבין קמי קב״ה, וכדין לא יכלין לאבאשא. וההוא יומא יתיר על כלא ; כמה דמבסמין ישראל לתתא לכלא - הכי מבסמין לכל אינון דאית להו דילטורא. וכלא קרבנא הוא ופולחנא דקב״ה.

תאנא בההיא שעתא דכתיב **ולקח (אהרן) את שני השעירים וגו׳** (ויקרא טז ז) - מתערין אינון בההוא יומא לעילא ובעיין לשלטאה ולמיפק בעלמא. כיון דכהנא מקרב אלין לתתא - מתקרבין אינון לעילא. כדין עדבין סלקין בכל סטרין ; כהנא יהב עדבין לתתא, כהנא יהיב עדבין לעילא. כמה דחד אשתאר ביה בקב״ה לתתא וחד אפקין ליה להההוא מדברא - הכי נמי לעילא ; חד אשתאר ביה בקב״ה וחד נפיק ושט בעלמא להההוא מדברא עלאה. וחד בחד מתקשר.

כתיב **וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו׳** (ויקרא טז כא) . בגין כך **וסמך אהרן את שתי ידיו** - דקב״ה יסתכם על ידוי. **על ראש השעיר החי - החי** דייקא, לאכללא ההוא דלעילא. **והתודה עליו את כל עונות** - כמה דכתיב **והתודה אשר חטא עליה** (ויקרא ה ה) , ואוקימנא **עליה** - דאתדכי בר נש ואשתאר ׳עליה׳ כל ההוא חובא. אוף הכי **והתודה עליו** - בתר דאודי כהנא בגינייהו דישראל - **עליו**, כלומר ישתארון כלהו ׳עליו׳.

אמר ליה ר׳ אבא, אי הכי והא כתיב **ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים** (ויקרא יז ז) ?

אמר ליה, שאני הכא דהתם **לשעירים** הוו קרבין קרבנא ; ובגין כך לא כתיב ״ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים״ אלא **לשעירים** - דהתם **לשעירים** הוו עבדי פולחנא ושולטנותא. והכא **ונשא השעיר עליו את כל עונותם**, וקרבנא לא אתעביד אלא לקב״ה.

תא חזי דבגיני קרבנא מתבסמן עלאין ותתאין, ודינא לא שריא ושלטא עלייהו דישראל.

תאנא **ושלח ביד איש עתי המדברה** (ויקרא טז כא) . מהו **איש עתי**?

רעיא מהימנא

פקודא [מ"ד] דא - למפלח כהנא רבא פולחנא דההוא יומא כמה דאצטריך ולמשלח שעיר לעזאזל. רזא דא כמה דאת אמר, בגין לאתפרשא מעמא קדישא ולא יתבע חובייהון קמי מלכא ולא יקטרג עלייהו. דהא לית ליה תקיפו ושלטנו בר כד אתקף רוגזא מלעילא. ובההוא דורונא אתהפך לבתר אפוטרופסא עלייהו. ועל דא אתדחייא מקמי מלכא. הא אוקימנא בגין דאיהו **קץ כל בשר**.

ועמא קדישא יהבין ליה כמה דאצטריך ליה - שעיר. ורזא דא **הן עשו אחי איש שעיר**. כמה דאיהו בסטר דקדושה דכר ונוקבא - אוף הכי בסטר מסאבו - דכר ונוקבא. מתלא אמרי: *"לכלבא אדמי ליה גדמא - ילחך עפרא דדגלך"*.

שאלו לבן זומא - מהו לסרוסי כלבא? אמר להם **ובארצכם לא תעשו** - כל שבארצכם לא תעשו. כמה דאצטריך עלמא להאי - הכי אצטריך עלמא להאי; ועל דא אתמר **והנה טוב מאד** - דא מלאך המות. לית לבטלא ליה מן עלמא. עלמא אצטריך ליה אף על גב דכתיב ביה **והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו'** (ישעיהו נו יא) - לא יתבטלון מן עלמא; כלא אצטריך - טוב ורע; ובגיני כך אית לן ביומא דא למרמי ליה גרמא לכלבא - עד דאיהו גריר - ייעול מאן דייעול לגבי היכלא דמלכא ולית מאן דימחי בידוי. לבתר יכשכש ליה בזנביה;

דף סג עמוד ב

אלא רזא דמלה הכי הוא - בכל מה דאתעביד - בעי בר נש זמין להיא מלה. אית בר נש דברכתא אתקיים על ידיה יתיר מאחרא;

תא חזי מה כתיב ביה בכהנא? **טוב עין הוא יבורך** (משלי כב ט) - אל תקרי **יבורך** אלא **יברך**. בגין דהוא הוה זמין דיתקיים ברכתא על ידיה בהאי. ואית בר נש דהוה זמין לאתקיימא לווטין על ידיה; ובכל מה דישגח - לייתי לווטייא ומאֲרה ובעיתותא, כגון בלעם דאקרי **רע עין**, דהוה זמין בכל ביש ולא הוה זמין לטב. ואע"ג דברך - ברכתיה לא ברכתא ולא אתקיים. וכד הוה לייט - כל מאן דלייט אתקיים, ואפילו ברגעא חדא. ועל דא כתיב **שתם העין** (במדבר כד ג) - בכל אתר דעיניה שלטא - אתלטייא.

תא חזי מה כתיב **וישת אל המדבר פניו** (במדבר כד א) ? בגין דיתער מההוא סטרא ההוא דשלטא תמן, וייתי בדילטורייא עלייהו דישראל. מה כתיב בהו בכהני? **טוב עין הוא יבורך** - דהוא הוה זמין בהאי ושארי ברכתא באשגחותא דיליה. ועל דא תנינן - יסטי בר נש אפילו ממאה ארחין ולא יערע בבר נש דאית ליה עינא בישא;

אוף הכא; **ושלח ביד איש עתי** - דהוא זמין להאי ורשים להאי. וכהנא הוה אשתמודע ביה חד עינא יתיר מאחרא פורתא, סורטא דעל עינא אתחפייא בשערין סגיאין, מכחלא עינא, ולא מסתכל במישר.
האי הוא בר נש זמין להאי וכדקא חזי ליה. ועל דא כתיב **ביד איש עתי**.

בגוש חלבא הוה בר נש דבכל אתר דמחי בידוי הוה מית ולא הוו בני נשא מקרבין בהדיה. בסוריא הוה בר נש דבכל אתר דאסתכל אפילו לטב - כלא אתהפך לביש. יומא חד הוה חד בר נש אזיל בשוקא והוו אנפוי נהירין. אתא ההוא בר נש ואסתכל ביה - ואתבקע עיניה. בגין כך בכלא הוה בר נש זמין להאי ולהאי. ועל דא כתיב **טוב עין הוא יבורך** - אל תקרא **יבורך** אלא **יברך**.

ותאנא: האי בר נש דהוה אזיל למדברא - כד מטא ביה בההוא שעירא - הוה סליק לטורא ודחי ליה בתרין ידוי. ולא הוה נחית לפלגות טורא עד דאתעביד שייפין שייפין. וההוא בר נש הוה אמר **כך ימחו עונות עמך וכו'**. ובגין דסליק ההוא קטיגוריא ואתעביד סניגורא דישראל - כדין קב"ה כל חובייהו דישראל וכל מה דכתיב באינון פתקין דלעילא לאדכרא חובייהו דבני נשא - נטיל לון ורמי לון כהאי גוונא לאתר דאתקרי **מצלות ים**. הדא הוא דכתיב **ותשלך במצלות ים כל חטאתם** (מיכה ז יט) :

תאנא: **ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת** (ויקרא טז ה) .

ומאת עדת - בגין דיהא מכלהו ויתכפר לכלהו. דהא כל חובייהו דבני ישראל הכא תליין וכלהו מתכפרי בדא, ולא סגי מבר נש חד.

רעיא מהימנא

מה כתיב **והתודה עליו את כל עונות בני ישראל**, וכתיב **ונשא השעיר עליו את כל עונותם** כב? כיון דאיהו חמי האי שעיר - תיאובתיה לגביה ולאשתכללא בהדיה, ולא ידע מאינון חובין דא נטיל שעיר. תב לגבייהו דישראל - חמי לון בלא חובין בלא פשעין - דהא כלהו שראן ברישא דשעיר. סליק לעילא ושבח לון קמי קב״ה, וקב״ה חמי סהדותא דההוא מקטרגא והואיל ותיאובתיה לרחמא על עמיה אף על גב דאיהו ידע כל עובדא - חס עליהון דישראל.

וכלא שריא בדא בגין דלא יתער רזא דדינא מלעילא ויתקף האי וישתצון בני עלמא. דהא דא מסטרא דדינא קשיא קא אתי - ואי יתער האי - בחובי בני אנשא אתער ! דהא לית ליה אתערו לסלקא לעילא לאתערא דינא קשיא בר בדיל חובי בני נשא. דהא בשעתא דבר נש עביד חובא - אתכנש האי וכמה אלף סייען דיליה ומתכנפי תמן ונטלי ליה וסלקי לעילא - רחמנא לישזבן.

ועל כלא יהב קב״ה עיטא לישראל לאשתזבא מכל סטרין. ועל דא כתיב **אשרי העם שככה לו אשרי העם שיהו״ה אלהיו**.

[פקודא מ״ה לישב בסוכה וכו׳ - לקמן ח״ג ר״ג ב]

דף סד עמוד א

ומאן אתר אתנסיבו? מאינון קופין דבעזרה נטלין אגרא, ואייתי להו מאינון דמי דהוו מכלהו.

וההוא שעירא אחרא דהוא אשתאר לקב״ה - עבדין ליה חטאת בקדמיתא. והא אוקימנא באן אתר הוה מתקשרא. ולבתר דא מתקרבין הני ומתבסמין כלא, ואשתארו ישראל זכאין קמי קב״ה מכל חובין דעבדו וחבו קמיה. הדא הוא דכתיב **כי ביום הזה יכפר עליכם וגו׳** (ויקרא טז ל) .

תו אמר רבי שמעון **ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק** (בראשית כז יא) - מאי קא רמיזא? אלא ודאי עשו **איש שעיר** הוא, מההוא דאקרי **שעיר**, דהא מההוא סטרא אתי. **ואנכי איש חלק** - גבר מההוא דפליג לכל שאר עמין דברבין ממנן דכתיב **אשר חלק יהו״ה אלקיך אותם** (דברים ד יט) , וכתיב **כי חלק יהו״ה עמו וגו׳** (דברים לב ט) .

תו **איש חלק** מתרי שעירים ואשתאר חדא. דכהנא פליג לה חד לחולקיה וחד לקב״ה. אמאי? בגין דיטעון על כתפוי כל חובוי דיעקב דכתיב **ונשא השעיר עליו את כל עונותם - עונות תם**.

תאנא, בההוא יומא כמה פתחין פתיחן לקבליהון דישראל לקבלא צלותהון. זכאה חולקהון דישראל דהא קב״ה בעא לזכאה לון ולדכאה לון ! הדא הוא דכתיב **כי ביום הזה יכפר וגו׳**. בהאי יומא אתעטר כהנא בכמה עטרין. בהאי יומא פולחנא דכהנא יקירא ורב מכל פולחנין. לכלא יהב חולקא באינון קרבנין דקב״ה. בהאי יומא אתער חסד בעלמא על ידא דכהנא, מקרב קרבנין על חוביהון דעמא. על חוביה בקדמיתא, ולבתר על חוביהון דעמא. מקרב עלוון עליה ועל עמא. והא אוקימנא מלי.

עד דהוו אזלי יתבו בחד חקל וצלו. נחת חד ענגא דאשא ואסחר לון. אמר רבי שמעון : *״הא חמינא דקב״ה דעותא דיליה הכא ! ניתיב !״*. יתבו והוו אמרי מלי דאורייתא.

פתח ואמר : **מים קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק** (משלי כה כה) . הא אסתכלנא במלוי דשלמה מלכא וכלהו בחכמה אמרן.

תא חזי, ג׳ ספרים דחכמתא אפיק לעלמא וכלהו בחכמתא עלאה. **שיר השירים** - חכמה, **קהלת** - תבונה, **ומשלי** - דעת.

לקבל ג׳ אלין עבד ג׳ ספרים. שיר השירים כנגד חכמה - הכי הוא. קהלת לקבל תבונה - הכי הוא. משלי לקבל דעת - במאי אתחזי?

אלא כל אינון קראי בתרי גווני אינון, רישא וסיפא, תרי גווני אתחזייא. וכד מסתכלי קראי - דא כליל בדא ודא כליל בדא. בג״כ שקיל לקבליה דדעת.

האי קרא - לאו רישיה סיפיה ולאו סיפיה רישיה ! וכד אסתכלנא ביה כלא כליל חד בחד ; בין מסיפיה לרישיה בין מרישיה לסיפיה. ׳שמועה טובה מארץ מרחק מים קרים על נפש עיפה׳. ׳מים קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק׳. ודא ודא נייחא דרוחא ! כמה דהאי נייחא דרוחא כך האי נייחא דרוחא.

עד דהוו יתבי אתא חד בר נש. אמר אנתו דר׳ שמעון אתסיאת ממרעהא, וחברייא שמעו קלא דקב״ה שבק לאינון חובי דדרא.

אמר ר׳ שמעון: הא אתקיים הכא קרא **ושמועה טובה מארץ מרחק**! הכי הוא נייחא דרוחא כמו **מים קרים על נפש עיפה**.

אמר להו: *״נקום ונזיל דקב״ה ארחיש לן בנסין״.*

פתח ואמר: **מים קרים על נפש עיפה** - דא אורייתא. דכל מאן דזכי למלעי באורייתא ומרוי נפשא מנה - מה כתיב? **ושמועה טוב מארץ מרחק** - קב״ה אכריז עליה כמה טבאן לאוטבא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב **ושמועה טובה**. מאן אתר? **מארץ מרחק** - מאתר דקב״ה הוה רחיק מניה בקדמיתא. מאתר דהוה בר נש בדבבו עמיה בקדמיתא, דכתיב **וארץ מתקוממה לו** (איוב כ כז) - מההוא אתר מקדימין ליה שלם.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סד עמוד ב

הדא הוא דכתיב **מארץ מרחק**, וכתיב **מרחוק יהו״ה נראה לי** (ירמיהו לא ב) . **ואהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד**.

[חסר כאן המשך דברים של חזרת ר״ש והחברים מביתו של רבי פנחס]

ויצא אל המזבח אשר לפני יהו״ה וכפר עליו (ויקרא טז יח) .

ר׳ יהודה פתח ואמר: **מזמור לאסף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבאו** (תהלים נ א) . תאנא 1550 רבוא מארי שירתא מזמרין לקב״ה כד נהיר יממא. 1548 בטיהרא. 1590 אלף רבוא בההיא שעתא דאקרי בין הערבים.

רבי יוסי אמר **כד נהיר יממא** - כל אינון מארי דיבבא משבחן במלי תושבחן לקבליה דהאי ׳בקר׳, דכד אתער האי ׳בקר׳ - כלהו מתבסמין ודינא אשתכיך ואמרין תושבחן. הדא הוא דכתיב **בְּרָן יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים** (איוב לח ז) . וההוא זמנא חדוותא וברכאן משתכחין בעלמא, וקב״ה אתער לאברהם לאחייא ליה. ואשתעשע ביה ואשלטיה בעלמא. ומנא לן דהאי ׳בקר׳ דאברהם הוא? דכתיב **וישכם אברהם בבקר** (בראשית יט כז) .

בההוא זמנא דבין הערבים - כל אינון 1590 אלף רבוא **מארי דיללה** אקרון, ומזמרין בההיא שעתא וקטטותא שריא בעלמא. וההיא שעתא אתערותא דאתער קב״ה ליצחק, וקם ודאין לחייביא דעברין על פתגמי אורייתא. ושבעה נהרי אשא נגדין ונפקין וחלין על רישיהון דרשיעייא, ושלהובי גומרין דנורא מתערין מעילא לתתא. וכדין תב אברהם לאתריה כמה דאת אמר **ואברהם שב למקומו** (בראשית יח לג) . ויומא אתפני וחייבי גיהנם צווחין ואמרין **אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב** (ירמיהו ו ד) . וההיא שעתא בעי בר נש לאזדהרא בצלותא דמנחה.

בזמנא דמטי ליליא - אינון 1548 אקרון מברא לפרוכתא ואמרין שירתא. כדין דינין דלתתא מתערין ואזלין ושאטין בעלמא. ואלין אמרין שירתא עד דיתפלג ליליא - משמרה ופלגא. בתר דיתפליג ליליא - מזדמני כלהו אחריני כחדא ואמרי ׳תהלות׳ כמה דאת אמר **תהלות יהו״ה יבשרו** (ישעיהו ס ו) .
ר׳ יהודה אמר כד רעוא אשתכח בצפרא - תהלות יהו״ה מבשרין.
ר׳ יוסי אמר, בתר דרוחא דצפון אתער בפלגות ליליא ואזיל ליה - ׳תהלות׳ מבשרי עד דייתי צפרא ואתער האי בקר. כדין - חדוותא וברכאן אשתכח בעלמא!

תאנא, אמר רבי אבא, כלהו הכי! ועילא מנהון - סרכין תלתא! בההיא שעתא דאתער האי **בקר** ומתערין תושבחן כל אינון 1550 רבוא - אתמנא עלייהו חד ממנא, והימן שמיה לקבליה דלתתא. ותחות ידיה סרכן ממנן עלייהו לאתקנא שירתא. בההיא שעתא דאתער **זמנא דבין הערבים** וזמרין כל אינון 1590 אלף רבוא מארי דיללה - אתמנא עלייהו חד ממנא, וידותון שמיה לקבליה דלתתא. ותחות ידיה סרכין ממנן עלייהו לאתקנא ההוא זמרא כמה דאת אמר **זמיר עריצים** (ישעיהו כה ה) . בההיא שעתא **דמטי ליליא** - מתערין כל אינון דמברא לפרוכתא. כדין שכיך כלא ופטרא לא אשתכח ודינין דלתתא מתערין. כלהו אתמנן כחדא אלין על אלין. עד דאתפליג ליליא. **בתר דאתפליג ליליא** ומתכנשי כלהו - אתמנא עלייהו חד ממנא וכניש לכל משריין כמה דאת אמר **מאסף לכל המחנות וגו׳**. ואסף שמיה לקבליה דלתתא. ותחות ידיה כל אינון סרכין ממנן ומבשרי **תהלות**. עד דאתי צפרא. **כיון דאתי צפרא** - קם ההוא נע״ר יונק משדי אמיה לדכאה להו ועאל לשַמְשָׁא. **כד אתער בקר** - כדין היא שעתא דרעוא דאשתעי מטרוניתא במלכא, ומלכא משיך מניה חד חוטא דברכאן ופריס על מטרוניתא ועל אינון דמזדווגי לה. מאן אינון דמזדווגי עמה? אינון דמשתדלי באורייתא בליליא כד אתפלג.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סה עמוד א

רבי שמעון אמר: זכאה חולקיה מאן דאתי עם מטרוניתא בשעתא דאתת לקבלא אנפי מלכא לאשתעי ביה, ואשתכח עמה בשעתא דאושיט מלכא ימינא לקבלא למטרוניתא; הדא הוא דכתיב **אָשָׁא כַנְפֵי שַׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם** (תהלים קלט ט) . מאי **אחרית ים**? ההיא שעתא **אחרית** דההוא **ים** הוא; דכד אתפלג - שירותא הוה ודינא הוה; והשתא - 'אחרית' הוא דילה, דמסתלקין דינהא ועאלת בגדפוי דמלכא - היא וכל אינון דמזדווגין לה. הדא הוא דכתיב **אשכנה באחרית ים**. ותאנא, כל אינון דמשתדלי באורייתא בשעתא דאתפליג ליליא - אשתתף בשכינתא. וכד אתי צפרא ומטרוניתא אתחברת עם מלכא - הוא אשתכח עמה עם מלכא. ומלכא פריס על כלהו גדפוי. הדא הוא דכתיב **יומם יצוה יהו"ה חסדו ובלילה שירה עמי וגו'** (תהלים מב ט) .

תאנא בההיא שעתא - אבהן מזדמנין במטרוניתא וקדמין לאשתעי בהדה ולאתחברא עמה. וקב"ה מליל עמה בהו. והוא קארי לה לפרסא לה גדפוי. הדא הוא דכתיב **מזמור לאסף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דבר ויקרא ארץ וגו'. אל** - דא נהירו דחכמתא ואקרי **חסד. אלהים** - דא גבורה. **יהו"ה** - דא שלימו דכלא רחמי. ועל דא **דבר ויקרא ארץ וגו'**.

רבי אלעזר הוה יתיב קמיה דר' שמעון אבוי. אמר ליה הא תנינן **אלהים** בכל אתר דינא הוא. **יו"ד ה"א ואו"ו ה"א** - אית אתר דאקרי 'אלהים' כגון **אֲדֹנָי יְהוָה** (דברים ג כד) . אמאי אקרי אלהים - והא אתוון רחמי אינון בכל אתר?!

אמר ליה: הכי הוא כתיב בקרא; דכתיב **וידעת היום והשבות אל לבבך כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים** (דברים ד לט) , וכתיב **יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים** (מלכים א יח לט) .

אמר ליה: מלה דא ידענא דבאתר דאית דינא אית רחמי, ולזמנא באתר דאית רחמי אית דינא.

אמר ליה, תא חזי דהכי הוא. יהו"ה בכל אתר רחמי; ובשעתא דמהפכי חייביא רחמי לדינא - כדין כתיב **יהוה** וקרינן ליה **אלהים**.

אבל תא חזי רזא דמלה. **ג' דרגין** אינון; וכל דרגא ודרגא בלחודוי, ואע"ג דכלא חד. ומתקשרי בחד ולא מתפרשי דא מן דא.

תא חזי כלהו נטיען וכל אינון בוצינין - כלהו נהירין ומתלהטן ומשתקיין ומתברכאן מההוא נהרא דנגיד ונפיק, דכלא כליל ביה וכללא דכלא ביה. והאי נהרא אתקרי **אֵם** לגנתא ועילא מגנתא, בגין **דעדן** משתתף בהדה ולא פריש מנה. ובגין כך כל מבועין נפקין ונגדין, ואשתקיין לכל עיבר ופתחין בה פתיחן. ועל דא - רחמי מנה משתכחין ורחמי פתיחין בה. ובגין דקרינן לה **אם** - נוקבא גבורה, ודינא מנה נפיק; אקרי רחמי בלחודהא - הא מסטרהא דינין מתערין. ובגין כך כתיב ברחמי ונקוד בדינא. אתוון ברחמי ואתנגיד דינא מסטרהא. כגוונא דא **יהו"ה**.

האי דרגא חד.

דרגא תניינא מסטרא דהאי קדמאה נפיק ואתער דרגא אחרא, אקרי **גבורה**. והאי אקרי **אלהים** באלין אתוון ממש. ושירותא מזעיר אנפין הוא וביה אתאחיד. ובגין דאתאחיד בהאי כתיב **יהו"ה הוא האלהים, כי יהו"ה הוא האלהים** באלין אתוון, והוא חד. ודא הוא דרגא תניינא.

דרגא תליתאה - צדק - כתרא בתראה. האי בי דינא דמלכא. ותאנא: **אדני** הכי כתיב והכי אקרי. וכנסת ישראל בהאי שמא אתקרי. והאי שמא באתר דא אשתלים.

ואלין אינון ג' דרגין דאקרון בשמהון דדינא, וכלא מתקשר חד בחד בלא פרודא כמה דאוקימנא.

אמר ליה: אי ניחא קמיה דאבא - הא שמענא בהאי דכתיב **אהיה אשר אהיה** (שמות ג יד) ולא קיימא ביה.

אמר ליה: אלעזר ברי - הא אוקמוה חברייא; והשתא בחד מלה אתקשר כלא; ורזא דמלה הכי הוא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סה עמוד ב

אהיה - דא כללא דכלא. דכד שבילין סתימין ולא מתפרשן וכלילן בחד אתר - כדין אקרי **אהיה** כללא. כלא סתים ולא אתגלייא. בתר דנפק מניה שירותא, וההוא נהר אתעבר לאמשכא כלא - כדין אקרי **אהיה אשר אהיה**. כלומר על כן **אהיה**. **אהיה** זמין לאמשכא ולאולדא כלא.

אהיה - כלומר השתא אנא הוא כלל כלא, כללא דכל פרטא. **אשר אהיה** - דאתעברת אמא וזמינת לאפקא פרטין כלהו ולאתגלייא שמא עלאה. לבתר בעא משה למנדע פרטא דמלה מאָן הוא - עד דפריש ואמר **אהיה** - הוא פרטא. והכא לא כתיב "אשר אהיה".

ואשכחנא בספרא דשלמה מלכא: **אשר** - בקיטורא דעדונא. קסטירא עלאה בחברותא אשתכח. כמה דאת אמר **באשרי כי אשרוני בנות**. **אהיה** - זמינא לאולדא.

תא חזי היך נחית מדרגא לדרגא לאודעא רזא דשמא קדישא למשה? בקדמיתא - **אהיה** - כללא דכלא, סתים דלא אתגלייא כלל כמה דאמינא. וסימן **ואהיה אצלו אמון וגו'** (משלי ח ל) , וכתיב **לא ידע אנוש ערכה וגו'** (איוב כח יג) . לבתר אפיק רזא דשירותא עלאה, ראשיתא דכלא, וההוא נהרא אימא עלאה אתעברת וזמינא לאולדא, ואמר **אשר אהיה** - זמינא לאולדא ולתקנא כלא. לבתר - שארי לאולדא, ולא כתיב "אשר" אלא **אהיה** - כלומר השתא יפיק ויתתקן כלא. בתר דנפיק כלא ואתתקן כל חד וחד באתריה - שבק כלא ואמר **יהו"ה**. דא פרטא ודא קיומא.

ובההיא שעתא ידע משה רזא דשמא קדישא, סתים וגליא. ואתדבק מה דלא אתדבקו שאר בני עלמא - זכאה חולקיה!

אתא ר' אלעזר ונשיק ידוי.

אמר ליה: אלעזר ברי! מכאן ולהלאה אזדהר דלא למכתב שמא קדישא אלא כדקא יאות! דכל מאן דלא ידע למכתב שמא קדישא כדקא יאות ולקשרא קשרא דמהימנותא - קשרא דחד בחד בגין ליחדא שמא קדישא - עליה כתיב **כי דבר יהו"ה בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת וגו'** (במדבר טו לא) . אפילו דגרע חד דרגא או חד קשרא מאת חד מנייהו!

תא חזי י' בקדמיתא - כללא דכלא. סתים מכל סטרין, שבילין לא מתפתחין. כללא דדכר ונוקבא. **קוצא דיו"ד דלעילא** - רמיזא **לאין**. לבתר י' דאפיק ההוא נהרא דנגיד ונפיק מניה ולאתעברא מניה **ה'**. בהאי כתיב **ונהר יוצא מעדן** - **יוצא** ולא "יצא". בגין כך לא בעיא לאתפרשא מניה ובגין כך כתיב **רעיתי** (שיר א טו) . ואי תימא **נהר** כתיב - משמע חד, והא הכא ג'? הכי הוא ודאי! י' אפיק תלתא ובתלתא אתכלל כלא. י' אפיק לקמיה ההוא נהר ותרין בנין דינקא להו אמא ואתעברת מנייהו ואפיק לון. לבתר **ה'**. כגוונא דא [ציור]. ואינון בנין תחות אבא ואמא. בתר דאולידת - אפיקת בן דכר ושוייה לקמה. ובעי למכתב **ו'**. והאי ירית אחסנתא דאבא ואימא. וירית תרין חולקין. ומניה אתזן ברתא. ועל דא בעי למכתב לבתר **ו"ה**[ציור] כחדא. כמה דה' קדמאה **י"ה** כחדא ולא בעי לאתפרשא לון - אוף הכא **ו"ה** כחדא ולא בעי לאפרשא לון.

והא אוקימנא מלי. ולאתר אחרא סלקין הני מלי.

זכאה חולקהון דצדיקייא דידעין רזין עלאין דמלכא קדישא ויתחזון לאודאה ליה! הדא הוא דכתיב **אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך** (תהלים קם יד) .

תאנא: א"ר יהודה **אל אלהים יהו"ה דבר ויקרא ארץ** (תהלים נ א) - שלימו דכלא, שלימו דאבהן קדישי. **דבר ויקרא ארץ** - לאשתכחא בכנסת ישראל בשלימו בחדוותא. ומאן אתר הוא אשתכח עמה? הדר ואמר **מציון מכלל יופי אלהים הופיע** (תהלים נ ב) .

תאנא: כד בעא קב"ה למברי עלמא דלתתא - כלא כגוונא דלעילא עבד ליה! עבד ירושלם אמצעיתא דכל ארעא ואתר חד דאקרי **ציון** עלה. ומהאי אתר מתברכא. ובהאי אתר דציון שארי עלמא לאתבנאה ומניה אתבני. הדא הוא דכתיב **אל אלהים יהו"ה דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבואו**. ומאן אתר?

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סו עמוד א

מציון מכלל יופי אלהים הופיע. כלומר **מציון** דהוא שלימו דיופי דעלמא **אלהים הופיע.** תא חזי לא אתברכא ירושלם אלא מציון. וציון מעילא. וכלא חד בחד אתקשר:

תאנא א״ר יהודה **ויצא אל המזבח אשר לפני יהו״ה וכפר עליו** (ויקרא טז יח) - **אל המזבח** סתם. כְּמָה דאתעביד לתתא אתעביד לעילא, וכלא אתקשר חד בחד. ותאנא כמה דבהאי יומא מכפר כהנא לתתא - הכי נמי לעילא ! וכד כהנא דלתתא מסדר פולחניה - כהנא דלעילא הכי נמי ! לא אשתכח לעילא עד דאשתכח לתתא ! ומתתא שארי לסלקא קדושה דמלכא עלאה, ומשתכחין כלהו עלמין חד קמיה דקב״ה.

א״ר יהודה, אלמלא הוו ידעי ישראל אמאי קב״ה פקיד עלייהו דישראל לאוכחא להו יתיר מכל שאר עמין - ינדעון דהא קב״ה שביק דידיה ולא גבי מנהון חד ממאה !

תאנא: קב״ה - כמה רתיכין כמה חיילין אית ליה ! כמה שולטנין ממנן משתכחין בפולחניה ! כד זמין להו לישראל בהאי עלמא - אכתר לון בכתרין קדישין כגוונא דלעילא. אשרי לון בארעא קדישא בגין דישתכחו בפולחניה. קשיר לכולהו עלאי בהו בישראל. וחדוון לא עאלין קמיה ופולחנא לא אתעביד קמיה לעילא עד דישראל עבדין לתתא ! כל זמנא דישראל משתכחין בפולחניה דמאריהון לתתא - הכי נמי לעילא ! בזמנא דישראל בטלי פולחנא לתתא - בטלי לעילא ; ופולחנא לא אשתכח לא לעילא ולא לתתא. ועל דישראל בטלו פולחנא דקב״ה כד שראן בארעא - הכי נמי לעילא. כל שכן לבתר.

אמר קב״ה: *״ישראל ! אי אתון ידעין כמה אוכלוסין כמה חיילין מתעכבין בגינייכו - תנדעון דלית אתון כדאי למיקם בעלמא אפילו שעתא חדא !״*. ועם כל דא מה כתיב? **ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים וגו׳** (ויקרא כו מד) .

בגין כך - **ויצא אל המזבח** (ויקרא טז יח) - **אל המזבח** סתם. **אשר לפני יהו״ה** - סתם. **וכפר עליו.** לבתר **ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם וגו׳** (ויקרא טז כד) .

וכפר עליו (ויקרא טז יח) - מאי קא מיירי? א״ר יוסי לאתערא חסד בעלמא בקדמיתא.

תאנא: כתיב **וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל** (ויקרא טז טז) . מאי **וכפר על הקדש**? אלא א״ר אלעזר הא תנינן - חייביא עבדין פגימותא לעילא, ומתערין דינין וגרמין לאסתאבא מקדשא, וחויא תקיפא שארי לאתגלאה. וכדין דינין מתערין בעלמא. ובהאי יומא בעי כהנא לדכאה כלא, ולאתערא כתרא קדישא דיליה דהיא רישא דמלכא, בגין דייתי מלכא לאשראה במטרוניתא. וכד רישא דמלכא נטיל - כלא נטיל ! וייתי לאזדווגא במטרוניתא ולאתערא חידו וברכאן בעלמא.

אשתכח דכל שלימו דעילא ותתא - בכהנא תליא ! דאי אתער כתרא דיליה - כלא אתער וכלא בשלימו אשתכח ! ועל דא כתיב **וכפר על הקדש** בקדמיתא. **וכפר על הקדש** - לאסגאה שלמא בעלמא ולאסגאה חידו בעלמא. וכד חידו דזווגא אשתכח במלכא ובמטרוניתא - כל שמשין וכל בני היכלא כלהו אשתכחו בחידו, וכל חובין דחבו קמי מלכא אתכפר להו. הדא הוא דכתיב **מכל חטאתיכם לפני יהו״ה תטהרו** (ויקרא טז ל) . ובגין כך כתיב **וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו** (ויקרא טז יז) - בשעתא דעאל לזווגא להו. ובשעתא דמזדווגין מלכא ומטרוניתא - ההיא שעתא **וכפר בעדו ובעד ביתו**:

תאנא **וכל אדם לא יהיה באהל מועד.**

רבי יצחק פתח: **וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק וגו׳** (ויקרא כו מב) . האי קרא אוקמוה, בשעתא דישראל בגלותא כביכול קב״ה עמהון בגלותא, דהא שכינתא לא אתעדי מנייהו לעלמין. תא חזי בזמנא דישראל אשתכחו בגלותא דבבל - שכינתא ביניייהו שרייא, ותאבת עמהון מן גלותא. ובזכות אינון צדיקייא דאשתארו בארעא - שארת בארעא ולא אעדי מנייהו לעלמין.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סו עמוד ב

א״ר יהודה דאתהדרת מטרוניתא במלכא ואתהדר כלא בהלולא דמלכא, בגין כך אקרון **אנשי כנסת הגדולה - כנסת הגדולה** ודאי.

תאנא בכל זמנא דישראל בגלותא - אי אינון זכאין - קב״ה אקדים לרחמא עלייהו ולאפקא לון מגלותא. ואי אינון לא זכאין - מעכב לון בגלותא עד ההוא זמנא דאתגזר. וכד מטא זמנא ואינון לא אתחזיין - קב״ה אשגח ליקרא דשמיה ולא אנשי להו בגלותא. הדא הוא דכתיב **וזכרתי את בריתי יעקוב וגו׳** - אלין אבהן דכלא, רזא דשמא קדישא.

רבי חייא אמר מאי טעמא יעקב קדמאה הכא? אלא בגין דיעקב כללא דאבהן והוא אילנא קדישא - בגין כך **ו׳** דשמא קדישא ביה אחידא. והכי קרינן **יעקוב בו׳**.

רבי יצחק אמר וא״ו באתווי י״ג מכילן, דירית ירותא די״ג מבועין דמבועא סתימא קדישא.

רבי אבא אמר **וא״ו** - אמאי כליל **ו׳ א׳ ו׳**? אלא **ו׳** דיתיב על כורסייא כמה דאת אמר **ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה** (יחזקאל א כו) . **א׳** - סתים בגויה ולא אתגלייא. ודא הוא דכתיב **בי נשבעתי נאם יהו״ה** (בראשית כב טז) . בגין כך כתיב ולא אקרי. **ו׳** בתראה - כללא דו׳ קדמאה. **ו׳** בתראה הא אוקימנא דא יסוד דאיהו סיומא דגופא וכללא דיליה. ועל דא כלילן אתוון דא בדא - **וא״ו** - רישא וסיומא כמה דאוקימנא.

ותאנא תרין אתוון אינון כהאי גוונא - **וא״ו** - דאמינא. **נו״ן** - אוף הכי ! ואע״ג דאוקמוה מלה - **נו״ן** - הכי מתפרשא.

נ׳ כפופה - דא מטרוניתא. וסמיכא לה **ו׳** דאיהו יסוד בגין לאתברכא מניה. **ן׳** פשוטה - אתפשטותא דתפארת. ועל דא כלילן אתוון ומתאחדן דא בדא. ואי תימא אמאי אהדר **ו׳** אנפוי מ**נ׳** כפופה ואהדר אנפיה לגבי **ן׳** פשוטה? אלא בגין יקרא דמלכא אהדר אנפוי לקבליה דמלכא.

ותאנא **מ״ם** - לא כליל בגויה את אחרא, אלא **מ׳** פתוחה **ם׳** סתומה.

מ׳ פתוחה - דהוא כד דכר אתחבר עמה. **ם׳** סתומה - יובלא - דהא סתימין ארחהא, ואע״ג דמתפשטין לזמנין. ואית דמתני בהאי כמה דאת אמר **גן נעול אחותי כלה גן נעול מעין חתום**.

א״ר יצחק בשעתא דמלכא קדישא אדכר להו לישראל בגין שמיה ואהדרת מטרוניתא לאתרהא - כדין כתיב **וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש**. כך כהנא בשעתא דעאל ליחדא שמא קדישא ולכפרא בקודשא לזווגא למלכא מטרוניתא כתיב **וכל אדם לא יהיה באהל מועד וגו׳**.

תאנא ר׳ יהודה אמר, כהנא אתער שלמא בעלמא לעילא ותתא.

ותניא: עאל בדרגא חד - אסחי גופיה. נפיק מהאי דרגא לדרגא אחרא - אסחי גופיה. אחיד שלמא בהאי ובהאי. קדש ידוי ומתברכאן כחדא. ובכלא בעי לאחזאה עובדא, ובעי לאחזאה לבושוי דיתלבש כגוונא דעובדא, דיתכוון עד דיסדר כלא כמה דאצטריך ויתברכון עלאי ותתאי.

תאנא, ר׳ שמעון פתח, **יו״ד** בגליפוי, אתוון בסטרין אתקשרן **ביו״ד. יו״ד** אזיל **ליו״ד, יו״ד** סליק **ביו״ד. יו״ד** אזיל **לוי״ו** - מתכנשי בהו ומכוון דעתא. אתחבר **ה׳ בוא״ו**.

ה׳ עלאה אחיד בתרעוי בגלופי תכסיסין אחדא בנהירו אלף וחמש מאה ושבעין אכסדרין סתימין. סליק **ה׳** ואתעטר חמשין זמנין **לן׳** תרעין, קיימין דקיימין. כד אתגלף בעטרוי - נהרין אנפין דמלכא, **וא״ו** אתפשט לע״ב גליפין. מעטר **ה׳ לו׳** בשבעין אלף וחמש מאה כתרין דמתעטרן בחד כתרא. הדא הוא דכתיב **בעטרה שעטרה לו אמו**.

ו׳ בתרין רישין, רישא דגולגלתא, גליפא רישא. קוצא חד לעילא וקוצא חד לתתא. **וי׳** נחית **לו׳** גליפא דגלופין בגווייהו שבעין אנפין דעטרין מעילא לתתא. ביה טאסין גביעין ופרחין - דא סליק ודא נחית. מתגלפין חד בחד. אתקשר **י׳ בה׳, ה׳ בו׳, ו׳ בה׳**. דא אחיד בדא כמה דאת אמר **ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו מידי אביר יעקב** (בראשית מט כד) , וכתיב **איתן מושבך ושים בסלע קנך** (במדבר כד כא) .

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סז עמוד א

כדין אתקשר כלא חד בחד דא בדא. נהרין מפתחן ונהרין אנפין כלהו. כדין כלהו נפלין על אנפייהו ומזדעזען ואמרי **בריך שמא יקרא מלכותיה לעלם ולעלמי עלמין**. קלא מתקשר עמיה דכהנא והוא אתיב לגבייהו ואמר **תטהרו**. **תטהרו** לא אמרין שאר כהני ועמא - בר כהנא רבא, כד אתקשר ביה ההוא קלא.

תאנא **מכל חטאתיכם לפני יהו״ה** (ויקרא טז ל) .

כיון דכתיב **מכל חטאתיכם** אמאי **לפני יהו״ה**? אלא א״ר יצחק **לפני יהו״ה** ממש.

דתניא, מרישא דירחא ספרין פתיחין ודייני דיינין. בכל יומא ויומא בתי דינין אתמסרן לאתפתחא בדינא עד ההוא יומא דאקרי תשעה לירחא. בההוא יומא סלקין דינין כלהו למארי דדינא ומתקני כרסייא עלאה דרחמי למלכא קדישא. בההוא יומא בעאן ישראל לתתא למחדי בחדוותא לקדמות מאריהון דזמין ליומא אחרא למיתב עלייהו בכורסייא קדישא דרחמי. בכורסייא דוותרנותא. וכל אינון ספרין דפתיחין קמיה וכתיבין קמיה - כל אינון חובין הוא מזכי לון ומדכי לון מכלהו ; הדא הוא דכתיב **מכל חטאתיכם לפני יהו״ה תטהרו** (ויקרא טז ל) - **לפני יהו״ה** ממש. אינון דאמרין קרא - עד הכא אמרין ולא יתיר. ולית רשו לאחרא דלימא **תטהרו** אלא כהנא רבא דפלח פלחנא וקשר שמא קדישא בפומיה. וכד הוה אתקשר ומתברך בפומיה - ההוא קלא נחית ובטש ביה ואתנהר מלה בפומיה דכהנא ואומר **תטהרו**. פלח פולחנא ומתברכין כל אינון עלאין דאשתארו.

ולבתר אסחי גופיה וקדש ידוי לאעלא בפולחנא אחרא קדישא. עד דיתכוון למיעל לאתר אחרא עלאה קדישא מכלא. תלת שורין סחרין ליה - כהני אחוי, וליואי, ומכל שאר עמא. כלהו ברכאן קמיה וזקפין ידין עליה בצלותא. וקטרא דדהבא זקפא ברגליה. נטיל ג׳ פסיען - וכלהו קיימין בקיומייהו ולא נטלין בתריה. נטיל תלת פסיען אחרן - רשימא בלבא אסחר לדוכתיה. נטיל ג׳ פסיען - אסתים עיינין ואתקשר לעילא.

עאל לאתר דעאל. שמע קול גדפי דכרובייא מזמרין ואקישן גדפין פרישאן לעילא. הוה אקטיר קטורת - משתככא קול גדפייהו ובלחישו אתדבקן (אי כהנא זכי) - דהא לעילא בחידו אשתכח. אוף הכא בההיא שעתא נפיק רעוא דנהורא מתבסמא מריחין דטורי אפרסמונא דכייא דלעילא ואזלא בכל ההוא אתר. אעיל ריחא בתרי נוקבי דחוטמיה ואתיישבא לבא. כדין כלא הוא בלחישו ופטרא לא אשתכח תמן. פתח כהנא פומיה בצלותא ברעותא בחדוותא וצלי צלותיה.

בתר דסיים - זקפין כרובייא כמלקדמין גדפייהו ומזמרין. כדין ידע כהנא דרעותא הוו ועידן חדוותא לכלא. ועמא ידעין דאתקבל צלותיה כמה דכתיב **אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו** (ישעיהו א יח) . והוא תב לאחוריה וצלי צלותיה.

זכאה חולקיה דכהנא ; דהא על ידוי חדו על חדו אשתכח ההוא יומא לעילא ותתא ; על ההיא שעתא כתיב **אשרי העם שככה לו אשרי העם שיהו״ה אלהיו** (תהלים קמד טו) :

והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשותיכם וגו׳ (ויקרא טז כט) .

ר׳ חייא פתח: **נַפְשִׁי אִוִּיתִיךָ בַּלַּיְלָה אַף רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ וגו׳** (ישעיהו כו ט) . **נפשי אויתיך בלילה** - ״נפשי אִוָּתְךָ בלילה״ מבעי ליה? מאי **נַפְשִׁי אִוִּיתִיךָ**? **אַף רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ** - ״ישחרך״ מבעי ליה?

אלא הכי תאנא - קב״ה - רוחא ונפשא דכלא. וישראל אמרי **נפשי ורוחי** אנת ; בגין כך **אויתיך** לאדבקא בך, **ואשחרך** לאשכחא רעותך.

ר׳ יוסי אמר בשעתא דבר נש נאים בערסיה - נפקא נפשיה. סלקת ואסהידת ביה בבר נש על כל מה דעבד בכל יומא. גופא אמר לנפשא **נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך**.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סז עמוד ב

דבר אחר: **נפשי אויתיך** - אמרה כנסת ישראל קמי קב״ה: **נפשי אויתיך בלילה** - בעוד דאנא בגלותא ביני עממיא ורוינא נפשי מכל פיסתא דקוטרא בני עממיא - **אויתיך** בגין לאתבא לאתרי. **אף רוחי בקרבי אשחרך** - כלומר אע״ג דאינון משעבדין לבָנַי בכל שעבודא - רוחא קדישא לא אתעדי מנאי בגין

למשחר לך ולמעבד פקודיך !

רבי יצחק אמר, אמרו ישראל קמי קב״ה בעוד דנפשי בי - **אויתיך בלילה**. מאי טעמא **בלילה**? אלא בגין דהאי נפש בהאי שעתא אצטריך לחמדא לך. **אף רוחי בקרבי אשחרך** - כד אתער בי רוחא קדישא **אשחרך** באתערותא למעבד רעותך. **כי כאשר משפטיך לארץ** - בזמנא דמשפט נחית בארעא לבשמא עלמא - כדין **צדק למדו יושבי תבל**. כלומר יכלין למסבל דינא **דצדק** ולא ישתצי עלמא מניה. אימתי **צדק למדו יושבי תבל**? כאשר **משפטיך לארץ**.

ר׳ חזקיה אמר **נפשי אויתיך בלילה** - דא כנסת ישראל. **אף רוחי בקרבי אשחרך** - דא קב״ה:

רבי אבא הוה יתיב קמיה דר׳ שמעון. קם ר׳ שמעון בפלגו ליליא למלעי באורייתא. קמו **רבי אלעזר ורבי אבא** עמיה.

פתח רבי שמעון ואמר: **כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים** (תהלים מב ב) .

האי קרא אוקמוה חברייא - זכאן אינון ישראל מכל עמין ! דקב״ה יהב לון אורייתא קדישא ואורית לון נשמתין קדישין מאתר קדישא בגין למעבד פקודוי ולאשתעשע באורייתא. דכל מאן דאשתעשע באורייתא - לא דחיל מכלא, דכתיב **לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי** (תהלים קיט צב) . מאן אינון **שעשועי**? אורייתא ! דאורייתא **שעשועים** אקרי דכתיב **ואהיה שעשועים יום יום** (משלי ח ל) . ודא הוא דתנינן קב״ה אתי לאשתעשעא עם צדיקייא בגנתא דעדן. מאי **לאשתעשעא**? בגין למחדי בהו. דתנינן זכאין אינון צדיקייא דכתיב בהו **אז תתענג על יהו״ה** (ישעיהו נח יד) - בגין לאתענגא מההוא שקיו דנחלא. כמה דאת אמר **והשביע בצחצחות נפשך** - כביכול קב״ה משתעשע בהו מההוא שקיו דנחלא דמתענגי בהו צדיקיא. ועל דא אתי לאשתעשעא עם צדיקיא. וכל מאן דאשתדל באורייתא זכי לאשתעשעא עם צדיקיא מההוא שקיו דנחלא.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בההוא זמנא - אלין מארי מתניתין, מארי חכמתא עלאה, מארי קבלה, מארי רזי תורה - שעתא דחיקת לון. והאי איהו דאמר **כאיל תערג על אפיקי מים** (תהלים מב ב) , דאינון אפיקי מים דאורייתא לגבי שכינתא, ולית תורה אלא עמודא דאמצעיתא. דהיון אלין **אפיקי מים** בצערא ביגונא בעניותא. ואלין אינון **חבלים צירין דיולדה** דאיהו שכינתא דאתמר בה **ותגל יולדתך** (משלי כג כה) . ובאינון חבלים תהא בצערא דלהון ובאינון חבלים דצווחת בהון אתער׳ שבעין סנהדרין דלעילא. עד דיתער קול דילה עד יהו״ה ומיד **קול יהו״ה יחולל אילות** (תהלים כט ט) - דאינון מארי מתניתין, **בתולות אחריה רעותיה** (תהלים מה טו) - כלהון יהון לון **חיל כיולדה** ממש בדחקין דדחקא לון שעתא בכמה נשיכין דיצר הרע דחויא דנשיך לון בכמה דחקין.

בההוא זמנא אתפתחת לאולדא משיחא בגין חבלים ודוחקין דצדיקין ומארי מדות ומארי רזין דאורייתא, מארי בושת וענוה, מארי יראה ואהבה, מארי חסד אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע - דדחקא לון שעתא.

והאי הוא דאוקמוה מארי מתניתין - **דור שבן דוד בא אנשי חיל יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו ויראי חטא ימאסו וחכמת סופרים תסרח ותהא האמת נעדרת, והגפן תתן פריה והיין ביוקר**.

דף סח עמוד א

תאנא **כאיל תערוג על אפיקי מים** - דא כנסת ישראל כמה דאת אמר **אילותי לעזרתי חושה** (תהלים כב כ) . **תערוג על אפיקי מים** ודאי ! לאשתקיא משקיו דמבועי דנחלא על ידי דצדיק. **תערוג** כמה דאת אמר **לערוגת הבושם** (שיר ו ב) . **כן נפשי תערוג אליך אלהים** - לאשתקייא מנך בעלמא דין ובעלמא דאתי.

מבועי נחלא מאן אינון?

מבועא חד לעילא דכתיב **ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו׳** (בראשית ב י) . ומתמן נגיד ונפיק ומשקי גנתא. וכל אינון נחלין - נגדין ונפקין ומתכנשין בתרי מבועין דאקרון **נצח והוד**, ואלין אקרון **אפיקי מים** בההוא דרגא דצדיק דמיניה נגיד ונפיק ומשתקייא גנתא. בגין כך **איל וצבי** (דברים יד ה) כחדא משתכחי, **צדק וצדיק**.

תאנא: כתיב **קול יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת** (תהלים כט ט) . **אַיָּלוֹת - אילת** כתיב חסר - דא ׳אילת השדה׳.

דבר אחר: ׳אילות השדה׳ - דתניא בפלגות ליליא בשעתא דקב״ה עאל לגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא - האי קול נפיק וכאיב כל אינון אילתא

דסחרני כורסייא יקירא קדישא. הדא הוא דכתיב **ששים גבורים סביב לה**.

דבר אחר: **יחולל אילות** - כמה דאת אמר **חוללה ידו נחש בריח** (איוב כו יג) .

ויחשוף יערות - כמה דאת אמר **ביערת הדבש** (ש״א יד כז) , וכתיב **אכלתי יערי עם דבשי** (שיר ה א) , וינקא להו כאמא דינקא לבנין.

אמר ליה ר׳ אבא **נַפְשִׁי אִוִּיתִיךָ בַּלַּיְלָה אַף רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ. אִוִּיתִיךָ** - ״אִוְּתָךְ״ מבעי ליה ? ! **אֲשַׁחֲרֶךָּ** - ״ישחרך״ מבעי ליה ? !

אמר ליה, הא אוקמוה כמה דאת אמר **אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש** (איוב יב י) .

תא חזי - נפשא ורוחא אשתמודע כחדא לעלמין !

תנא, פולחנא שלימתא דבעי בר נש למפלח לקב״ה כמה דתנינן **ואהבת את יהו״ה אלהיך וגו׳** - דירחים ליה לקב״ה רחימותא דנפש ממש ! ודא הוא רחימותא שלימתא - רחימותא דנפשיה ורוחיה ! כמה דאתדבקו אלין בגופא וגופא רחים לון - כד יתדבק בר נש לרחמא ליה לקב״ה רחימותא דנפשיה ורוחיה לאדבקא ביה ! הדא הוא דכתיב **נפשי אויתיך בלילה** - **נפשי** ממש. **אף רוחי בקרבי אשחרך** - אתדבקא בך ברחימותא סגיאה.

בלילה - דבעי בר נש מרחימותא דקב״ה למיקם בכל ליליא לאשתדלא בפולחניה - עד דיתער צפרא ויתמשך עליה חוטא דחסד. דתניא זכאה חולקיה דההוא בר נש דרחימותא דא רחים ליה לקב״ה ! והני זכאי קשוט דמרחמין ליה לקב״ה הכי - עלמא מתקיימא בגיניהון ! ושלטין על כל גזירין קשין דלעילא ותתא !

תאנא ההוא זכאה דאתדבק ברוחיה ונפשיה לעילא במלכא קדישא ברחימותא כדקא יאות - שליט בארעא דלתתא, וכל מה דגזר על עלמא אתקיים ! מנא לן ? מאליהו דכתיב **חי יהו״ה אשר עמדתי לפניו אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי** (מ״א יז א) .

תא חזי בשעתא דאתיין נשמתין קדישין מעילא לתתא, ואינון זכאי עלמא משלפי להו ממלכא ומטרוניתא - זעירין אינון דבההוא שעתא דנחית קיימא קמי מלכא. ורעותא דמלכא לאסתכלא בה. כמה דאוקימנא בשעתא דנשב קודשא בריך הוא רוחא בכל חילא וחילא דשמיא - כלהו חיילין אתעבידו וקיימי בקיומייהו. הדא הוא דכתיב **וברוח פיו כל צבאם** (תהלים לג ו) . ומנייהו אתעכבו עד דקודשא בריך הוא אחית להו לתתא.

רעיא מהימנא

ומאינון קלין דיהיבת דאינון שבעין לקבל שבעין תיבין ד**יענך יהו״ה ביום צרה** (תהלים כ) - אתפתחת רחמה דאיהי **ב** כלילא מתרין ביתין לאולדא ב׳ משיחין, ואעילת רישה בין ברכהא דאיהי רישא דילה עמודא דאמצעיתא, תרין שוקהא נצח והוד תרין נביאים - מתמן אולידת תרין משיחין בההיא זמנא. **ויחשוף יערות** - יתעבר נחש מעלמא.

[סיום זה המאמר בדף רמ״ט ע״א ואי תימא וכו׳]

דף סח עמוד ב

ותאנא מיומא דאתברי עלמא - קיימי קמיה דקב״ה ואתעכבו עד דמטא זמנא לאחתא לון בארעא. ואלין שליטו לעילא ותתא - הדא הוא דכתיב **חי יהו״ה אשר עמדתי לפניו** (מ״א יז א) . ״אשר אני עומד״ לא כתיב, אלא **אשר עמדתי**. לבתר אהדר לאתריה וסליק לאדריה. ואינון אחרנין לא סלקין עד דימותון, בגין דלא קיימו קודם לכן כאינון אחרנין. ובגין כך אליהו אתעביד שליחא מלאכא לעילא. ואלין דמתדבקין יתיר למלכא.

אשכחנא בספרא דאדם קדמאה דכל רוחין קדישין דלעילא עבדין שליחותא וכלהו אתיין מאתר חד. ונשמתהון דצדיקייא מתרי דרגין דכלילן בחד - ובגין כך סלקין יתיר ודרגיהון יתיר, והכי הוא. וכל אינון דהוו טמירין תמן - נחתו וסליקו בחייהון, כגון חנוך דלא אשתכח ביה מיתה. והא אוקימנא מלה דא בחנוך ואליהו.

ותאנא 125 אלף דרגין לנשמתהון דצדיקייא סליקו ברעותא עד לא אתברי עלמא, דקב״ה מזמנא להו בעלמא דין בכל דרא ודרא, וסלקין וטאסין עלמא ומתקשרי בצרורא דחיי. וזמין קב״ה לחדתא עלמא בהו. עלייהו כתיב **כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו׳** (ישעיהו סו כב) :

תענו את נפשותיכם (ויקרא טז כט) - **נפשותיכם** קאמר בגין דישראל משתכחין קמי מלכא קדישא זכאין, ויהא רעותא דלהון לגבי קב״ה ולאתדבקא ביה בגין דיתכפר להו חובייהו. ועל דא מאן דאכל ושתי בתשיעאה ומענגא נפשיה במיכלא ומשתיא - אשתכח בעשיראה ענויא דנפשא בתרין חולקין, ואשתכח כאילו אתענית תשיעאה ועשיראה.

את נפשותיכם - לאכללא כלא - גופא ונפשא, ולאתכנעא בהאי יומא לאתכפרא על חוביהון.

תאנא **כי ביום הזה יכפר עליכם** (ויקרא טז ל) . **ביום הזה** - ״היום הזה״ מבעי ליה? אלא **ביום הזה** דייקא! דביה אתגלי עתיקא קדישא לכפרה על חוביהון דכלא.

דבר אחר: **תענו את נפשותיכם** (ויקרא טז כט) .

ר׳ אבא פתח ואמר: **עיר קטנה ואנשים בה מעט וגו׳** (קהלת ט יד) . **עיר קטנה** - הא אוקמוה. אבל **עיר קטנה** כמה דאת אמר **עִיר עָז לָנוּ יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל וגו׳** (ישעיהו כו א) , וכתיב **וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר** (הושע יא ט) . **עיר קטנה** - זעירא היא; דהיא בתראה מכלא, תתאה מכלא. שורוי רברבין תקיפין קדישין. ׳עיר הקדש׳ אקרי.

ואנשים בה מעט - זעירין אינון דזכאן לסלקא לגווה ולמשרי בה, כמה דאת אמר **מי יעלה בהר יהו״ה ומי יקום במקום קדשו וגו׳** (תהלים כד ג) . ועל דא **אנשים בה מעט**.

וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל - דא קב״ה לאזדווגא בה ולמשרי בה. **וְסָבַב אֹתָהּ** - כמה דאת אמר **ואני אהיה לה נאם יהו״ה חומת אש סביב וגו׳** (זכריה ב ט) . **וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים** - דבנה שורוי רברבין תקיפין יאין ושפירין קדישין - ׳עיר הקדש׳ אקרי. וכל יקרא דמלכא עייל בגווה, ובגין כך היא בלחודהא כלילא מכל עטרי דמלכא, וכל עטרי מלכא בה מתעטרין. בגין כך **ואנשים בה מעט** כתיב.

ומצא בה איש מסכן חכם (קהלת ט טו) - הדא הוא דכתיב **נקי כפים ובר לבב** (תהלים כד ד) . **מסכן** - כמה דאת אמר **ויבן ערי מסכנות לפרעה** (שמות א יא) ; מתעטר בעטרין תקיפין בעטרי אורייתא, בעטרי פקודי אורייתא דמלכא.

חכם - דזכי בה בהאי חכמה. **חכם** - דהוא חכים יתיר מכלא, לעיינא בפולחנא דמאריה בגין למזכי בה ולאעלא בה. הדא הוא דכתיב **וּמְלַט הוּא אֶת הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ. ומלט** כמו **אמלטה נא ואראה את אחי** (שמואל א כ כט) , **אמלטה נא שמה** (בראשית יט כ) . אוף הכא **ומלט הוא את העיר בחכמתו.**

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא. ואדם לא זכר למעבד פקודי אורייתא לאשתדלא באורייתא כההוא גבר מסכנא דאתחבר בכלא בגין למזכי בה.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סט עמוד א

וַאֲמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה - דהא בההוא עלמא לא יהבין רשו למיעל בר הני זכאי קשוט - הני דמשתדלי בה באורייתא יומא ולילי ומתעטרי בפקודי אורייתא בהאי עלמא למיעל בהו לעלמא דאתי.

וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים - דהא בני נשא לא מסתכלין ביה ולא בעאן לאתחברא ביה ולאצית למלוי. דתאנא כל מאן דאצית למלוי דאורייתא - זכאה הוא בהאי עלמא וכאילו קביל תורה מסיני. ואפילו מכל בר נש נמי בעי למשמע מלוי דאורייתא! ומאן דארכין אודניה לקבליה - יהיב יקרא למלכא קדישא ויהיב יקרא לאורייתא! עליה כתיב **היום הזה נהיית לעם ליהו״ה אלהיך** (דברים כז ט) .

תאנא, יומא חד הוו אזלי **חברייא עמיה דר׳ שמעון**. אמר ר׳ שמעון חמינא אלין עמין כלהו עלאי וישראל תתאי מכלהו! מאי טעמא? בגין דמלכא אשדר מטרוניתא מניה ואעיל אַמָּהו באתרהא, כמה דאת אמר **תחת שלש רגזה ארץ וגו׳ תחת עבד כי ימלוך וגו׳ ושפחה כי תירש גבירתה** (משלי ל כא) . מאן שפחה? היא כתרא נוכראה דקטל קב״ה בוכרא דלהון במצרים דכתיב **עד בכור השפחה אשר אחר הריחים** (שמות יא ה) . **אחר הריחים** הות יתבת בקדמיתא - והשתא האי שפחה **תירש גבירתה**?!

בכה ר׳ שמעון ואמר: מלכא בלא מטרוניתא לא אקרי מלכא! מלכא דאתדבק בשפחה, באַמָּהו דמטרוניתא - אן הוא יקרא דיליה! וזמינא קלא לבשרא למטרוניתא ולימא **גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא** (זכריה ט ט) . כלומר צדיק הוא נושע! בגין דהוה רכיב עד השתא באתר דלאו דיליה, באתר נוכראה, ויניק ליה! ועל דא כתיב **עני ורוכב על חמור** שם=זכריה ט ט. **עני** דלא כקדמיתא, **ורוכב על חמור** - כמה דאוקימנא אינון כתרין תתאין דעמין עכו״ם דקטיל קב״ה בוכרא דלהון במצרים. הדא הוא דכתיב **וכל בכור בהמה.**

והא אוקימנא מלי. כביכול **צדיק ונושע הוא** ודאי יתיר מכלא. בגין דעד השתא שארי **צדיק** בלא **צדק**, והשתא דיזדווגון כחדא - **צדיק ונושע הוא** - דהא לא יתיב בסטרא אחרא.

תאנא: **הצדיק אבד ואין איש שם על לב וגו'**. האי קרא קשיא. **הצדיק אבד** - ״נאבד״ מבעי ליה? מהו **אבד**? אלא אבד ממש! ומאי אבד? למטרוניתא. ואתדבק באתר אחרא דאקרי שפחה.

אמר רבי יצחק לר׳ שמעון אי ניחא קמיה דמר, הא דתנינן דכתיב **וצדיק יסוד עולם** מאן דאמר דעל שבעה קיימי קיימא עלמא ומאן דאמר על חד קיימא עלמא - היך מתישרן מלי? אמר ליה כלא מלה חד הוא! דהא שבעה אינון ובהו אית חד קיימא דאקרי **צדיק** וקיימי עליה. ועלמא בהאי אתקיימא. וכד אתקיימא עלמא עליה - כאילו אתקיים על כולהו שבעה. ועל דא כתיב **וצדיק יסוד עולם**. והא אוקימנא מלי בכמה אתר.

ותאנא: האי שפחה זמינא לשלטאה בארעא קדישא דלתתא כמה דהות מטרוניתא שלטא בקדמיתא דכתיב **צדק ילין בה**, והשתא **שפחה כי תירש גבירתה** בכלא. וזמין קב״ה לאתבא למטרוניתא לאתרהא כקדמיתא. וכדין ממאן הוא חדוותא? הוי אימא חדוותא דמלכא וחדוותא דמטרוניתא. חדוותא דמלכא - בגין דיתוב לה ויתפרש משפחה כדקא אמינא. וחדוותא דמטרונית - בגין דתיתוב לאזדווגא במלכא. הדא הוא דכתיב **גילי מאד בת ציון וגו'**.

תא חזי כתיב **והיתה זאת לכם לחקת עולם** (ויקרא טז לד) . ״והיתה לכם״ מבעי ליה! מאי **זאת**? הא דאמרן **לחקת עולם** - בכל אתר ואתר **חקת עולם** אתקרי גזרה דמלכא, דעייל כל נימוסוי באתר דא ואסתים לון כמאן דסתים כלא באסקופא חדא. **חקת עולם** ודאי בהאי **זאת** רשים וחקק כל גניזין דיליה וכל טמירין דיליה.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף סט עמוד ב

בחדש השביעי בעשור לחדש - בעשור דייקא כמה דאוקימנא. **תענו את נפשותיכם** - ודאי הכי הוא. והא אתמר **נפשותיכם** ודאי. דהא בנפשא תלייא מלתא. ובגין כך אכילה ושתייה מתשיעאה יתיר מיומא אחרא. ואע״ג דהאי מלה אתמר בגוונא אחרא. וכלא שפיר! והאי והאי מלה חדא, וכל חד באתריה והכי הוא.

ותאנא, בהאי יומא כל חידו וכל נהירו וכל וותרנותא דעלמין כלהו תליין באימא עלאה, דכל מבועין נגדין ונפקין מנה. וכדין נהירין כל אינון בוצינין ונהרין בנהירו בחדוותא עד דמתבסם כלא. וכדין כל אינון דינין אשתכחו בנהירו ודינא לא אתעביד. ועל דא **תענו את נפשותיכם**.

אמר רבי אבא, הא אוקים לה מר מן גופא דמתניתא. **לא גלו ישראל מארצם עד שכפרו בקב״ה דכתיב ׳אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי׳ (שמואל ב כ א)** , והא אתמר. קרא אחרינא אשכחנא בהאי דכתיב **ראה ביתך דוד** (מ״א יב טז) .

אמר ליה: הכי הוא ודאי! **בית דוד** אקרי, כמה דכתיב **בית יעקב לכו ונלכה באור ה׳** (ישעיהו ב ה) . **בית יעקב** - כמה דאת אמר **ובית תפארתי אפאר** (ישעיהו ס ז) . **לכו ונלכה באור יהו״ה** - דכתיב **ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן**. ונטע האי גן לאשתעשע ביה עם צדיקייא דביה שריין.

תאנא כתיב **אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפורים הוא וגו׳ ועניתם את נפשותיכם** (ויקרא כג כז) וכתיב **והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי וגו׳** (ויקרא טז כט) . **אך** דכתיב מאי קא בעי הכא? אמר ליה למיעוטא קא אתייא. דכיון דאמר **ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש** אמר **אך בעשור**. ״אך עשור״ מבעי ליה? **דבעשור** תלייא מלתא!

אמר ליה, אי הכי **אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם** (שמות יב טו) , ותנינן **אך** - חלק; חציו אסור באכילת חמץ וחציו מותר. אוף הכא - **אך בעשור לחדש** אימא דחציו אסור באכילה וחציו מותר?!

אמר ליה, אוף הכא ב**ועניתם את נפשותיכם** תליא! דהא ענוי לא אשתכח אלא מפלגות יומא ולהלאה, ושפיר הוא **אך** חלק ב**ועניתם את נפשותיכם**.

א״ר אלעזר כתיב **כי ביום הזה יכפר עליכם וגו׳**. ״אכפר עליכם״ מבעי ליה?! אלא **יכפר עליכם** לאכללא יובלא דנגיד מבועי לאשקאה בהאי יומא לכל עיבר, לארואה כלא ולאשקאה כלא. ודא **עליכם** - כלומר בגיניכון, לדכאה לכון בהאי יומא, דכתיב **לפני יהו״ה תטהרו**, ולא ישלוט עלייכו דינא.

ר׳ יהודה אמר זכאין אינון ישראל! דקב״ה אתרעי בהו ובעי לדכאה להו, דלא ישתכח בהו חובא, בגין דיהון בני היכליה וידורון בהיכליה. ולזמנא דאתי כתיב **וזרקתי עליכם מים טהורים וגו׳** (יחזקאל לו כה) :

רבי יהודה פתח: **שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהו"ה** (תהלים קל א) . תנינן, בשעתא דברא קב"ה עלמא - בעא למברי בר נש. אמליך באורייתא. אמרה קמיה, *"תבעי למברי האי בר נש? ! זמין הוא למחטי קמך ! זמין הוא לארגזא קמך ! אי תעביד ליה כעובדוי - הא עלמא לא יכיל למיקם קמך, כל שכן ההוא בר נש ! "*. אמר לה, *"זכי למגנא אתקרינא **אל רחום וחנון ארך אפים** ! "*.

ועד לא ברא קב"ה עלמא ברא תשובה. אמר לה לתשובה *"אנא בעינא למברי בר נש בעלמא על מנת דכד יתובון לך מחובייהון דתהוי זמינא למשבק חוביהון ולכפרא עלייהו "*. ובכל שעתא ושעתא תשובה זמינא לגבי בני נשא, וכד בני נשא תייבין מחובייהו - האי תשובה תבת לגבי קב"ה וכפר על כלא, ודינין אתכפיין ומתבסמאן כלהו. ובר נש אתדכי מחוביה. אימתי אתדכי בר נש מחוביה? בשעתא דעאל בהאי תשובה כדקא חזי.

ר' יצחק אמר, דתב קמי מלכא עלאה וצלי צלותא מעומקא דלבא. הדא הוא דכתיב **ממעמקים קראתיך יהו"ה**.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף ע עמוד א

ר' אבא אמר **ממעמקים קראתיך יהו"ה** - אתר גניז הוא לעילא והוא עמיקא דבירא, ומהאי נפקין נחלין ומבועין לכל עיבר. וההיא עמיקא דעמיקתא אקרי **תשובה**. ומאן דבעי לאתבא ולאתדכאה מחובוי - בהאי עומקא אצטריך למקרי לקב"ה. הדא הוא דכתיב **ממעמקים קראתיך יהו"ה**.

תאנא, בשעתא דהוה בר נש חב קמי מאריה וקריב קרבניה על מדבחא וכהנא מכפר עליה ובעי בעותיה עליה - מתערין רחמי, ודינין מתבסמן, ותשבוה אריך ברכאן במבועין דנגדין. נפקין ומתברכין כלהו בוצינין כחדא, ובר נש אתדכי מחוביה.

תא חזי, קב"ה אפיק עשר כתרין עטרין קדישין לעילא דאתעטר בהו ומתלבש בהו. והוא אינון ואינון הוא. כשלהובא דאחידא בגומרא. ולית תמן פרודא. לקביל דנא - איה עשר כתרין דלא קדישין לתתא, ואינון אחידן בזוהמא דטופרא דחד עטרא קדישא דאקרי **חכמה**. ועל דא אקרון **חכמות**. ותאנא, עשרה זיני חכמות אלין נחתו לעלמא וכלהו אשתאבו במצרים בר מחד דאתפשט בעלמא. וכלהו זיני חרשי אינון, ומנייהו ידעי מצרים חרשין על כל בני עלמא. וכד מצראי בעאן למעבד כנופיא בחרשייהו לעובדיהון - הוו נפקי לחקלא לטורי רמאי ודבחין דבחין, ועבדין גומין בארעא. וסחרין ההוא דמא סוחרניה דהני גומין, ושאר דמא מתכנפי בהנהו גומין ובשרא שוין עלייהו. וקרבין קרבניהון לאינון זינין בישין. ואינון זינין בישין מתכנשין ומתקרבין כחדא ומתפייסין בהדייהו בההוא טורא.

ישראל דהוו בשעבודיהון הוו מתקרבין להון, ואולפו מנייהו. והוו טעאן בתרייהו. והיינו דכתיב **כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען וגו'** (ויקרא יח ג) , וכתיב **ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים וגו'** (ויקרא יז ז) . תאנא, בשעתא דהוו מקרבין להון על גבי חקלא והוו מזמני ההוא דמא ומקרבי קרבנייהו - הוו מתכנפי כל אינון זינין בישין וחמאן להון כגוונא דשעירים, כלהו מליין שערא, ומודעי להו מה דאינון בעיין.

תא חזי יצחק מה כתיב ביה? **ויגש יעקב אל יצחק אביו וימושהו** (בראשית כז כב) . אמר - *"דא לא אתעדי אלא מטלא דשמיא דנגיד על ארעא ! "*.

אמר רבי יוסי **ומשמני הארץ** - בכלא ברכיה. מאי טעמא? בגין דחמא ליה בשערא אמר למעבר דא **ומשמני הארץ** אצטריך. ולא זוהמא דארעא. דהאי זוהמא הוא דארעא. וכד טלא דשמיא ומגדא דארעא מתחבראן - אתעבר האי זוהמא.

אמר ר' חייא, בתרייתא דאינון כתרין תתאין דלא קדישין האי הוא דכתיב **ודורש אל המתים**. ודא הוא עשיראה דכלא. דתניא א"ר יצחק אמר ר' יהודה, נפשתא דרשיעייא אלין אינון מזיקין דעלמא. א"ר יוסי, אי הכי - טב להו לחייביא דאתעבדין מזיקין בעלמא? ! אן היא עונשא דגיהנם? אן הוא בישא דזמינא להו בההוא עלמא?

אמר ר' חייא הכי תנינן והא אוקימנא מלי. נפשתא דרשיעייא בשעתא דנפקין מעלמא - כמה גרדיני נימוסין מזדמנין לקבלא להו ולאעלאה להו לגיהנם. ועאלין להו בתלת דינין בכל יומא בגיהנם. לבתר מזדווגי בהו ואזלין ושאטין בעלמא, ומטען להו לרשיעייא לאינון דקא אסתים תשובה מקמייהו. לבתר - תייבין להו לגיהנם ואתדנון תמן. וכך בכל יומא. לבתר דאזלין בהו ושאטין בהו בעלמא - מהדרין לקברייהו וחמן תולעתא דגופא מנקרי בשרא ומתאבלן עלייהו. ואינון חרשין הוו אזלי לבי קברי וחרשי בחרשייהו, ועבדין חד צלמא דבר נש ודבחין קמיה חד צפירא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף ע עמוד ב

לבתר - עאלין לההוא צפירא בההוא קברא, וההוא צלמא מדברין ליה לארבע סטרין, ומעלין ליה לארבע זיווין דקברא. כדין מחרשי בחרשייהו, ומתכנפי אינון כנופי ואינון זינין בישין. ומייתין ההיא נפשתא ועאל בקברא ומשתעי בהדייהו.

אמר ר' יצחק, זכאין אינון צדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי דהא כלהו קדישין ! גופא דילהון קדישא, נפשא דילהון קדישא, רוחא דילהון קדישא ! נשמתא דילהון - קדש קדשים ! תלת דרגין אינון כגוונא דלעילא.

דתניא א"ר יהודה כתיב **תוצא הארץ נפש חיה** (בראשית א כד) - דא היא נשמתא דאדם קדמאה. תא חזי ג' דרגין אינון ואתדבקו כחד - **נפש רוח נשמה**. ועלאה מנייהו - **נשמה**. דא"ר יוסי בכלהו בני נשא אית 'נפש'. ואית נפש עלאה מנפש. זכה בר נש בהאי **נפש** - מריקין עליה עטרא חד דאקרי **רוח**. הדא הוא דכתיב **עד יערה עלינו רוח ממרום** (ישעיהו לב טו) . כדין אתער בר נש באתערותא אחרא עלאה לאסתכלא בנימוסי מלכא קדישא. זכה בר נש ביה בההוא רוחא - מעטרין ליה בכתרא קדישא עלאה דכליל כלא דאקרי **נשמה**, דאתקרי **נשמת אלוה** (איוב ד ח) .

ותאנא ברזא דרזין דספרא דקהלת דשלמה מלכא - האי קרא דכתיב **ושבח אני את המתים שכבר מתו** (קהלת ד ב) - כיון דכתיב **ושבח אני את המתים** - אמאי **שכבר מתו** ? אלא **שכבר מתו** בהאי עלמא בפולחנא דמאריהון !

ותמן כתיב ג' מדורין עבד קב"ה לצדיקייא. חד לנפשאן דאינון צדיקייא דלא אסתלקו מהאי עלמא ושכיחין בהאי עלמא. וכד אצטריך עלמא רחמין ואינון חיין יתבין בצערא - אינון מצלו צלותא עלייהו, ואזלין ומודעין מלה לאינון דמיכין דחברון, ומתערין ועאלין לגן עדן דארעא, דתמן רוחיהון דצדיקייא מתלבשן בעטרין דנהורא. ואתייעטו בהו, וגזרין גזרה, וקב"ה עביד רעותא דלהון וחס על עלמא. ואינון נפשן דצדיקייא משתכחין בהאי עלמא לאגנא על חייא והאי אקרי 'נפש'. ודא לא אסתלקא מהאי עלמא, ושכיחא בהאי עלמא לאסתכלא ולמנדע ולאגנא על דרא. והאי הוא דאמרו חברייא דמתי ידעי בצערא דעלמא. ועונשא דחייבין די בארעא - בהאי הוא, דכתיב **ונכרתה הנפש ההיא מעמיה**. ומדורא תניינא הוא גן עדן די בארעא. ביה עבד קב"ה מדורין עלאין יקירין כגוונא דהאי עלמא וכגוונא דעלמא עלאה. והיכלין בתרין גוונין דלית להון חושבנא. ואילנין ועשבין וריחין דסלקין בכל יומא. ובהאי אתר שארי ההוא דאקרי 'רוח' דאינון צדיקייא. ומדורא דההוא רוחא ביה שארי. וכל רוח ורוח מתלבשא בלבוש יקירא כגוונא דהאי עלמא וכגוונא דההוא עלמא עלאה. מדורא תליתאה - ההוא מדורא עלאה קדישא דאתקרי **צרורא דחיי** דתמן מתעדנא ההוא דרגא עלאה קדישא דאקרי 'נשמה'. והאי אתדבק לאתענגא בעדונא עלאה. עליה כתיב **אז תתענג על יהו"ה והרכתביך וגו'** (ישעיהו נח יד) .

ותאנא בשעתא דאצטריך עלמא רחמי ואינון צדיקייא זכאין - ההוא נפש דילהון דאשתכחא בעלמא לאגנא על עלמא - נפש סליק ואזיל ושאט בעלמא ומודע לרוח, ורוח סליק ואתעטר ומודע לנשמה, ונשמה לקב"ה. וכדין חס קב"ה על עלמא. כדין נחתא מעילא לתתא - נשמה אודע לרוח, ורוח אודע לנפשא. ובכל שבתא ושבתא וריש ירחא - כלהו מתחברן ומתעטרן כחד ! עד דאזדווגו למיתי לסגדא למלכא עלאה ולבתר תייבין לאתרייהו. הדא הוא דכתיב **והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר וגו'** (ישעיהו סו כג) .

ובשעתא דאצטריך עלמא רחמי וחייא אזלי ומודעי להו לנפשייהו דצדיקייא ובכאן על קברייהו - אינון דאתחזו לאודעא להו. מאי טעמא ? דשויין רעותא דילהון לאתדבקא נפשא בנפשא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עא עמוד א

כדין אתערין נפשייהו דצדיקייא ומתכנפי ואזלין ושאטין לדמיכי חברון ומודיעי להו צערא דעלמא, וכלהו עאלין בההוא פתחא דגן עדן ומודיעי לרוח. ואינון רוחין דמתעטרן בגן עדן - מלאכי עלאין אזלי ביניייהו. וכלהו מודיעין לנשמה. ונשמה אודעת לקב"ה. וכולהו בעאן רחמי על חיין. וחס קב"ה על

עלמא בגיניהון. ועל דא אמר שלמה **ושבח אני את המתים שכבר מתו וגו׳**.

אמר ר׳ חייא, תוהנא אי אית מאן דידע לאודעא להו למתיא בר אנן !

א״ר אבא, צערא מודעא להו ! ארוייתא מודעא להו ! דהא בשעתא דלית מאן דידע בהאי - אפקי אורייתא סמוך לקברי ואינון מתערי על אורייתא מה אתגלייא לההוא אתר. כדין דומה אודע להון.

א״ר יוסי ואינון ידעי דהא עלמא בצערא וחייא לא אתחזון ולא ידעי לאודעא להו - ביה שעתא כלהו צוחין על אורייתא דאתקלנא ואתגלייא לההוא אתר. אי בני נשא תייבין ובכאן בלבא שלים ותייבין קמי קב״ה - כלהו מתכנשי ובעאן רחמי, ומודיעין לאינון דמיכי חברון, ועאלין ומודעין לרוח דבגן עדן כמה דאמרן. ואי אינון לא תייבין בלבא שלים למבעי ולמבכי על צערא דעלמא - ווי להון - דכלהו מתכנפי לריקא ! אמרי מאן גרם לאורייתא קדישא דאתגלייא על ידייהו בלא תשובה ! וכלהו אתאן לאדכרא חובייהו. בגיני כך - לא יהכון תמן בלא תשובה ובלא תעניתא למבעי בעותא קמייהו !

רבי אבא אמר בלא תלת תעניתא. ר׳ יוסי אמר אפילו חד, ובההוא יומא. ובלבד דעלמא יתיב בצערא טפי - כדין כלהו מזדווגי למבעי רחמין על עלמא.

תאנא א״ר יהודה, יומא חד הוו אזלי **ר׳ חזקיה ור׳ ייסא** באורחא. ערעו בגוש חלב והוה חריב. יתבו סמוך לבי קברי ור׳ ייסא הוה בידיה חד קיטרא דספר תורה דאתקרע. עד דיתבו - אתרגיש חד קברא קמייהו וצוח *״וי ! וי ! דהא עלמא בצערא שכיח ! הא אורייתא הכא דאתגלייא ! או חייא אתו לחייכא עלן ולכספא בכסופא עלן באורייתייהו ! ״*. אזדעזעו רבי חזקיה ורבי ייסא.

אמר ר׳ חזקיה: *״מאן את? ״*

אמר ליה: *״מיתא אנא. והא אתערנא לגבי ספר תורה. דזמנא חדא הוה יתיב עלמא בצערא, ואתו חייא הכא לאתערא לן בספר תורה. ואנא וחבראי אקדימנא לגבי דמיכי חברון. וכד אתחברו בגן עדן ברוחיהון דצדיקייא - אשתכח קמייהו דההוא ספר תורה דאייתו לקמן אינון חייא הוה פסול, ומשקר בשמא דמלכא, על דאשתכח וא״ו יתיר בההוא קרא* ***דושסעת שסע שתי פרסות*** *(דברים יד ו) . ואמרו דהואיל ושקרו בשמא דמלכא - דלא יתובון לגביהון. ודחו לי ולחבראי בההיא שעתא מבי מתיבתא. עד דחד סבא דהוה בינייהו אזל ואייתי ספרא דרב המנונא סבא - וכדין אתער רבי אלעזר בר׳ שמעון דהוה קביר עמנא ואזל ובעא בגן עדן עלייהו ואתסי עלמא. כדין שארו לן. ומן ההוא יומא דסליקו ליה לר׳ אלעזר מבי קברא דא ואתייהיב לגבי אבוה - לית מאן דאתער למיקם קמייהו דדמיכי חברון, דמסתפינא מן ההוא יומא דדחו לי ולחברי. והשתא אתיתון לגבן וספר תורה גביכון - אמינא דהא עלמא בצערא אשתכח. וע״ד אזדעזענא דאמינא מאן יקדים לאודעא לאינון זכאי קשוט דמיכי חברון.״.*

אשתמיט רבי ייסא בההוא קיטרא דספר תורה. א״ר חזקיה *״חס ושלום ! לית עלמא בצערא, ואנן לא אתינן להאי ״.*

קמו רבי חזקיה ורבי ייסא ואזלו. אמרי *״ודאי בשעתא דזכאין לא אשתכחו בעלמא - עלמא לא מתקיימא אלא בגיניהון דמתייא״.*

אמר רבי ייסא בשעתא דאצטריך עלמא למטרא - אמאי אזלינן לגביהון דמיתייא? והא כתיב **ודורש אל המתים** - ואסיר !

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עא עמוד ב

אמר ליה: עד כען לא חמיתא גדפא דצפרא דעדן. **ודורש אל המתים** - **אל המתים** דייקא - דאינון חייבי עלמא דאינון מעמין עכו״ם דאשתכחו תדיר ׳מתים׳. אבל ישראל דאינון זכאי קשוט - שלמה קרא עלייהו **ושבח אני את המתים שכבר מתו** - בזמנא אחרא, ולא השתא. **שכבר מתו** - והשתא אינון חיין !

ועוד, דשאר עמין כד אתאן למתיהון - אתיין בחרשין לאתערא עלייהו זינין בישין. וכד ישראל אתאן למתיהון - אתיין בכמה תשובה לקמי קב״ה; בתבירו דלבא, בתעניתא לקבליה. וכלא בגין דנשמתין קדישין יבעון רחמי לקמי קב״ה עלייהו, וקב״ה חייס על עלמא בגיניהון. ועל דא תנינן, צדיקא - אע״ג דאתפטר מהאי עלמא - לא אסתלק ולא אתאביד מכלהו עלמין, דהא בכלהו עלמין אשתכח יתיר מחייוי ! דבחייוי אשתכח בהאי עלמא בלחודוי - ולבתר אשתכח בתלת עלמין וזמין לגבייהו, דכתיב **עלמות אהבוך** - אל תקרי **עלמות** אלא ׳עולמות׳. זכאה חולקהון !

תאנא כתיב **והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים** (ש״א כה כט) . **והיתה נפש אדוני** - ״נשמת אדוני״ מבעי ליה? אלא כמה דאמרן - דזכאה חולקהון דצדיקייא דכלא אתקשר דא בדא ! נפש ברוח, ורוח בנשמה, ונשמה בקב״ה. אשתכח דנפש **צרורה בצרור החיים**.

אמר רבי אלעזר, האי דאמרו חברייא **גלותא דספר תורה אפילו מבי כנשתא לבי כנשתא אחרא אסיר, וכל שכן לבי רחוב** - אמאי לבי רחוב?

אמר רבי יהודה כמה דאמרן - בגין דיתערון עליה ויתבעון רחמי על עלמא.

אמר ר׳ אבא שכינתא כד אתגלייא הכי נמי ! מאתר לאתר עד דאמרה **מי יתנני במדבר מלון אורחים וגו׳** (ירמיהו ט א) . אוף הכא - בקדמיתא מבי כנשתא לגבי כנשתא, לבתר - לבי רחוב, לבתר - **במדבר מלון אורחים**.

א״ר יהודה בני בבל מסתפו ולא קא עבדי אפילו מבי כנשתא לבי כנשתא - כל שכן האי.

תניא אמר להו ר׳ שמעון לחברייא, ביומאי - לא יצטרכון בני עלמא להאי !

אמר ליה רבי יוסי: צדיקייא מגינין על עלמא בחייהון, ובמיתתהון יותר מחייהון. הדא הוא דכתיב **וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי** (ישעיהו לז לה) . ואילו בחייוהי לא כתיב.

אמר ר׳ יהודה, מאי שנא הכא דכתיב **למעני ולמען דוד עבדי** - דשקיל האי לגבי האי? אלא בגין דדוד זכה לאתקשרא ברתיכא קדישא דאבהתא ובגין כך כלא חד. בריך הוא לעלם ולעלמי עלמייא !

כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו (ויקרא יח ג) .

רבי יצחק פתח: **לספר בציון שם יהו״ה ותהלתו בירושלם** (תהלים קב כב) .

תמן תנינן שמא קדישא סתים וגליא, ואורייתא דהיא שמא קדישא עלאה סתים וגליא. וכל קרא דבאורייתא וכל פרשתא דאורייתא - סתים וגליא !

דתניא, אמר רבי יהודה, מחציפותא דצדקת חדא נפקן כמה טבאן לעלמא ! ומאן היא? תמר. דכתיב **ותשב בפתח עינים** (בראשית לח יד) . אמר רבי אבא פרשתא דא מוכח דאורייתא סתים וגליא ! והא אסתכלנא באורייתא כלא - ולא אשכחנא אתר דאקרי ׳פתח עינים׳ - אלא כלא סתים ורזא דרזין הוא.

ותניא מאי חמאת צדקת זו לעובדא דא? אלא ידעת בביתא דחמוהי ארחוי דקב״ה היך מדבר האי עלמא עם בני נשא. ובגין דהיא ידעת - קב״ה אוקים מלה על ידהא. ואזלא הא כמה דתנינן **אזדמנת הות בת שבע משמת ימי בראשית למהוי אמיה דשלמה מלכא**. אוף הכא אזדמנת הות תמר לדא מיומא דאתברי עלמא.

ותשב בפתח עינים - מאן ׳פתח עינים׳? כמה דאת אמר **והוא יושב פתח האהל** (בראשית יח א) , וכתיב **ופסח יהו״ה על הפתח** (שמות יב כג) , וכתיב **פתחו לי שערי צדק וגו׳** (תהלים קיח יט) .

עינים - דכל עיינין דעלמא להאי פתחא מצפאן.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עב עמוד א

אשר על דרך תמנתה. מאי **תמנתה**? כמה דאת אמר **תמונת יהו״ה יביט**. והכי אוקימנא, תמר אוקימת מלה לתתא, ופרחת פרחין ואניצת ענפין ברזא דמהימנותא, ויהודה - **עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן**.

ויראה יהודה ויחשבה לזונה וגו׳ - כמה דאת אמר **כן דרך אשה מנאפת** (משלי ל כ) .

כי כסתה פניה - ואוקימנא **כי כסתה פניה** כמה דאת אמר **אכלה ומחתה פיה** (משלי ל כ) - אוקידת עלמא בשלהובוי **ואמרה לא פעלתי און**. מאי טעמא? בגין **כי כסתה פניה** - ולית מאן דידע אורחהא לאשתזבא מנה.

ויט אליה אל הדרך - **אל הדרך** ממש, לאתחברא חיוורא בסומקא.

ויאמר הבא נא אבא אליך וגו׳ - הא אוקימנא **הבה** בכל אתר.

כי לא ידע כי כלתו היא. כי כלתו היא דעלמא ! מתרגמינן **ארי שצייתא דעלמא היא**. מאי טעמא לא ידע? בגין דהא מנהרן אנפהא לקבלא מניה ואזדמנא לאתבסמא ולרחמא עלמא.

כי כלתו היא - דא כלה ממש דכתיב **אתי מלבנון כלה**.

ותאמר מה תתן לי כי תבא אלי - השתא כלה בעיא תכשיטהא.

ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן (בראשית לח יז) . למלכא דהוה ליה ברא מאמהו חדא ואזיל בהיכלא. בעי מלכא לאתנסבא במטרוניתא עלאה ולאעלאה בהיכליה. אמרה *"מאן יהיב ליה לדין בהיכליה דמלכא?!"*. אמר מלכא, מכאן ולהלאה אשדר ואתריך לברא דאמהו מהיכלא דילי. כך נמי הכא - **אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן**. והא אוקימנא **בלא תבשל גדי**. וכל אינון בסטרא **דבכור בהמה** קא אתו. ועל דא לא כתיב "אנכי אתן" אלא **אנכי אשלח** - אתריך ואשדר ליה דלא ישתכח בהיכלי.

ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך - אלין אינון סימניך דמטרוניתא דאתברכא מן מלכא בזווגהא.

ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר חותמך ופתילך ומטך. אלין אינון קטרי עלאי, תכשיטהא דכלה, לאתברכא מתלתא אלין 'נצח הוד יסוד'. וכלא אשתכח בתלתא אלין. וכלה מנצח הוד יסוד מתברכא. מיד **ויתן לה ויבא אליה ותהר לו**.

ויהי כמשלש חדשים - מאן **משלש חדשים**? בתר די תלתון ירחיא. והא תלת ירחין אוקימנא, והכא **כמשלש חדשים** - דשארי ירחא רביעאה לאתערא דינין בעלמא בחובי בני נשא, והיא ינקא מסטרא אחרא.

ויוגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך - הא כלה בסטרא אחרא אשתכחת.

מה כתיב? **הוציאוה** - כמה דכתיב **השליך משמים ארץ תפארת ישראל**.

ותשרף - בשלהובי טיהרא בגלותא.

מה כתיב **היא מוצאת** - לאתמשכא בגלותא.

והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו - "לאיש אשר אלה ממנו" לא כתיב, אלא **לאיש אשר אלה לו** - דיליה סימנין אלין משתכחין **אנכי הרה**.

מיד **ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני**. צדקה ודאי ושמא גרים. מאן גרים לה שמא דא? הדר ואמר **ממני** דכתיב **כי צדיק יהו"ה צדקות אהב ישר יחזו פנימו**. **צדקה - צדק ה'. ממני** נטלת שמא דא, **ממני** ירתא, **ממני** אשתכחת.

אמר ר' יוסי, מאי טעמא **חמיה** כתיב באתר חד, **יהודה** באתר אחרא? א"ל כלא אתקטר דא בדא! **חמיה** - באתר עלאה תלי.

אמר ר' אלעזר, פרשתא דא אוקימנא ברזא עלאה בכמה גוונין כד יסתכלון מלי. מנה ישתמע רזין דאורחוי דקב"ה ודינוי בכל אתר. והיא ידעת ואקדימת גרמאה למלה דא לאשלמא אורחוי דקב"ה בגין דינפקו מנה מלכין שליטין וזמינין לשלטאה על עלמא! ורות כהאי גוונא עבדת!

אמר ר' אבא, פרשתא דא ברזא דחכמתא דאורייתא אתקשרא, וכלא סתים וגליא! ואורייתא כלא כהאי גוונא אשתכחת. ולית לך מלה באורייתא דלא רשים בה שמא קדישא עלאה דסתים וגליא!

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עב עמוד ב

בגיני כך - סתימי דאורייתא קדישי עליונין ירתין לה, ואתגלייא - בשאר בני עלמא.

כגוונא דא כתיב **לספר בציון שם יהו"ה ותהלתו בירושלם** - דהא בציון במקדשא שרי לאדכרא שמא קדישא כדקא חזי. ולבר - בכנויו. ועל דא כלא סתים וגליא.

תאנא כל מאן דגרע את חד מאורייתא או יוסיף את חד באורייתא - כמאן דמשקר בשמא קדישא עלאה דמלכא!

אמר ר' יצחק, עובדא דמצרים פלחין ל**שפחה** כמה דאוקימנא. עובדא דכנען פלחין להההוא דאקרי **שבי אשר בבית הבור** (שמות יב כט) . ועל דא כתיב **ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו** (בראשית ט כה) . בגין כך כלהו מכדבין במלין קדישין ועבדין עובדין בכלא. בגיני כך **כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה וגו'**.

רבי יהודה אמר, דעבדין זינין בישין לסאבא ארעא כמה דאת אמר **ולא תטמא את אדמתך** (דברים כא כג) , וכתיב **ותטמא הארץ** (ויקרא יח כה) :

כמעשה ארץ מצרים וגו' (ויקרא יח ג) .

ר' חייא פתח **לָאֶחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה** (איוב לח יג) . תאנא - זמין קב"ה לדכאה לארעיה מכל מסאבותא דעמין עכו"ם דסאיבו לה, כהאי מאן דאחיד בטליתיה ואנער טנופא מניה. וכל אינון דאתקברו בארעא קדישא - למשדי לון לבר. ולדכאה ארעא קדישא מסטרא אחרא. כביכול דהוה מתזנא לשאר רברבי עמין, ולקבלא מסאבותא דילהון ולדברא לון. וזמין לדכאה לה ולאעברא לון לבר.

ר' שמעון הוה מדכי שוקי דטברייא, וכל דהוה תמן מית הוה סליק ליה ומדכי ארעא.

תאנא, כתיב **ותבואו ותטמאו את ארצי וגו'** (ירמיהו ב ז) . אמר ר' יהודה, זכאה חולקיה מאן דזכי בחייוי למשרי מדורא בארעא קדישא ! דכל מאן דזכי לה - זכי לאנגדא מטלא דשמייא דלעילא דנחית על ארעא ! וכל מאן דזכי לאתקשרא בחייוי בהאי ארעא קדישא - זכי לאתקשרא לבתר בארעא קדישא עלאה. וכל מאן דלא זכי בחייוי ומייתין ליה לאתקברא תמן - עליה כתיב **ונחלתי שמתם לתועבה** (ירמיהו ב ז) . רוחיה נפיק ברשותא נוכראה אחרא - וגופיה אתי תחות רשותא דארעא קדישא ? ! כביכול עביד קדש חול וחול קדש ! וכל מאן דזכי למיפק נשמתיה בארעא קדישא - אתכפרו חובוי וזכי לאתקשרא תחות גדפוי דשכינתא דכתיב **וכפר אדמתו עמו** (דברים לב מג) . ולא עוד אלא אי זכי בחייוי - זכי לאתמשכא עליה רוח קדישא תדיר. וכל מאן דיתיב ברשותא אחרא - אתמשך עליה רוח אחרא נוכראה.

תאנא - כד סליק רב המנונא סבא להתם הוו עמיה תריסר בני מתיבתא דיליה. אמר לון *"אי אנא אזיל לארחא דא - לאו על דידי קא עבידנא - אלא לאתבא פקדונא למאריה"*. תנינן כל אינון דלא זכו להאי בחייוי - אתיבין פקדונא דמאריהון לאחרא !

אמר ר' יצחק, בגיני כך כל מאן דעבד מאינון זינין בישין או רשותא אחרא בארעא - ארעא אסתאבת ! ווי ליה להוא גבר ! ווי לנפשיה ! דהא ארעא קדישא לא מקבלא ליה לבתר. עליה כתיב **יתמו חטאים מן הארץ** בעוה"ז ובעוה"ב, **ורשעים עוד אינם** בתחיית המתים. כדין **ברכי נפשי את יהו"ה הללויה** (תהלים קד לה) :

אֶת מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם וגו' (ויקרא יח ד) .

רבי אבא אמר - זכאה חולקא דישראל - דקב"ה אתרעי בהו מכל עמין עכו"ם ! ובגין רחימותא דיליה עלייהו - יהיב לון נימוסין דקשוט, נטע בהו אילנא דחיי, אשרי שכינתא בינייהו. מאי טעמא ? בגין דישראל רשימין ברשימא קדישא בבשריהון, ואשתמודען דאינהו דיליה מבני היכליה. ובגיני כך - כל אינון דלא רשימין ברשימו קדישא בבשריהון - לאו אינון דיליה !

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עג עמוד א

ואשתמודען דכלהו מסטרא דמסאבותא אתיין ! ואסיר לאתחברא בהו ולאשתעי בהדייהו במלוי דקב"ה, ואסיר לאודעא להו מלי דאורייתא. בגין דאורייתא כלא שמא דקב"ה. וכל את דאורייתא - מתקשרא בשמא קדישא ! וכל מאן דלא אתרשים ברשימא קדישא בבישריה - אסיר לאודעא ליה מלה דאורייתא. וכל שכן לאשתדלא ביה.

ר' שמעון פתח : **זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו**, וכתיב **וכל עבד איש וגו'**, וכתיב **תושב ושכיר לא יאכל בו** מה. ומאי פסחא דאיהו בשרא למיכלא - על דאתרמיז במלה קדישא - אסיר לכל הני למיכל ביה ולמיהב להו למיכל עד דאתגזרו, אורייתא דהיא קדש קדשים דקודשא שמא עלאה דקב"ה - על אחת כמה וכמה !

ר' אלעזר שאיל לר' שמעון אבוהי, אמר ליה הא תנינן **אסור ללמד תורה לעכו"ם**, ושפיר אתערו חברייא דבבל דכתיב **לא עשה כן לכל גוי**. אבל כיון דאמר **מגיד דבריו ליעקב** - אמאי **חקיו ומשפטיו לישראל** ?

אמר ליה, אלעזר תא חזי ! זכאין אינון ישראל דחולקא עלאה קדישא דא נטע בהו קב"ה דכתיב **כי לקח טוב נתתי לכם** (משלי ד ב) - **לכם** ולא לעמין עכו"ם. ובגין דאיהי גניזא עלאה יקירא שמיה ממש - אורייתא כלא סתים וגליא ברזא דשמיה. ועל דא ישראל בתרין דרגין אינון - סתים וגליא ! דתנינן ג' דרגין אינון מתקשרן דא בדא - קב"ה אורייתא וישראל. וכל חד - דרגא על דרגא - סתים וגליא.

קב״ה - דרגא על דרגא, סתים וגליא.

אורייתא הכי נמי - סתים וגליא.

ישראל הכי נמי - דרגא על דרגא ! הדא הוא דכתיב **מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל**. תרין דרגין אינון - יעקב וישראל - חד גליא וחד סתים.

מאי קא מיירי? אלא כל מאן דאתגזר ואתרשים בשמא קדישא - יהבין ליה באינון מלין דאתגליין באורייתא; כלומר מודיעין ליה ברישי אתוון ברישי פרקין. יהבין עליה חומרא דפקודי אורייתא. ולא יתיר. עד דיסתלק בדרגא אחרא. הדא הוא דכתיב **מגיד דבריו ליעקב**. אבל **חקיו ומשפטיו לישראל** דאיהו בדרגא עלאה יתיר. וכתיב **לא יקרא שמך עוד יעקב וגו׳ - חקיו ומשפטיו לישראל** - אלין רזי אורייתא ונמוסי אורייתא וסתרי אורייתא, דלא יצטרכון לגלאה אלא למאן דאיהו בדרגא עלאה יתיר כדקא חזי. ומה לישראל האי - לעמין עכו״ם - עאכ״ו !

וכל מאן דלא אתגזר ויהבין ליה אפילו את זעירא דאורייתא - כאילו חריב עלמא ומשקר בשמא דקב״ה ! דכלא בהאי תליא. ודא בדא אתקשר דכתיב **אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי** (ירמיהו לג כד) .

תא חזי כתיב **וזאת התורה אשר שָׂם משה לפני בני ישראל** (דברים ד מד) . **לפני בני ישראל** שָׂם - אבל לשאר עמין לא שָׂם. בגין כך **דבר אל בני ישראל, ואל בני ישראל תאמר**, וכן כלהו. ינוחון אבהן דעלמא - אינון הלל ושמאי - דהכי אמרו לאונקלוס, ולא אודעו ליה מלה דאורייתא עד דאתגזר !

ותא חזי מלה קדמאה דאורייתא דיהבין לינוקי - **אל״ף בית**. דא מלה דלא יכלין בני עלמא לאדבקא בסולכתנו, ולסלקא ליה ברעותא, וכל שכן למללא בפומיהון ! ואפילו מלאכי עלאי ועלאי דעלאי לא יכלין לאדבקא ! בגין דאינון סתימין דשמא קדישא !

1405 רבוא דעלמין כלהו תליין בקוצא דאלף. ושבעין ותרין שמהן קדישין גליפין באתווי רשימין דקיימו בהו עלאי ותתאי שמיא וארעא וכורסייא יקרא דמלכא - תליין מסטרא חדא לסטרא חדא דפשיטותא דאלף. קיומא דעלמין כלהו, וסמכין דעלאין ותתאין ברזא דחכמתא. ושבילין סתימין ונהרין עמיקין ועשר אמירן - כלהו נפקין מההוא קוצא תתאה דתחות אלף. מכאן ולהלאה - שארי לאתפשטא **אלף בבית**. ולית חושבן לחכמתא דהכא אתגליף !

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עג עמוד ב

בגיני כך אורייתא קיומא דכלא ומהימנותא דכלא לקשרא קשרא דמהימנותא דא בדא כדקא חזי. ומאן דאתגזר - אתקשר בההוא קשרא דמהימנותא. ומאן דלא אתגזר ולא אתקשר ביה - כתיב ביה **וכל זר לא יאכל קדש, וכל ערל לא יאכל בו**. דהא אתער רוח מסאבא דמסטריה ואתי לאתערבא בקדושה.

בריך רחמנא דפריש לישראל בנוי רשימין ברשימא קדישא - מנייהו ומזוהמא דלהון ! עלייהו כתיב **וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךָ שֹׂרֵק כֻּלּוֹ זֶרַע אֱמֶת** (ירמיהו ב כא) . ובגיני כך **תתן אמת ליעקב** (מיכה ז כ) - ולא לאחרא. תורת אמת לזרע אמת.

אתא ר׳ אלעזר ונשקיה על ידוי.

ר׳ חזקיה אמר כתיב **כי לא יטוש יהו״ה את עמו בעבור שמו וגו׳** (שמואל א יב כב) . **כי לא יטוש יהו״ה את עמו** - מאי טעמא? **בעבור שמו הגדול** - בגין דכלא אתקשר דא בדא. ובמה אתקשרו ישראל בקב״ה? בההוא רשימא קדישא דאתרשים בבשריהון !, ובגיני כך **לא יטוש יהו״ה את עמו**. ולמה? **בעבור שמו הגדול** דאתרשים בהו.

תאנא, אורייתא אקרי **ברית**, וקב״ה אקרי **ברית**, והאי רשימא קדישא אקרי **ברית**. ועל דא כלא אתקשר דא בדא, ולא אתפרש דא מן דא. אמר ליה ר׳ ייסא: אורייתא וישראל - שפיר. אבל קב״ה מנלן דאקרי **ברית**? אמר ליה דכתיב **ויזכור להם בריתו** (תהלים קו מה) - והא אתיידע והא אתמר.

ואת חקותי תשמרו - חקותי אלין אינון נמוסי מלכא. **משפטי** - אלין אינון גזרי אורייתא. ר׳ יהודה אמר כל אינון נמוסין מאתר דאקרי ׳צדק׳ אקרון **חקותי**, ואינון ׳גזרת מלכא׳. ובכל אתר דאקרי ׳משפט׳ - אקרון ׳דינא דמלכא׳ דאיהו מלכא קדישא קב״ה, מלכא דעלמא כלא דיליה הוא, דהוא מלכא קדישא באתר דתרין חולקין אחידן דא בדא. ועל דא כתיב **צדק ומשפט מכון כסאך** (תהלים פט טו) . ואינון דינא ורחמי. ובגיני כך **חק ומשפט**. ועל דא כתיב **חקיו ומשפטיו לישראל** - לישראל ולא לשאר עמין.

בתריה מה כתיב? **לא עשה כן לכל גוי**. ותנינן אע״ג דאתגזר ולא עביד פקודי אורייתא - הרי הוא כעכו״ם בכלא, ואסיר למילף ליה פתגמי אורייתא. ועל דא תנינן **מזבח אבנים** (שמות כ כא) - דא מזבח אבנים ממש והא קשיו דלביה - באתריה קיימא וזוהמא לא אתפסק מניה. בגיני כך - לא סליק בידיה ההוא גזירו ולא מהניא ליה. ועל דא כתיב **כי חרבך הנפת עליה ותחללה** (שמות כ כא) . בגיני כך **לא עשה כן לכל גוי** סתם, **ומשפטים בל ידעום** לעלם ולעלמי עלמין. מלה זעירא לא יהבינן להו - כל שכן רזי אורייתא ונמוסין דאורייתא ! וכתיב **כי חלק יהו״ה עמו יעקב חבל נחלתו. אשרי העם שככה לו אשרי העם שיהו״ה אלהיו**:

[מתניתין דעריות]

בנמוסי טהירין ד׳ מפתחין שוין לארבע סטרי עלמא. בזוייתהון אשתכחו. חד לסטר ארבע, וארבע לסטר חד. אתגלפן בחד גוונא. בההוא גוונא - תכלא וארגוונא וצבע זהורי וחוורא וסומקא. דע עייל בגוונא דחבריה, ודידיה ביה רשים.

ד׳ רישין כחדא אסתליקו, ובחד דיוקנא מתדבקן. חד רישא אסתליק מגו סחיו דאסתחי. תרי איילתא קציבין בשיעורא חד סלקן מההוא סחיותא, דכתיב **כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה** (שיר ד ב) . בשערא דלהון - חיזו דאבן טבא דארבע גוונין. ארבע גדפין דכסיין על גופא, וידין זעירין תחות גדפייהו. וחמש בחמש גליפן.

טאסין לעילא - לעילא מהיכלא דשפירא בריוא ויאה למחזי. חד עוּלַים רביא נפיק שנן חרבא דמתהפכא לגוברין לנוקבין. נטלין למשיחא דאיפה בין שמיא ובין ארעא. לזמנין נטלין לה בכל עלמא, וכל משיחין בה משיחין דכתיב **איפת צדק וגו׳** (ויקרא יט לו) .

חד חיזו דבדולחא קיימא על חרבא חד. ברישא דההוא חרבא מלהטא סומקא מגו בדולחא תרין סטרין, מהאי גיסא ומהאי גיסא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר וקטע ״מתניתין״ ללא רעיא מהימנא)

דף עד עמוד א

אתחזי ההוא חרבא ברשימין עמיקין, חד גבר תקיף.

סולמא דקיימא בי״ג עלמין חגיר ההוא חרבא למעבד נוקמין. עמיה חגירין שתין אחרנין כלהו מתיילפי נצחין קרבא. הדא הוא דכתיב **חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך** (תהלים מה ד) , וכתיב **כלם אחוזי חרב מלומדי מלחמה וגו׳** (שיר ג ה) . בכמה גוונין מתהפכין אנפייהו. לית דידע לון בר חד תולעתא דשאט בין נוני ימא. כל אבנין דאעבר עלייהו - מתבקעין.

בההוא זמנא קלא דנפיק מאינון דחגירי חרבא - מבקע תמניסר טורין רברבין ! ולית מאן דירכין אודניה ! כלהו עלמא סתימין עיינין אטימין לבא ! לית מאן דישגח דהא בניינא לסתור. כד עבדין עובדן דלא מתכשרן סאטין מארחא דתקנא - ימינא אעדי ושמאלא שלטא. כדין עריין אשתכחו. ווי לחייביא דגרמין דא בעלמא ! דהא לא מתברכין לעילא עד דישתצון אינון לתתא. הדא הוא דכתיב **ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את יהו״ה הללו יה.**

עד כאן מתניתין

ערות אביך וערות אמך לא תגלה (ויקרא יח ז) .

ר׳ חייא פתח: **כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים וגו׳** (שיר ב ג) .

האי קרא אוקמוה חברייא - אבל כמה חביבה כנסת ישראל קמי קב״ה דהיא משבחת ליה בהאי ! הכא אית לאסתכלא - אמאי משבחת ליה בתפוח ולא במלה אחרא? או בגוונין או בריחא או בטעמא? אבל הואיל וכתיב תפוח - בכלא היא משבחת ליה - בגוונין בריחא ובטעמא ! מה תפוח הוא אסוותא לכלא - אוף קב״ה אסוותא לכלא. מה תפוח אשתכח בגווני כמה דאוקימנא - אוף קב״ה אשתכח בגוונין עלאין. מה תפוח אית ביה ריחא דקיק מכל שאר אילני - אוף קב״ה כתיב ביה **וריח לו כלבנון** (הושע יד ז) . מה תפוח טעמיה מתיקא - אוף קב״ה כתיב ביה **חכו ממתקים** (שיר ה טז) .

וקב״ה משבח לה לכנסת ישראל כשושנה, והא אוקימנא מלי אמאי כשושנה, והא אתמר.

ר׳ יהודה אמר, בשעתא דאסגיאו זכאי בעלמא - כנסת ישראל סלקא ריחין טבין ומתברכא ממלכא קדישא ואנפהא נהירין. ובזמנא דאסגיאו חייבין בעלמא - כביכול כנסת ישראל לא סלקא ריחין טבין ואטעמת מסטרא אחרא מרירא. כדין כתיב **השליך משמים ארץ וגו׳**, ואנפהא חשוכן.

ר׳ יוסי אמר, בשעתא דאסגיאו זכאין בעלמא - כתיב **שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני** (שיר ב ו) . ובזמנא דאסגיאו חייבין בעלמא - כתיב **השיב אחור ימינו** (איכה ב ג) .

ר׳ חזקיה אמר מהכא - **ונרגן מפריד אלוף** (משלי טז כח) - כלומר פריש מלכא מן מטרוניתא. הדא הוא דכתיב **ערות אביך וערות אמך לא תגלה** (ויקרא יח ז) :

רבי אלעזר הוה יתיב קמי אבוי.

אמר ליה, אי פרקליטא בעלמא - במטרוניתא אשתכח, ואי קטיגוריא בעלמא - במטרוניתא אשתכח ! אמאי ?

אמר ליה למלכא דהוה ליה בר ממטרוניתא. כל זמנא דההוא ברא עביד רעותא דמלכא - מלכא עביד מדוריה במטרוניתא. וכל זמנא דלא הוה ההוא בר עביד רעותא דמלכא - מלכא פריש מדוריה ממטרוניתא. כך קב״ה וכנסת ישראל ! כל זמנא דישראל עבדין רעותא דקב״ה - קב״ה שוי מדוריה בכנסת ישראל. וכל זמנא דישראל לא עבדין רעותא דקב״ה - קב״ה לא שוי מדוריה בכנסת ישראל. מאי טעמא ? בגין דישראל הוא ברא בוכרא דקב״ה דכתיב **בני בכורי ישראל**. ׳אימא׳ - דא היא כנסת ישראל דכתיב **ואל תטוש תורת אמך** (משלי א ח) .

תא חזי כל זמנא דישראל רחקין מהיכלא דמלכא - כביכול מטרוניתא אתרחקת עמהון. מאי טעמא ? בגין דמטרוניתא לא אקדימת קיסטא להאי בר לאלקאה ליה למיהך בארח מישר ! בגין דמלכא לא אלקי לבריה לעלמין, אלא שבק כלא בידא דמטרוניתא לאנהגא היכלא ולאלקאה ברה ולדברא ליה בארח קשוט לקבליה דמלכא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עד עמוד ב

ורזא דמלה דכתיב **דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו** (משלי לא א) - דא בת שבע והא אתמר. כתיב **משלי שלמה בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו** (משלי י א) - **תוגת אמו** ודאי ! חמי מה כתיב **בן חכם ישמח אב**. בעוד דהאי בר אזיל בארח מישר והוא חכימא - **ישמח אב** כלל - דא מלכא קדישא לעילא. **ישמח אב** סתם. אשתכח האי בר בארחא תקלא מה כתיב ? **ובן כסיל תוגת אמו** - **תוגת אמו** ודאי ! דא כנסת ישראל. ורזא דמלה כתיב **ובפשעכם שלחה אמכם** (ישעיהו נ א) .

תא חזי לא אשתכח חדוותא קמי קב״ה כיומא דסליק שלמה לחכמתא ואמר שיר השירים. כדין - נהירו אנפוי דמטרוניתא ואתי מלכא למשרי מדוריה עמה. הדא הוא דכתיב **ותרב חכמת שלמה וגו׳** (מ״א ה י) . מאי **ותרב** ? דסלקא שפירו דמטרוניתא ואתרביאת בדרגהא על כל שאר דרגין, בגין דמלכא שוי מדוריה בה. וכל כך למה ? בגין דאפיקת ברא חכימא דא לעלמא. וכד אפיקת ליה לשלמה - לכל ישראל אפיקת. וכלהו הוו בדרגין עלאין זכאין כשלמה - דקב״ה חדי בהו ואינון ביה. וביומא דשכלל שלמה ביתא לתתא - אתקינת מטרוניתא ביתא למלכא, ושוו מדוריהון כחדא, ונהירו אנפהא בחדוה שלימו. כדין אשתכח חדוותא לכלא לעילא ותתא.

וכל כך למה ? בגין דכתיב **משא אשר יסרתו אמו** - דדברת ליה לרעותא דמלכא.

וכד האי בר כמה דאמינא לא אתדבר לרעותיה דמלכא - כדין היא ערייתא דכלא, ערייתא דכל סטרין. דהא מלכא פריש ממטרוניתא, ומטרוניתא אתרחקת מהיכליה, ובגין כך ערייתא היא דכלא ! וכי לא ערייתא היא מלכא בלא מטרוניתא ומטרוניתא בלא מלכא ? ! ועל דא כתיב **ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך היא** - **אמך היא** ודאי ושריא עמך. בגיני כך **לא תגלה ערותה**.

ר׳ שמעון אקיש ידוי ובכה ואמר *״ווי אי אימא וגלינא רזא, ווי אי לא אימא ! דייבדון חברייא מלה ! ״.*

אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה כָּלָה אַתָּה עֹשֶׂה אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל (יחזקאל יא יג) - מאי **אהה** ומאי **כלה אתה עושה** ?

אלא רזא דמלה׳ בזמנא דה׳ תתאה אתתרכת מהיכלא דמלכא - **ה׳** אחרא עלאה בגינה מנעת ברכתא. וכדין כתיב **אהה...כלה אתה עושה**. בגין דכד איהי אתמנעת מברכאן - **ה׳** אחרא מנעת לון מכלא. מאי טעמא ? בגין דברכאן לא משתכחי אלא באתר דשריין דכר ונוקבא. ועל דא כתיב **יהו״ה ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו** (ירמיהו כה ל) - **על נוהו** ממש - דא מטרוניתא. ומאי אומר ? **אוי שהחרבתי את ביתי וכו׳** - **ביתי** -

זווגא דמטרוניתא. ודא הוא ודאי **ערות אביך וערות אמך לא תגלה**, דהא מכל סטרין ערייתא הוא. וכדין - **לבשו שמים קדרות ושק הושם כסותם** (ישעיהו נ ג) . דהא אתר אחסנת ברכאן דמבועין דנחלין דהוו נגידין ושקיין כדקא חזו - אתמנעו.

תנינן, כד אתפרש מלכא ממטרוניתא וברכאן לא משתכחן - כדין אקרי **וי**. מאי טעמא **וי**? דתניא, רישא דיסוד - **י**׳; דהא יסוד **ו**׳ זעירא הוא, וקב״ה **ו**׳ רברבא עלאה. ועל דא כתיב **וו** - תרין ווין כחדא. ורישא דהאי יסוד **י**׳ הוא. וכד אתרחקא מטרוניתא ממלכא וברכאן אתמנעו ממלכא וזווגא לא אשתכח ברישא דיסוד - נטיל **ו**׳ עלאה להאי רישא דיסוד (דהוא **י**׳) ונגיד ליה לגביה. כדין הוא - **וי וי** לכלא, לעלאין ותתאין. ועל דא תנינן מיומא דאתחרב ירושלם - ברכאן לא אשתכחו בעלמא, ולית לך יום דלא אשתכח ביה לווטין דהא ברכאן אתמנעו בכל יום.

אמר ליה אי הכי **אוי** או **הוי** מהו? אמר ליה כד מלה תליא בתשובה ולא תייבין - כדין **ה**׳ עלאה נטיל לון ואנגיד לו׳ וי׳ לגבה בגין דלא תייבין. כדין אקרי **הוי**.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עה עמוד א

אוי - כד אסתליק מלכא לעילא לעילא, וצווחין בני נשא ולא אשגח בהו, וההוא עלאה **אהיה** טמירא סליק לו׳ וי׳ לגביה בגין דלא אתקביל צלותיה - כדין אקרי **אוי** - דהא **א**׳ סליק לגביה דו׳ וי׳, וכדין תשובה לא אשתכח. ועל דא אסתלק מאלין אתוון **ה**׳ - דהא בתשובה לא תלייא.

ודאי כד אסגיאו חובי עלמא טפי, ותשובה הוה תלייא בקדמיתא ולא בעו - כדין אסתלק **ה**׳, **וא**׳ סליק לו׳ **י**׳ לגביה ואקרי **אוי**. וכד חריב בי מקדשא ותשובה אסתלקת - כדין צווחו ואמרו **אוי לנו כי פנה היום** (ירמיהו ו ד) . מאי **כי פנה היום**? דא הוא יומא עלאה דאקרי ׳תשובה׳ דאסתלק ואתעבר ולא שכיח. ההוא יומא דאשתמודע לפשטא ימינא לקבלא חייבין. והא אתפני מכלא ולא אשתכח. ועל דא אמרו **אוי** ולא **הוי**. **כי ינטו צללי ערב** - דהא אתיהיב רשו לרברבי ממנן דשאר עמין למשלט עלייהו.

תאנא, סליק **ו**׳ לעילא לעילא והיכלא אתוקד ועמא אתגלי ומטרוניתא אתתרכת וביתא אתחרבת. לבתר כד נחית **ו**׳ לאתריה - אשגח בביתיה והא אתחרב ! בעי למטרוניתא והא אתרחקת ואזלת ! חמא להיכליה והא אתוקד ! בעא לעמא והא אתגלי ! חמא לברכאן דנחלין עמיקין דהוו נגדין והא אתמנעו ! כדין כתיב **וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק** (ישעיהו כב יב) . וכדין **לבשו שמים קדרות**.

כדין **ו׳ ה**׳ אתנגיד חד לקביל חד. **וה**׳ עלאה נגיד מבועי לסטרא אחרא. וברכאן לא משתכחין. דהא דכר ונוקבא לא אשתכחו ולא שריין כחדא. כדין **שאג ישאג על נוהו**.

בכה ר׳ שמעון ובכה רבי אלעזר. אמר רבי אלעזר: *״בכייה תקיעא בלבאי מסטרא חדא, וחדוותא בליבאי מסטרא אחרא ! דהא שמענא מלין דלא שמענא עד השתא - זכאה חולקי !״.*

ערות אשת אביך לא תגלה (ויקרא יח ח) - מאן **אשת אביך**? אמר רבי שמעון הא תנינן - כל מילוי דאורייתא סתים וגליא כמה דשמא קדישא סתים וגליא. אורייתא דהיא שמא קדישא - הכי נמי סתים וגליא ! הכא כלא באתגליא ידיעא. סתים - כמה דאוקימנא. והא קרא הכי הוא: **אשת אביך** - תאנא - כל זמנא דמטרוניתא אשתכחת במלכא וינקא לך אקרי **אמך**. השתא דאתגליא עמך ואתרחקת מן מלכא - **אשת אביך** אתקרי. אנתו היא דמלכא קדישא - לא אתפטרת בתרוכין מניה. אנתתיה היא ודאי, כמה דכתיב **כה אמר יהו״ה אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה** (ישעיהו נ א) . אלא ודאי אנתו היא דמלכא אף על גב דאתגלייא. ועל דא פקיד עלה תרי זמני - חד כד יתבא במלכא בזווגא חד ואתקרי **אמך** דכתיב **ערות אמך לא תגלה** - לא תעביד דיתרחקון דא מן דא ותשתלח על חובך כמה דכתיב **ובפשעכם שלחה אמכם**. וחד כד היא בגלותא עמך ואתגלייא מהיכלא דמלכא ואתקרי ׳אנתו דמלכא׳. אע״ג דאתרחקת מניה - לא תעביד בגין דתעדי מבינך וישלטון בך שנאך, ולא תסתמר עלך בגלותא. הדא הוא דכתיב **ערות אשת אביך לא תגלה**. מאי טעמא? בגין **כי ערות אביך הוא** - אע״ג דאתרחקת מן מלכא - אשגחותא דמלכא בה תדירא. ובעיא לאסתמרא לקבלה יתיר, ולא תיחוב לגבה:

רבי שמעון פתח **כי יהו״ה אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך וגו׳** (דברים כג טו) .

כי יהו״ה אלהיך - דא שכינתא דאשתכח בהו בישראל, וכל שכן בגלותא, לאגנא עלייהו תדירא מכל סטרין ומכל שאר עמין דלא ישיצון להו לישראל.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עה עמוד ב

דתניא, לא יכלין שנאיהון דישראל לאבאשא להו עד דישראל מחלישין חילא דשכינתא מקמי רברבי ממנן דשאר עמין. כדין יכלין להון שנאיהון דישראל ושלטין עלייהו וגזרין עלייהו כמה גזירין בישין. וכד אינון תייבין לקבלה - היא מתברת חילא ותוקפא דכל אינון ממנן רברבין, ותברת חילא ותוקפא דשנאיהון דישראל ואתפרעא להו מכלא. ועל דא **והיה מחניך קדוש** (דברים כג טו) - דבעי בר נש דלא יסתאב בחובוי ויעבר על פתגמי אורייתא. דאי עביד הכי - מסאבין ליה, כמה דכתיב **ונטמתם בם** בלא **א׳**.

ותאנא, מאתן ותמניא וארבעין שייפין בגופא - וכלהו אסתאבן כד איהו אסתאב. כלומר כד בעי לאסתאבא. ועל דא **והיה מחניך קדוש** - מאי **מחניך**? אלין אינון שייפי גופא. **ולא יראה בך ערות דבר** - מאי **ערות דבר**? ערייתא דהאי דבר - רמז כמה דאוקימנא. דאי הכי - **ושב מאחריך** ודאי. ועל דא **ערות אשת אביך לא תגלה** - מאי טעמא? בגין דכתיב **ערות אביך הוא** כמה דאוקימנא.

תאנא על ג׳ מלין מתעכבין ישראל בגלותא. על דעבדין קלנא בשכינתא בגלותא. ומהדרי אנפייהו מן שכינתא. ועל דמסאבו גרמייהו קמי שכינתא. וכלהו אוקימנא במתניתא דילן:

רבי אבא הוה אזיל לקפוטקיא והוה עמיה **ר׳ יוסי**.

עד דהוו אזלי חמו חד בר נש דהוה אתי ורשימא חד באנפוי.

אמר ר׳ אבא, נסטי מהאי אורחא דהא אנפוי דדין אסהידו עליה דעבר בערייתא דאורייתא, בגיני כך אתרשים באנפוי.

אמר ליה ר׳ יוסי, אי האי רשימא הוה ליה כד הוה ינוקא - מאי ערייתא אשתכח ביה?!

אמר ליה, אנא חמינא באנפוי דאסהידו בערייתא דאורייתא.

קרא ליה ר׳ אבא. אמר ליה אימא מלה - האי רשימא דאנפך מה הוא?

אמר לון, במטותא מנייכו, לא תענשו יתיר להאוא בר נש - דהא חובוי קא גרמו ליה!

אמר ר׳ אבא מהו?

אמר לון, יומא חד הוינא אזיל בארחא אני ואחותי. שרינא בחד אושפיזא ורוינא חמרא. וכל ההוא ליליא אחידנא באחותי. בצפרא קמנא ואושפיזאי קטט בחד גברא. עיילנא בינייהו וקטרו לי דא מהאי גיסא ודא מהאי גיסא, ורשימא דא הוה עייל לבי מוחא, ואשתזבנא על ידא דחד אסייא דאית בגוון.

אמר ליה, מאן הוא אסייא?

אמר לון, ר׳ שמלאי הוא.

אמר ליה, מאי אסותא יהב לך.

אמר לון אסותא דנפשא. ומההוא יומא אהדרנא בתשובה. ובכל יומא חזינא אנפאי בחד חיזו ובכינא קמי קב״ה דהוא רבון עלמין על ההוא חובה, ומאינון דמעין אסחינא אנפאי.

אמר רבי אבא אי לאו דאתמנע מנך תשובה - אעברנא מאנפך ההוא רשימא. אבל קרינא עליך **וסר עונך וחטאתך תכופר**.

אמר ליה ג׳ זמנין אימא!

אמר ליה ג׳ זמנין ואתעבר רשימא.

אמר ר׳ אבא, ודאי מארך הא בעא לאעברא מנך, דודאי בתשובה אשתכחת.

אמר ליה, נדרנא מהאי יומא לאתעסקא באורייתא יממא וליליא!

אמר ליה, מה שמך?

א״ל אלעזר.

אמר ליה - **אל עזר** ודאי, שמא גרים, דאלהך סייעך והוה בסעדך.

שדריה ר׳ אבא וברכיה.

לזמנא אחרא הוה **ר׳ אבא** אזיל **לגבי ר׳ שמעון**.

עאל במאתיה - אשכחיה דהוה יתיב ודריש - **איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת** (תהלים צב ז) .

איש בער לא ידע וגו׳ - כמה טפשין אינון בני עלמא ! דלא משגיחין ולא ידעין ולא מסתכלין למנדע אורחוי דקב״ה על מה קיימין בעלמא. מאן מעכב להו למנדע? טפשותא דלהון ! בגין דלא משתדלי באורייתא ! דאילו הוו משתדלי באורייתא - ינדעון אורחוי דקב״ה. **וכסיל לא יבין את זאת** - דלא מסתכל ולא ידע נימוסי דזאת בעלמא דדאין עלמא בדינוי.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עו עמוד א

וחמאן לדינוי דהאי **זאת** דמטאן על בני נשא דאינון זכאין ולא מטאן על רשיעייא חייביא דעברין על פתגמי אורייתא ! דכתיב **בפרוח רשעים כמו עשב וגו׳** - דהאי עלמא ירתין ליה בכל סטרוי, ודינין לא מטון עלוי בהאי עלמא. ואלמלא דדוד מלכא אודעיה בסופיה דקרא - לא ידעינן, דכתיב **להשמדם עדי עד** - לשיצאה להון מההוא עלמא ולמהוי עפרא תחות רגליהון דצדיקייא דכתיב **ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם**.

תו פתח ואמר: **וַיָּקֶם בִּי כַּחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה** (איוב טז ח) במאי קא מיירי? אלא זכאה חולקיה דבר נש דאשתדל באורייתא למנדע אורחוי דקב״ה ! דכל מאן דאשתדל באורייתא - כאילו אשתדל בשמיה ממש ! מה שמיה דקב״ה עביד נימוסין - אוף אורייתא הכי נמי.

תא חזי האי מאן דעבר על פתגמי אורייתא - אורייתא סלקא ונחתא ועבדא ביה בבר נש רשימין באנפוי, בגין דיסתכלון ביה עלאי ותתאי וכלהו אושדן לווטין על רישיה. ותאנא כל אינון **עיני יהו״ה** דאזלין ושאטין בעלמא למנדע אורחוי דבני נשא - כלהון זקפין עיניין ומסתכלין באנפוי דההוא בר נש וחמאן להו, וכלהו פתחין עליה **ווי ווי !**. ווי ליה בהאי עלמא, ווי ליה בעלמא דאתי ! אסתלקו מסוחרניה דפלניא - דהא סהדותא באנפוי ורוחא דמסאבא שריא עלוי. וכל אינון יומין דאשתכח רשימו באנפוי לסהדותא - אי אוליד בר - אשליף ליה רוחא מסטרא דמסאבא. ואלין אינון חייבי דרא תקיפי אנפין דמאריהון שביק להון בהאי עלמא לשיצאה להו בעלמא דאתי.

תנינן, האי צדיקא דאשתדל באורייתא יממא וליליא - קב״ה משיך עליה חד חוטא דחסד ואתרשים ליה באנפוי, ומההוא רשימא דחלי עלאי ותתאי. הכי נמי מאן דעבר על פתגמי אורייתא - משכאן עליה רוחא דמסאבא ואתרשים ליה באנפוי, ומניה ערקין עלאי ותתאי, וכלא מכרזי עליה *״אסתלקו מסחרניה דפלניא דעבר על פתגמי אורייתא ועל פקודי דמאריה ! ווי ליה ! ווי לנפשיה ! האי אשליף רוחא דמסאבא דאשתכח עמיה ואורית ליה לבריה, והאי הוא דקב״ה לית ליה ביה חולקא ושביק ליה לשיצאה ליה לעלמא דאתי.״*

אמר ליה רבי אבא, שפיר קאמרת ! מנא לך האי?

אמר ליה, הכי אוליפנא. ואוליפנא דהאי ירותא בישא אחסינון כלהו בנוי אי לא יתובון, דהא לית מלה קיימא קמי תשובה. ואנא הכי אוליפנא דאסוותא דא יהבו לי זמנא חדא דהוינא רשים באנפאי, ויומא חד הוינא אזיל באורחא ואערענא בחד זכאה, ועל ידוי אתעבר מנאי ההוא רשימא.

אמר ליה מה שמך?

אמר ליה ׳אלעזר׳, וקרינא עלי ׳אלעזר אחרא׳.

אמר ליה, בריך רחמנא דחמינא לך וזכינא למחמי לך בהאי ! זכאה חולקך בעלמא דין ובעלמא דאתי ! אמר ליה אנא הוא דאערענא לך !

אשתטח קמיה. אייתיה לביתיה. אתקין קמיה קורטיסא דנהמא ובשרא דעגלא תליתאה. בתר דאכלו אמר ליה ההוא גברא - רבי אימא לי חד מלה. חדא תורתא סומקא אית לי - אימא דעגלא דבישרא דא דאכילנא. ויומא חד עד לא אתעברת ואולידא - אזלינא בתרהא למרעא למדברא. עד דדברנא לה אעבר קמאי חד גברא. אמר לי ״מה שמה דתורתא דא?״. אמינא ״מן יומא דאתילדת לא קרינא לה בשמא״. אמר לי **בת שבע אם שלמה** אתקרי - אי תזכה לכפרה. ואנא בעוד דאהדרנא רישאי לא חמינא ליה. וחייכנא מההוא מלא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עו עמוד ב

והשתא דזכינא באורייתא - אתערנא על ההיא מלה. ומן יומא דאתפטר ר׳ שמלאי מהכא - לא הוה בר נש דינהיר לן באורייתא כוותיה. ואנא דחילנא למימר מלה דאורייתא דלא אוליפנא. ומלה דא אסתכלנא דמלה דחכמתא היא ולא ידענא.

אמר ליה: ודאי מלה דחכמתא היא! ורמיזא עלאה היא לעילא ולתתא. אבל תא חזי **בת שבע** אתקרי ממש ברזא דחכמתא. בגין כך כתיב בה כלא בשבע: שבע פרות. ז׳ שרפות. ז׳ הזאות. ז׳ כבוסים. ז׳ טמאים. ז׳ טהורים. ז׳ כהנים - ומשה ואהרן בחושבנא דהא כתיב **וידבר יהו״ה אל משה ואהרן וגו׳**.

ושפיר קאמר ההוא גברא דאמר **בת שבע** - וכלא רזא דחכמתא היא.

אמר ליה: בריך רחמנא דשמענא מלה דא! בריך הוא דהא אקדים לי שלם בקדמיתא למזכי להאי דכתיב **שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יהו״ה** (ישעיהו נז יט) . אנא כד הוינא רחוק קודשא בריך הוא אקדים לי שלום למהוי קרוב.
קרא עליה ר׳ אבא **אתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום**:

ערות אחות אביך לא תגלה (ויקרא יח יב) .

רבי חייא פתח: **ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה וגו׳** (ויקרא כ יז) .

תמן תנינן, מאה ותלתין שנין אתפרש אדם מאתתיה ולא הוה אוליד - מדקטל קין להבל לא בעא אדם לאזדווגא באתתיה.

ר׳ יוסי אמר משעתא דאתגזר עליה ועל כל עלמא מיתה אמר *״אמאי אנא אוליד לבעתותא?״* - מיד אתפרש מאתתיה. ותרין רוחין נוקבין הוו אתיין ואזדווגן עמיה ואולידו. ואינון דאולידו הוו מזיקין דעלמא ואקרון **נגעי בני אדם**. ואלין סאטן לבני אדם ושריין בפתחא דביתא ובביראי ובבתי כסאי. ועל דא בר נש דאשתכח בפתחא דביתיה שמא קדישא **שדי** בכתרין עלאין - כלהו ערקאן ואתרחקן מניה. הדא הוא דכתיב **ונגע לא יקרב באהליך**. מאי **ונגע לא יקרב**? אלין **נגעי בני אדם**.

ותאנא בשעתא דנחת אדם בדיוקנא עלאה בדיוקנא קדישא וחמו ליה עלאי ותתאי - כלהו קריבי גביה ומלכוהו על האי עלמא. בתר דאתא חוויא על חוה ואטיל בה זוהמא - לבתר אולידת קין. מתמן נתייחסו כל דרין חייבין דעלמא. ומדורא דשדין ורוחין - מתמן אשתכחו ומסטרוי. ובגיני כך כל רוחין ושדין - פלגותא אית בהו מבני נשא דלתתא, ופלגותא ממלאכי עלאי דלעילא. וכן כד אתילידו מאדם אינון אחרנין - כלהו אשתכחו כהאי גוונא; פלגו מתתאי ופלגו מעלאי. בתר דאתילידו מאדם, אוליד מאינון רוחין בנתן דדמיין לשפירו דעלאי ולשפירו דתתאי. ועל דא כתיב **ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובת הנה וגו׳**. וטעאן כלא בתרייהו.

וחד דכורא אשתכח דאתא לעלמא מרוחיה דסטרא דקין וקרון ליה **תובל קין**. וחדא נוקבא נפקת עמיה, והוו בריין טעאן בתראה ואתקרי **נעמה** - מינה נפקו רוחין ושדין אחרנין. ואינון תליין באוירא, ואודעין מלין לאינון אחרנין דשכיחין לתתא. ודא **תובל קין** אפיק זייני קטולא לעלמא. ודא **נעמה** אתרגישת בריגשהא ואתדבקת בסטרהא. ועד כען היא קיימא ומדורהא בין ריגשי ימא רבא, ונפקת וחייכת בבני נשא, ואתחממת מנייהו בחלמא בההוא תיאובתא דבר נש ואתדבקת ביה. תיאובתא נטלת ולא יתיר. ומההוא תיאובתא - אתעברת ואפיקת זיינין אחרנין לעלמא. ואלין בנין דאולידת מבני נשא - משתכחין לקבלי נוקבי בני נשא, ומתעברן מנייהו ואולידן רוחין.

וכלהו אזלין ל**לילית** קדמיתא והיא מגדלת לון. והיא נפקת לעלמא ובעיא רבייהא.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עז עמוד א

וחמת רביי בני נשא - ואתדבקת בהו לקטלא להו, ולאשתאבא ברוחייהו דרביי בני נשא. והיא אזלת בההוא רוחא. ואזדמנן תמן תלת רוחין קדישין וטאסין קמה ונטלין ההוא רוחא מינה, ומניחין ליה קמי קב״ה, ותמן מתאלפי קמיה.

בגיני כך אורייתא אזהרת להו לבני נשא **והתקדשתם והייתם קדושים**. דאי אשתכח בר נש קדישא - לא מסתפי מינה, דכדין זמין קב״ה לאלין ג׳ מלאכין קדישין דאמרן, ונטרין ליה להוא רבייא והיא לא יכלא לאבאשא ליה. הדא הוא דכתיב **לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באהליך**. מאי טעמא **לא תאונה אליך רעה**? בגין **כי מלאכיו יצוה לך**, וכתיב **כי בי חשק ואפלטהו**.

דאי בר נש לא אשתכח קדישא ואשליף רוחא מסטרא דמסאבא - כדין היא אתייא וחייכת ביה בההוא רבייא. ואי קטילת ליה - אשתאבת בההוא רוחא ולא תעדי מניה לעלמין.

ואי תימא - אינון אחרנין דקטילת לון ואזדמנו קמה אינון תלתא קדישין ונטלין מנה ההוא רוחא - הא לא בסטרא דמסאבו אשתכחו? אמאי שלטא לקטלא להו? אלא האי - כד בר נש לא אתקדש אבל לא אתכוון לאסתאבא ולא אסתאב. בגין כך יכלא לשלטאה בגופא ולא ברוחא.

וזמנין אשתכח דנפקת **נעמה** לעלמא לאתחממא מבני נשא, ואשתכח בר נש בקשוייא דתיאובתא עמה, ואתער משנתיה ואחיד באנתתיה ושכיב עמה, ורעותא דיליה בההוא תיאובתא דהוה ליה בחלמיה. כדין ההוא בר דאוליד - מסטרא דנעמה קא אתייא, דהא בתיאובתא דילה אשתכח האי. כד נפקת **לילי״ת** וחמאת ליה - ידעת מלה, והיא אתקטרת ביה ומגדלת ליה כאינון אחרנין בנוי **דנעמ״ה**. ואשתכחת עמיה זמנין סגיאין ולא קטלא ליה. האי הוא בר נש דבכל סיהרא וסיהרא אתפגים ולא אתיאשא מניה לעלמין. דהא בכל סיהרא וסיהרא כד אתחדשא בעלמא - **לילי״ת** נפקא ופקדא על כלהו דהיא מגדלת וחייכא בהו - וכדין ההוא בר נש פגים בההוא זמנא.

זכאין אינון צדיקייא דמתקדשי בקדושא דמלכא! עלייהו כתיב **והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגו׳** (ישעיהו סו כג) . מלין אלין גלי שלמה מלכא בספרא דאשמדאי מלכא, ואשכחנא ביה 1405 זיני מסאבותא דמסתאבי בהו בני נשא דגלי דא אשמדאי לשלמה מלכא. ווי להו לבני נשא דכלהו אטימין וסתימין עיינין ולא ידעין ולא שמעין ולא משגיחין היך קיימין בעלמא! והא עיטא ואסוותא קמייהו ולא מסתכלין! דהא לא יכלין בני נשא לאשתזבא אלא בעיטא דאורייתא דכתיב **כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה** (דברים כג יא) - **אשר לא יהיה טהור** דייקא! **מקרה לילה** דייקא! והא אוקימנא מלי בעיטא דאורייתא קדישא - דהכי כתיב באורייתא קדישא **והתקדשתם והייתם קדושים כי אני יהו״ה אלקיכם**:

תאנא, בתר דאסתלקו קין והבל - אתהדר אדם לאנתתיה ואתלבש ברוחא אחרא ואוליד לשת. מכאן אתייחסו דרי דצדיקייא בעלמא, ואסגי קב״ה חסד בעלמא, ובכל חד אתילידת נוקבא עמיה לאתישבא עלמא כגוונא דלעילא. והא אוקמוה חברייא בסתימאה דמתני׳ דכתיב **ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגו׳ חסד הוא** (ויקרא כ יז) - **חסד הוא** ודאי. ובתר דשארי חסד - גזעין ושרשין נפקן מתחות לעילא, ואתפרשן ענפין וקריב אתרחק. כדין - ענפא אסגי ואתי לאתחברא בזווגא חד באילנא.

האי בקדמיתא! האי בסתימא דעלמא! בגין דכתיב **אמרתי עולם חסד יבנה** (תהלים פט ג) . אבל מכאן ולהלאה - בני נשא דישתכחון ביה - **ונכרתו לעיני בני עמם** (ויקרא כ יז) :

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עז עמוד ב

תאנא׳ **ערות אחות אביך** - כמה דאתגלייא בסתימא!

כתיב **כי ישרים דרכי יהו״ה וצדיקים ילכו בם וגו׳**. זכאה חולקיהון דצדיקייא דידעי ארחוי דקב״ה ואזלין בהו ואשתמודען גבייהו זכאה חולקיהון!

תאנא, אתעברת **ה״א** עלאה ברחימותא וחביבותא דלא מתפרש מנה **יו״ד** לעלמין. אתעברת ואפיקת **וא״ו**. לבתר קאים קמה וינקא ליה. ודא **וא״ו** כד נפקא - בת זוגו נפקת עמיה. אתייא חסד - אתער גביה ופריש לון. ונפקו גזעין מתחות לעילא, ואתפשטו ענפין, ואסגיאו ואתעבידת **ה״א** תתאה. ואתרביאת בענפהא לעילא לעילא - עד דאזדווגת באילנא עלאה, ואתחברו **וא״ו** עם **ה״א**. מאן גרים לון? **חסד הוא** - חסד הוא ודאי דחבר לון כחדא!

יו״ד עם **ה״א** עלאה - לא תלייא חבורא דלהון בחסד אלא במזלא תלייא חבורא דלהון ! וחביבותא דלהון דלא מתפרשן לעלמין.

יו״ד אתקשר **בה״א**. **וה״א** אתקשר **בוא״ו**. **וא״ו** אתקשר **בה״א**. **וה״א** אתקשר בכלא. וכלא חד קישורא הוא וחד מלה - לא אתפרשו דא מן דא לעלמין. כביכול מאן דגרים פרודא - כאילו חרב עלמא ואקרי ערייתא דכלא. ולזמנא דאתי זמין קב״ה לאתבא שכינתא לאתרהא ולאשתכחא כלא בזווגא חד דכתיב **ביום ההוא יהיה יהו״ה אחד וגו׳**.

ואי תימא השתא לאו הוא אחד ? ! לא ! דהא השתא חייבי עלמא גרמו דלא אשתכח חד ; דהא מטרוניתא אתרחקת מן מלכא ולא משתכחי בזווגא. אימא עלאה אתרחקת מן מלכא ולא ינקא ליה. בגין דמלכא בלא מטרוניתא - לא מתעטר בעטרוי דאימא כמה בקדמיתא כד אתחבר במטרוניתא ; דעטרת ליה בכמה עטרין בכמה זהירין בעטראן קדישין עלאין, דכתיב **צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו׳** דאזדווג במטרוניתא. כדין עטרא ליה אימא עלאה כדקא יאות. והשתא דלא אשתכח מלכא במטרוניתא - כדין אימא עלאה נטלת עטראה, ומנעת מניה מבועי דנחלין, ולא אשתכח בקישורא חד. כביכול לא אשתכח ׳אחד׳. ובזמנא דתיתוב מטרוניתא לאתר היכלא ומלכא יזדווג עמה בזווגא חד - כדין יתחבר כלא כחדא בלא פרודא. ועל דא כתיב **ביום ההוא יהיה יהו״ה אחד ושמו אחד. ביום ההוא** - בזמנא דיתוב מטרוניתא להיכלא - כדין כלא אשתכח חד בלא פרודא.

וכדין **ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט וגו׳** (עובדיה א כא) . דתניא אמר ר׳ שמעון לא תיעול מטרוניתא בחדוותא בהיכליה עד דיתדן מלכותא דעשו ותיסב מניה נוקמין דגרמא כל האי. לבתר - תזדווג במלכא ויהא חדו שלים. הדא הוא דכתיב **ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו** - בקדמיתא, ולבתר - **והיתה ליהו״ה המלוכה**. מאן מלוכה ? דא מטרוניתא. הדא הוא דכתיב **והיתה ליהו״ה המלוכה**. ולבתר - דיזדווגון כחדא מה כתיב ? **והיה יהו״ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהו״ה אחד ושמו אחד** (זכריה יד ט) :

ערות אחי אביך לא תגלה - תאני רבי יהודה דא ישראל לתתא. **ואחות אמך** - דא ירושלם דלתתא. דבחובין אלין יגלון ישראל ביני עממיא ויתחריב ירושלם לתתא. ועל דא תנינן רחימותא דקודשא בריך הוא דקרא לישראל אחים שנאמר **למען אחי ורעי אדברה נא וגו׳**.

א״ר יהודה, אי **אחי** למה **רעי**, ואי **רעי** למה **אחי** ? אלא תאנא - ההיא מלה דלא אתעדי לעלמין אקרי **רֵעַ** כמה דאת אמר **רעך ורע אביך אל תעזוב** (משלי כז י) . והאי רזא דמלה, דאמר ר׳ שמעון - אימא עלאה - **רעיה** אקרי, בגין דלא אתעדי רחימותא דאבא מנה לעלמין.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עח עמוד א

ואימא תתאה - **כלה** אקרי ואקרי **אחות**, כמה דאוקימנא **אחות לנו קטנה** (שיר ח ח) . והיינו סתם מתניתא דילן דכתיב הכא **ערות אחותך בת אביך או בת אמך**. כיון דאמר **בת אביך** מאי **או בת אמך** ? ! אלא אי מסטרא דאבא אשתכחת - חכמה אתקרי. ואי מסטרא דאימא - בינה אתקרי. ועל כל פנים בין האי ובין האי - מאימא ואבא אשתכחת דהא **י׳** לא אתעדי מן **ה׳** לעלמין ! ודא הוא רזא דמלה **מולדת בית** - מסטרא דאבא, **או מולדת חוץ** - מסטרא דאימא.

ר׳ אבא אמר **בחכמה יבנה בית** (משלי כד ג) - מאן הוא בית דאתבני בחכמה ? הוי אֵימא דא נהר דנפיק מעדן. בגיני כך **מולדת בית. או מולדת חוץ** - כד נפקת מן **ו׳** כמה דכתיב **עצם מעצמי ובשר מבשרי**, וכתיב **ויקח אחת מצלעותיו**. ודא הוא **מולדת חוץ** - מאתר דזעיר אפין אשתכח כמה דאתמר.

ועל דא אמר ר׳ יהודה : ישראל ׳אחין׳ אקרון לקב״ה - דלא אעדי רחימותא דילהון לעלמין. ירושלם דלתתא - **אחות אמך** אתקרי - כמה דכתיב **ירושלם הבנויה כעיר שחוברה לה יחדו וגו׳** (תהלים קכב ג) . מאי **שחוברה לה יחדו** ? בגין דאזדווג בה מלכא משית סטרין, בכל סטרי מלכא בדרגא דצדיק, וכל כתרי מלכא כלילן ביה. והיינו **שחוברה לה יחדו**.

ר׳ יצחק אמר **ששם עלו שבטים שבטי יה** (תהלים קכב ד) - מאן שבטים אלין ? תריסר תחומין דמתפרשן מההוא אילנא רבא ותקיף דאחסין לון מסטרא דאבא ואימא. הדא הוא דכתיב **שבטי יה** - משפר סהדותא דאסהיד ברא קדישא דכתיב **שבטי יה עדות לישראל**. ואינון נהרין עמיקין דנגדין ואתמשכן מן **יה**. וכל כך למה ? **להודות לשם יהו״ה**. ובגין כך - **כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד** - לאחסנא מלכותא קדישא הוא ובנוי לדרי דרין. ודא היא שירתא דאמר דוד על מלכו עלאה קדישא.

ר׳ חזקיה אמר כלא ברזא עלאה הוא לאחזאה דמאן דפגים לתתא פגים לעילא. **ערות כלתך לא תגלה** - דתנינן עונתן של תלמידי חכמים משבת לשבת, בגין דידעין רזא דמלה ויכוונון לבא וישתכח רעותהון שלים, ובנין דאולידו אקרון **בנין דמלכא**. ואי אילין פגימו מלה לתתא - כביכול פגמין אינון בכלה דלעילא. כדין כתיב **ערות כלתך לא תגלה**.

דא בגין אינון דידעין אורחין דאורייתא ! שאר עמא - ההוא דאתגליא - **כלתך** ממש. ובחובא דא שכינתא אסתלקת מבינייהו :

תאנא אתגליף שמא קדישא בסטרין ידיען, באתוון רשימין דעשרין ותרין.

י׳ בא׳, א׳ בי׳, י׳ בב׳, ב׳ בי׳, י׳ בג׳, ג׳ בי׳, י׳ בד׳, ד׳ בי׳, י׳ בה׳, ה׳ בי׳ -- כלהו מתגלפי ביו״ד ! יו״ד סליק לון !

ה״א כליל **ביו״ד** - מניה נפקת. כדין - מעטרין לאבהן ; אתפתחת **ה״א** בנחלוי ואעטר לרישא דו׳ דתמן שריין אבהן. **ו׳** כליל שית אתוון וכלהו כליל **יו״ד**.

י׳ אתגליף בגלופוי וסליק לאתעטרא בתריסר אתוון אחרנין - מניה נפקו עשר אמירן בגלופוי, וכלהו שבילין דאורחא עלאה, יקירא דכלא. כדין **ה״א** אחרא אתכלילת מן כלהו - גליפא מסטרא מתיחא טמירא לאולדא לתתא.

אתגליפו כלהו בארבעין ותרין אתוון, וכלהו פרישנא במתניתא דידן, וכלהו סלקן ברישא דמלכא. שבע שמהן שלימין מתפרשין בשבעין אתוון. שבעין ותרין אסתלקו באות **ו׳**, רשימן בפרשת **ויהי בשלח פרעה** בקרא **ויסע ויבא ויט** כד נטלת שכינתא. ושבעה רשימין אתרשימו ביה. שבעה אסתלקו מניה בעובדין רשימין.

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עח עמוד ב

תאנא : אסתלקו אתוון ברשימין ידיען. וארחין סתימין ! בר לזכאי קשוט סמכי עלמא !

אמר ר׳ שמעון לר׳ אלעזר : תא חזי הני עשרין ותרין אתוון דגליפין באורייתא - כלהו מתפרשן בהני עשר אמירן. כל אמירה ואמירה מאלין עשר דאינון כתרי מלכא - כלהו גליפין באתוון ידיען. בגיני כך שמא קדישא אתכסייא באתוון אחרנין, וכל אמירה אוזיף לאמירה עלאה מנה אתווי, בגין דאתכליל האי בהאי. ועל דא שמא קדישא גליפנא ליה באתוון אחרנין - בגין דאתכסיין דא בדא ודא בדא - עד דמתקשרין כלהו כחדא. ומאן דבעי למנדע צרופי שמהן קדישין - לנדע אינון אתוון דרשימין בכל כתרא וכתרא, וכדין לנדע ויתקיים בכלא ! והא גליפנא לון בכל אינון אתוון דרשימן וידיען בכל כתרא וכתרא מספרא עלאה דשלמה. והכי סליק בידן וחברייא גליפין לון ושפיר הוא. דהא כל כתרא וכתרא אוזיף לחבריה אתווי כמה דאוקימנא. ולזמנין דלא אצטריך אלא באתווי, אינון דרשימין ביה. וכלהו ידיען לגבי חברייא והא אוקימנא לון.

זכאין אינון צדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי ! דקב״ה בעי ביקריהון ומגלי להון רזין עלאין דשמיה קדישא דלא גלי לעלאין קדישין !

ועל דא יכיל משה לאתעטרא ביני קדישין וכלהו לא יכלי למקרב בהדיה, כנורא יקידתא וגומרי דאשא. דאי לאו הכי - מֵאָן הוה ליה למשה למיקם בינייהו ? ! אלא זכאה חולקא דמשה דהא כד שארי למללא עמיה קב״ה - בעא למנדע שמיה קדישא סתים וגלייא, בכל חד וחד כדקא חזי, וכדין אדבק וידע יתיר מכל בני עלמא.

תא חזי בשעתא דסליק משה גו ענגא יקירא - עאל ביני קדישין. פגע ביה חד מלאכא בשלהובי נורא בעיינין מלהטן וגדפוי מוקדן. בעא לשאפא ליה בגוויה. וההוא מלאכא גבריאל שמיה. כדין אדכר משה חד שמא קדישא דהוה גליף בתריסר אתוון - ואזדעזע ואתרגש, עד דסליק משה בינייהו. וכן לכל חד וחד. זכאה חולקיה !

והא אוקימנא מלי.

ערות אשה ובתה לא תגלה (ויקרא יח יז) .

תאנא, בתקוני מטרוניתא אוקימנא אלין עריין אע״ג דאינון באתגלייא ובסתימא. ותמן **בת בנה בת בתה** - דהא עלמא אצטריך לון ואינון ישובא דעלמא כמה דאוקימנא. ומאן דגלי חד ערייתא - ווי ליה ווי לנפשיה ! דהא גלי בגין דא עריין אחרנין.

ותניא, מלה בתראה דעשר אמירן דאורייתא - **לא תחמוד אשת רעך**, בגין דהאי כללא דכלהו ! ומאן דחמיד אתתא אחרא - כאלו אעבר על אורייתא כלא ! ברם לא אית מלה דקיימא קמי תשובה, וכל שכן אי קביל עונשיה כדוד מלכא.

א״ר יוסי, תנינן כל מאן דחב ואתפרש מההוא חובא - תשובה קא מעלייא ליה טפי. ואי לאו - לא סליק בידיה תשובה ולא מעלייא ליה. אי הכי - דוד היאך לא אתפרש מבת שבע לבתר ? אמר ליה, בת שבע דידיה הות ודידיה נטיל, דהא מית בעלה. דתניא אזדמנת הות בת שבע לדוד מיומא דאתברי עלמא. ומה עכבא ליה ? דנטל ברתיה דשאול מלכא. וההוא יומא נטל לה אוריה ברחמי אע״ג דלא הות דיליה. לבתר - אתא דוד ונטיל דיליה. ועל דדוד דחיק שעתא קמי קב״ה לקטלא לאוריה ולמעבד הכי - אבאיש קמיה ואענש ליה לדוד. דהא קב״ה בעא לאתבא ליה לדוד לקיימא ליה מלכותא קדישא עלאה, וכד תאב - לדידיה תאב.

תאנא, א״ר יוסי מאי דכתיב **אני יהו״ה** ? **אני יהו״ה** עתיד ליתן שכר טוב לצדיקים לעתיד לבא, **אני יהו״ה** עתיד להפרע מן הרשעים לעתיד לבא, אינון דכתיב בהו **הפושעים בי**.

כתיב **אני יהו״ה** וכתיב **אני אמית ואחיה** ?

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עט עמוד א

אע״פ **שאני** במדת הרחמים - הרשעים הופכים אותי למדת הדין. דתניא שם מלא **יהו״ה אלהים**, זכו - **יהו״ה**, ואי לאו - **אלהים**.

אמר ר׳ שמעון חייבין עבדי פגימותא לעילא. מאי פגימותא ? כמה דאוקימנא - פגימותא ממש. והא אתמר.

תאנא כתיב **ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב לגלות ערותה**. תני רבי יהודה : דרא דרשב״י שארי בגויה - כלהו זכאין חסידין ! כלהו דחלי חטאה נינהו ! שכינתא שרייא בינייהו מה דלית כן בדרין אחרנין ! בגיני כך מלין אינון מתפרשאן ולא אתטמרן. בדרין אחרנין - לאו הכי ! ומלין דרזי עלאה לא יכלין לגלאה, ואינון דידעי מסתפו. דרבי שמעון כד הוה אמר רזא דהאי קרא - חברייא כלהו עינוי נבעין דמעין. וכלהו מלין דאמר - הוו בעינייהו גליין, כמה דכתיב **פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות**.

דיומא חד שאיל ר׳ ייסא.

אמר : *״ביעא דקושטא דנפקא מעופא דשריא בנורא, ואתבקע לארבע סטרין ; תרין סלקין מנייהו, וחד מאיך, וחד רביע ברביעא דימא רבא״.*

א״ר אבא, *״עבדת קמיה דר׳ שמעון קדש חול - דהא כתיב **פה אל פה אדבר בו** !״*

אמר ליה ר׳ שמעון, *״עד לא יתבקע ביעא - תסתלק מעלמא !״*. וכך הוה באדרא דר׳ שמעון.

תאנא, ביומוי דר׳ שמעון הוה אמר בר נש לחברייה **פתח פיך ויאירו דבריך**. בתר דשכיב ר׳ שמעון הוו אמרי **אל תתן את פיך לחטיא את בשרך**.

תניא אמר ר׳ שמעון אי בני עלמא מסתכלן במה דכתיב באורייתא - לא ייתון לארגזא קמי מאריהון !

תאנא - כד מתערין דינין קשין לאחתא בעלמא - **ואל אשה בנדת טומאתה וגו׳** (ויקרא יח יט) .
הכא כתיב **סוד יהו״ה ליראיו** ובאדרא קדישא אתמר. הכא אצטריכנא לגלאה דהא לאתר דא אסתלק. דתנינן בשעתא דחויא תקיפא דלעילא אתער בגין חובי עלמא - שארי ואתחבר עם נוקבא ואטיל בה זוהמא. אתפרש דכורא מנה בגין דהא אסתאבת ואתקריאת ׳מסאבא׳, ולא אתחזי לדכורא למקרב בהדה. דווי אי אסתאב הוא בהדה בזמנא דאיהי אסתאבת !

ותאנא, 125 זיני מסאבותא נחתו לעלמא דמתאחדן מסטרא דחויא תקיפא. ושבעה ועשרין רברבין מנייהו מתאחדן בנוקבי ואתדבקן בהו. ווי למאן דיקרב בהדה בההוא זמנא ! דמאן דיקרב בהדה - אחזי פגימותא לעילא ! דהא בחובא דא אתער חויא תקיפא לעילא ואשדי זוהמא באתר דלא אצטריך, ואתחבר בנוקבא. ואתרבי שעריה לדכורא, ונוקבא אסתאבת ושערהא רבא וטופרהא סגיאו. וכדין דינין שריין לאתערא בעלמא ויסתאבון כלא. הדא הוא דכתיב **כי את מקדש יהו״ה טמא** (במדבר יט כ) - **מקדש יהו״ה** אסתאב בחובייהו דבני נשא.

תאנא מאי דכתיב **ואיבה אשית בינך ובין האשה**? ארבעה ועשרין זיני מסאבותא אטיל חויא בנוקבא כד אתחבר עמה כחושבן ואיבה. ועשרין וארבע דינין מתערין לעילא ועשרין וארבע לתתא, ושערא רבא וטופרין סגיאו, וכדין דינין מתערין בכלא.

ותאנא כד בעת אתתא לאתדכאה - בעייא לספרא ההוא שערא דרבי ביומא דאיהי מסאבא, ולספרא טופרהא, וכל ההוא זוהמא די בהון. דתאנא ברזי דמסאבותא - זוהמא דטופרין יתער זוהמא אחרא ובגיני כך בעיין גניזא. ומאן דאעבר לון לגמרי - כאלו אתער חסד בעלמא! דתניא לא לבעי ליה לאיניש למיהב דוכרנא לזינין בישין, דתנינן 1405 זינין בישין מתאחדן בההוא זוהמא דאטיל חויא תקיפא - וכלהו מתערין בההוא זוהמא דטופרין! ואפילו מאן דבעי יעביד בהו חרשין לבני נשא משום אינון דתליין בהו!

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף עט עמוד ב

ומאן דאעבר לון - כאילו אסגי חסד בעלמא ודינין בישין לא משתכחין, ויעבר ההוא זוהמא וטופרהא דרשים ביה.

דתניא מאן דדריך ברגליה או במסאניה עלייהו - יכיל לאתזקא. ומה בהאי שיורי דשיורי דזוהמא דלעילא כך - אתתא דמקבלא ואתחברת בחויא ואטיל בה זוהמא - על אחת כמה וכמה! ווי לעלמא דמקבלא מנה מההוא זוהמא! בגיני כך **ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב** (ויקרא יח יט) .

אמר ר' שמעון: אמר קב"ה **הביאו עלי כפרה** בראש חדש - **עלי** ודאי! בגין דיתעבר ההוא חויא ויתבסם מאן דבעיא. **עלי** - כמה דכתיב **שרפים עומדים ממעל לו** (ישעיהו ו ב) . ועל דא כתיב בקרח **הנועדים על יהו"ה** (במדבר טז יא) - דבגיניהון אתער מאן דאתער דאתי מסטרייהו. אוף הכא **הביאו עלי כפרה** - **עלי** ממש בגין דיתבסם ויתעבר ולא אשתכח חויא באתר דשארי. וכל כך למה? **על שמעטתי את הירח**, ושלטא בה מאן דלא אצטריך.
ובגיני כך כתיב **ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב**.

זכאה דרא דר' שמעון בן יוחאי שארי בגויה! זכאה עדביה בין עלאין ותתאין! עליה כתיב **אשריך ארץ שמלכך בן חורין** (קהלת י יז) . מהו **בן חורין**? דזקיף רישא לגלאה ולפרשא מלין ולא דחיל. כהאי דאיהו בן חורין ויימא מאי דבעיא ולא דחיל. מהו **מלכך**? דא הוא רשב"י מאריה דאורייתא, מאריה דחכמתא! דכד הוה רבי אבא וחברייא חמאן לרבי שמעון - הוו רהטי אבתריה ואמרי **אחרי יהו"ה ילכו כאריה ישאג** (הושע יא י) .

אמר רבי שמעון כתיב **והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו** (ישעיהו סו כג) - אמאי שקיל דא בדא? אלא כלא בחד דרגא סליקו - דא אזדווג בדא. וחדוותא דדא בדא לא אשתכח אלא כד אתגלי עתיקא קדישא - וכדין חדוותא דכלא. ותנינן כתיב **מזמור שיר ליום השבת** (תהלים צב א) - ליום השבת ממש. שבחא דקא משבח קב"ה. כדין חדוותא אשתכח ונשמתא אתוספת - דהא עתיקא אתגלי וזווגא יזדמן.

אוף הכי בחדתותי סיהרא - דהא נהיר לה שמשא בחדוותא דנהירו דעתיקא לעילא! בגיני כך האי קרבנא הוא לעילא בגין דיתבסם כלא וישתכח חדוותא בעלמא. ועל דא **הביאו עלי כפרה** דייקא מלה.

תאנא כתיב **עולת שבת בשבתו על עולת התמיד** (במדבר כח י) . דבעי לכוונא לבא לעילא לעילא יתיר משאר יומין. ועל דא **על עולת התמיד** דייקא.

תניא כתיב בחנה **ותתפלל על יהו"ה** (ש"א א י) - **על** דייקא, בגין דבנין במזלא קדישא תליין כמה דאוקימנא. ולית לך מלה באורייתא או את זעירא באורייתא דלא רמיזא בחכמתא עלאה, ותליין מניה תלי תלין רזין דחכמתא עלאה. הדא הוא דכתיב **קווצותיו תלתלים** (שיר ה יא) , והא אתמר.

רבי יוסי אשכחיה לרבי אבא דהוה יתיב וקארי האי קרא דכתיב **הַשְׁלֵךְ עַל יְהוָה יְהָבְךָ** (תהלים נה כג) - **על** דייקא - דהא מזוני במזלא תליין.

ר' יהודה הוה קארי **על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא** (תהלים לב ו) - **על זאת** ודאי! **לעת מצא** - הא אוקימנא, אבל **לעת מצא** - כמה דכתיב **דרשו יהו"ה בהמצאו וקראוהו בהיותו קרוב** (ישעיהו נה ו) . דבר אחר: **לעת מצא** - בשעתא דנהרין נגדין ואתמשכאן ומסתפקי אבהן ומתברכאן כלא. **רק לשטף מים רבים** - מאן **שטף מים רבים**? דא עמיקא דמבועין ונהרין - דמאן יזכה ליה! ומאן יזכה לקרבא ולסלקא תמן! הדא הוא דכתיב ביה **רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו** - דהא לא זכאין ולא יכלין.

רבי יצחק אמר כתיב **אחת שאלתי מאת יהו"ה אותה אבקש וגו'**. זכאין אינון צדיקייא דכמה גניזין עלאין טמירין להו בההוא עלמא! דקב"ה משתעשע בהו באינון עלמין, כמה דאוקימנא **בנעם יהו"ה**, והא אתמר.

רבי חזקיה אמר מהכא **עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו** (ישעיהו סד ג) . **יעשה**? ״תעשה״ מבעי ליה? אלא **יעשה** ודאי! היינו **יוסיף על ימיך חמש עשרה שנה** (ישעיהו לח ה) . והיינו **השלך על יהו״ה יהבך** וכתיב **ותתפלל על יהו״ה** וכלא חד.

זכאה חולקהין דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו!

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר ללא רעיא מהימנא)

דף פ עמוד א

כתיב **וְיִשְׂמְחוּ כָל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ** (תהלים ה יב) , וכתיב **אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך** (תהלים קמ יד) , וכתיב **ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך יהו״ה** (תהלים ט יא) .

ברוך יהו״ה לעולם אמן ואמן. ימלוך יהו״ה לעולם אמן ואמן:

רעיא מהימנא

(הדף מכיל רק זוהר של פרשת אחרי מות ופרשת קדושים - ללא רעיא מהימנא)